

Debrecen Megyei Jogú Város Városi Szociális Szolgálat

Szakmai Programja

Készült a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények

szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló

1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 5/A. §-a alapján.

**Debrecen
2019.**

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	2
I. A Városi Szociális Szolgálat alapvető adatai.....	5
II. A Városi Szociális Szolgálat célja, feladata	5
1. A Városi Szociális Szolgálat szakmai működése.....	6
2. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása	7
2.1. A Városi Szociális Szolgálat szolgáltatásai	7
2.1.1. Szociális alapszolgáltatások	7
2.1.2. Szociális szakosított ellátások	24
2.1.3. Otthoni Szakápolás.....	35
2.2. A Városi Szociális Szolgálat szakmai szolgáltatást nyújtó székhelye és telephelyei, területi szerveződése, szolgáltatási formái, létrejövő kapacitásai.....	36
III. Az ellátandó célcsoport jellemzői a 2018. december 31-ei adatok alapján.....	41
1. Az ellátottak bemutatása az ellátási szükségletek alakulásának szempontjából	42
2. Az ellátottak bemutatása a szolgáltatások igénybevétele szempontjából	45
IV. A Városi Szociális Szolgálat szolgáltatásainak igénybevétele	49
1. A szolgáltatások igénybevételének módja	49
1.1 Szociális alapszolgáltatások.....	50
1.2. Szociális szakosított ellátások.....	54
2. A szolgáltatások igénybevételéért fizetendő díjak	58
V. Más intézményekkel történő együttműködés módja	62
VI. A szolgáltatásainkról szóló tájékoztatás módja	63
VII. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme	65
1. Az ellátottak jogai	65
2. A szociális szolgáltatást végzők jogai	68
VIII. Záró rendelkezés.....	70
ZÁRADÉK.....	70

Mellékletek:

1. számú melléklet	DMJV VÁROSI SZOCIÁLIS SZOLGÁLAT SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA
2. számú melléklet	HÁZIREND Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat Pósa Utcai Idősek és Demens Idősek Klubja
3. számú melléklet	HÁZIREND Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat Kandia Utcai Demens Idősek Klubja
4. számú melléklet	HÁZIREND Nagyerdei Gondozó Szolgálat Thomas Mann Utcai Idősek Klubja
5. számú melléklet	HÁZIREND Belvárosi Gondozó Szolgálat Erzsébet Utcai Idősek Klubja
6. számú melléklet	HÁZIREND Fényesudvari Gondozó Szolgálat Csapó Utcai Idősek Klubja
7. számú melléklet	HÁZIREND Tócsókerti Gondozó Szolgálat Derék Utcai Idősek Klubja
8. számú melléklet	HÁZIREND Csapókerti Gondozó Szolgálat Süveg Utcai Idősek Klubja
9. számú melléklet	HÁZIREND Homokkerti és Józsaí Gondozó Szolgálat Szabó Kálmán Utcai Idősek Klubja
10. számú melléklet	HÁZIREND Homokkerti és Józsaí Gondozó Szolgálat Deák Ferenc Utcai Idősek Klubja
11. számú melléklet	HÁZIREND Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Böszörményi Úti Nappali Intézménye
12. számú melléklet	HÁZIREND Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Ifjúság Utcai Nappali Intézménye
13. számú melléklet	HÁZIREND Újkerti Gondozó Szolgálat Fogyatékos Személyek Mester Utcai Nappali Intézménye
14. számú melléklet	HÁZIREND Fényesudvari Gondozó Szolgálat Víztorony Utcai Telephely
15. számú melléklet	HÁZIREND Csapókerti Gondozó Szolgálat Ruyter Utcai Telephely
16. számú melléklet	HÁZIREND - a székhelyen nyújtott bentlakásos szervezeti egységek számára

17. számú melléklet	HÁZIREND – VSzSz Szávay Gyula Utcai Telephelye
18. számú melléklet	MEGÁLLAPODÁS étkezés igénybevételére
19. számú melléklet	MEGÁLLAPODÁS házi segítségnyújtás igénybevételére
20. számú melléklet	MEGÁLLAPODÁS idős személyek nappali ellátásának igénybevételére
21. számú melléklet	MEGÁLLAPODÁS demens személyek nappali ellátásának igénybevételére
22. számú melléklet	MEGÁLLAPODÁS kiskorú fogyatékos személyeket ellátó nappali intézmény igénybevételére
23. számú melléklet	MEGÁLLAPODÁS nagykorú fogyatékos személyeket ellátó nappali intézmény igénybevételére
24. számú melléklet	MEGÁLLAPODÁS tartós bentlakásos ellátás igénybevételére
25. számú melléklet	MEGÁLLAPODÁS átmeneti ellátás igénybevételére
26. számú melléklet	MEGÁLLAPODÁS átmeneti ellátás esetén díjkülönbözet megfizetésére
27. számú melléklet	MEGÁLLAPODÁS tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén díjkülönbözet megfizetésére
28. számú melléklet	KÉRELEM szociális alapszolgáltatás igénybevételére
29. számú melléklet	KÉRELEM szociális szakosított ellátás (tartós bentlakásos ellátás és átmeneti ellátás) igénybevételére

I. A Városi Szociális Szolgálat alapvető adatai

- 1. Az intézmény megnevezése:** Debrecen Megyei Jogú Város Városi Szociális Szolgálat
Rövidített neve: VSZSZ
Székhelye: 4032 Debrecen, Pallagi út 9.
- 2. Az intézmény illetékessége, működési területe:** Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe. A fogyatékos személyek nappali intézménye (kiskorú) tekintetében: Hajdú-Bihar megye közigazgatási területe.
- 3. Az intézmény alapítására, átalakítására, megszüntetésére jogosult szerv:**
Megnevezése: Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata,
Székhelye: 4024 Debrecen, Piac u. 20. sz.
- 4. Az intézmény fenntartója:**
Megnevezése: Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata,
Székhelye: 4024 Debrecen, Piac u. 20. sz.
- 5. Az intézmény irányító szerv:**
Megnevezése: Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése,
Székhelye: 4024 Debrecen, Piac u. 20. sz.
- 6. Az intézmény alapító okirata:**
Az Alapító okiratot Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 186/2018. (X. 25.) határozatával fogadta el.
Alapító okirat kelte: 2018. november 7.
Az Alapító okirat száma: 125237-9/2018.

II. A Városi Szociális Szolgálat célja, feladata

A Városi Szociális Szolgálat feladatkörébe tartozik a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényből (továbbiakban: Szt.) eredő azon önkormányzati alapszolgáltatást biztosító intézményhálózatnak a működtetése, amely a rászorulóknak lakókörnyezetükben nyújt differenciált, szükségletüknek megfelelő, személyre szóló ellátást, gondozást. További feladata a szociális szakosított ellátásokat igénybe vevő, gondozásra szoruló személyek szükségleteihez igazodó segítségnyújtás biztosítása, amelynek mértékét és módját mindenkor a segítségre szoruló személy egészségi, szociális és pszichés állapota alapján határozzuk meg úgy, hogy az egyén individuális szabadsága a lehető legteljesebb mértékben érvényre juthasson.

A szakápolási szolgálat keretében a szakápolási tevékenység működési feltételeinek, szakmai irányításának biztosítása.

Szakmai célkitűzés: A helyi szociális ellátórendszerhez illeszkedő, a társadalmi változásokra rugalmasan reagálni képes, többlépcsős, átjárható, a lakosság számára kiszámítható, magas szakmai színvonalú, komplex szolgáltatások működtetése.

Az otthoni szakápolással a kórházi ápolás kiváltása, lerövidítése, az önálló életvitel fenntartása, rehabilitáció.

A Városi Szociális Szolgálat részt vesz Debrecen Megyei Jogú Város és Hajdú-Bihar megye közigazgatási területén élő, szociálisan, mentálisan, vagy egészségi állapotuk miatt támogatásra szoruló személyekről való gondoskodásban, szociális biztonságuk, önálló életvitelük helyreállításában.

1. A Városi Szociális Szolgálat szakmai működése

A Városi Szociális Szolgálat szakmai munkáját az Szt.-ben, a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendeletben (továbbiakban: 1/2000. SzCsM rendelet), valamint DMJV Önkormányzata Közgyűlésének a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról szóló 15/2013. (III. 28.) önkormányzati rendeletben (továbbiakban: helyi rendelet) foglaltak szerint végzi.

A Városi Szociális Szolgálat a szociális alapszolgáltatások keretén belül olyan ellátást biztosít a rászoruló lakosságnak, melynek segítségével, az életkorral, egészségi állapottal, élethelyzettel változó életfunkciók, tevékenységi formák, a lehető leghosszabb ideig szolgálják az önálló életvitelt, illetve az ellátott családban való maradását.

Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább ötszöri étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (teljes körű ellátás) a szociális szakosított ellátások keretében ápolást, gondozást nyújtó intézményben gondoskodik a Városi Szociális Szolgálat, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg.

A működtetett szolgáltatások segítik az idős, beteg, fogyatékkal élő személyeket testi és lelki egészségük, képességeik megőrzésében, szociális körülményeik javításában, aktivitásuk és társas kapcsolataik megtartásában.

Az alapszolgáltatás kiegészítéseként az aktív, egészséges és önálló otthoni életvitel biztosítása érdekében az időskorúak számára az önkéntesek bevonásával kiegészítő szolgáltatásokat nyújt.

Az egyre növekvő számú időskorú lakosság részére nyújtott bentlakásos elhelyezés egyéni állapotuknak megfelelő személyre szabott gondozást-ápolást, teljes körű ellátást biztosít 24 órás ápoló-gondozói szolgálattal, rendszeres, meghatározott időben történő orvosi ellátással, rendszeres gyógyszerellátással, illetve teljes hotelszolgáltatással.

A Városi Szociális Szolgálat alapszolgáltatásait gondozó szolgálatokon, mint önálló szervezeti egységeken keresztül nyújtja. A szakosított ellátásokat a székhelyén és egy telephelyén biztosítja.

A szociális alapszolgáltatások tekintetében az ellátási felelősség elsősorban gondozási felelősséget jelent, és azokra a segítséget igénylő személyekre terjed ki, akik az önálló életvitelük (életvezetésük) biztosításához konkrét gondozást, szociális segítő munkát, mentális támogatást igényelnek.

Az ellátottak részére az egyéni sajátosságaikhoz, szükségleteikhez igazodó életviteli segítséget biztosítja.

A szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások biztosítása a fenntartó által meghatározott keretek között történik. A lakóhelyen hozzáférhető, közvetlen létszükségleti

igényeket elégít ki, s igazodik a lakosság szükségleteihez, szerepet vállalva a rászorulóknak szociális helyzetének javításában. Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt a rászorult személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Az Otthoni Szakápolási Szolgálatot a Városi Szociális Szolgálat a fenntartó által hatáskörébe utalt kötelezően ellátandó szociális feladatok mellett működteti.

2. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

2.1. A Városi Szociális Szolgálat szolgáltatásai

A Városi Szociális Szolgálat a szociális alapszolgáltatások keretében nappali ellátást, házi segítségnyújtást, étkeztetést, a szakosított ellátások keretében időskorúak átmeneti ellátását, időskorúak tartós bentlakásos ellátását, ezen belül demens idősök ellátását biztosítja, valamint egészségügyi szolgáltatás keretén belül otthoni szakápolást működtet.

2.1.1. Szociális alapszolgáltatások

Nappali ellátás:

- Idős személyek nappali ellátása:

Debrecen közigazgatási területére kiterjedően nyújt nappali ellátást, elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek számára. Lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére.

A nappali ellátást biztosító intézmény az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt. A helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak, biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Az Idősök Klubja igény szerint biztosítja az ellátottak részére a szabadidős programok szervezését, (sajtótermékek, könyvek, kártya- és társasjátékok, tömegkommunikációs eszközöket biztosít, rendezvények szervezését), egészségügyi alapellátásokhoz, szakellátáshoz való hozzájutást. Segítséget nyújt a hivatalos ügyek intézéséhez, a speciális önszerveződő csoportok működéséhez, szervezéséhez, az életvitelre és életvezetésre vonatkozó tanácsadás szervezéséhez. Az egészségügy körébe tartozó felvilágosító előadásokat szervez, segíti az ellátottak mentális egészségének megtartását.

Az idős személyek nappali ellátásának keretén belül az alábbi szolgáltatási elemeket nyújtjuk:

- Tanácsadás: keretében az ellátott problémáinak megbeszélése történik, a lehetőségek feltárása, illetve az ellátottak igényeinek megfelelő információkhoz juthatnak. Ezúton van lehetősége a családi, életvezetési, egészségügyi, szociális, kommunikációs egyéb problémái megbeszélésére. A nappali ellátás munkatársai segítséget nyújtanak az ellátottaknak szociális, egészségügyi, mentális problémájuk megoldásában. Tájékoztatjuk az ellátottat az őt érintő pénzbeli és természetbeni ellátások formáiról és információt nyújtunk a szociális ellátórendszer lehetőségeiről.
- Esetkezelés: az ellátott problémájának megoldására irányuló segítő tevékenység, mely együttműködésen alapul, mozgósítja az igénybe vevő saját támogató környezetének erőforrásait. Hivatalos ügyek intézésében való közreműködés, információnyújtás a pénzbeli és természetbeni ellátások formáiról és igénybe vétel módjáról. A segítő kapcsolatba bevonásra kerülnek a hozzátartozók és a szakemberek.
- Gondozás: a tevékenység részét képezi az otthonról behozott gyógyszerek bevételének figyelemmel kísérése, a személyi higiénében, étkezésben történő segítségnyújtás, mentális gondozás. A nyitvatartási napokon igény szerint az ellátottak részére vitális paraméterek figyelését (vérnyomásmérést, testsúlymérést) végzik a gondozók. Heti rendszerességgel vehetnek részt torna foglalkozáson ellátottjaink a gondozók segítségével. Mentális gondozás keretében segítséget nyújtunk a veszteségek feldolgozásában, izoláció megelőzésében, feloldásában, társas kapcsolatok segítésében.
- Felügyelet: minden ellátott részére a házirendben meghatározott nyitvatartási időn belül, illetve az intézmény által szervezett rendezvényeken. A gondozó jelenlétével, szóbeli támogatásával felügyeli az ellátott önálló tevékenységét, fizikai és lelki biztonságérzetét.
- Háztartási vagy háztartás pótló segítségnyújtás: az ellátott segítése mindennapi életvitelében. A személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló eszközöket biztosítunk, amennyiben ezt saját háztartásában nem tudja megoldani. Igény szerint lehetőség van a személyes ruházat tisztítására, vasalására, javítására az intézményben. A háztartását érintő ügyekben történő segítségnyújtás.
- Készségfejlesztés: az egyéni készségek szinten tartása a szociális készségek megtartása mellett, a társas kapcsolatokban szükséges kommunikáció megfelelő minőségének segítése. A szociális készségek szinten tartását segítik a különböző társas játékok, a kézműves foglalkozások, műveltségi vetélkedők, csoportos beszélgetések. A fizikai készségek megtartása, fejlesztése érdekében a nagymozgásoktól a finom motorika felé haladva különböző tevékenységek zajlanak. A foglalkozások kialakításában fontos szerepet kap az egyénre szabottság elve. Célja a meglévő fizika, mentális, kognitív képességek lehetőség szerinti szinten tartása, az állapotromlás késleltetése.
- Közösségi fejlesztés: a klubok intézményekkel, óvodákkal, iskolákkal, művelődési házakkal, egyéb szervezetekkel szoros kapcsolatot ápolnak. Rendszeresen szerveződnek programok, amelyekben különböző generációk együttesen vesznek részt. Partner intézményi rendezvényeken való részvétel (pl.: Juniális, Tűztánc Fesztivál), illetve az intézmény által megvalósított programokon vesznek részt ellátottjaink (pl.: „Még mindig aktívan”, Mozgás a szabadban, Süti-sütő verseny, Kerti parti, Egy perc és nyersz).

A nappali ellátást nyújtó intézmény helyet biztosít az ebéd helyben történő elfogyasztására az étkeztetés alapszolgáltatás keretében.

A tevékenységeket éves munkaterv alapján egyéni gondozási tervek figyelembevételével szervezik a dolgozók a klubtagok aktív közreműködésével. A havi foglalkoztatási tervet közösen beszéljük meg, konkretizálják, pontosítják. A napirendhez igazodó heti foglalkoztatási terv minden nappali intézményben kifüggesztésre kerül. A foglalkozások napi mennyisége és tartalma az adott közösség tagjainak igényéhez, szellemi, fizikai és mentális állapotához igazodik.

Szabadidős program keretében a nappali ellátás biztosítja az ellátottak részére a sajtótermékeket: napi, heti lapok, televízió nézés, rádióhallgatás lehetőségét, a hasznos elfoglaltságot nyújtó időtöltéshez a szükséges eszközöket, internet hozzáférést. Az ellátottak részt vehetnek a nappali intézmény belső életével kapcsolatos tevékenységben (pl.: sajtótermékek rendezése, klub környezetének rendezése, programszervezés, stb.). Hítéletüket szabadon gyakorolhatják, igény szerint lehetőség van istentiszteletek, misék megtartására. A nappali intézmény támogatja és segíti az önszerveződő tevékenységet.

Az alapszolgáltatás körébe biztosított kulturális, szórakoztató rendezvényen minden klubtag térítésmentesen részt vehet. Az egyéb szervezett programokért, szolgáltatásokért (pl.: kirándulás, mozi, színház, stb.) részvételi díjat kell fizetni.

A rendezvényekre, programokra minden klubtag meghívhatja hozzátartozóját, ismerőseit.

A feladatellátás rendszeressége

Heti hat napos nyitvatartással működik a Nagyerdei Gondozó Szolgálat Thomas Mann Utcai Idősek Klubja, a Fényesudvari Gondozó Szolgálat Csapó Utcai Idősek Klubja, a Tócoskerti Gondozó Szolgálat Derék Utcai Idősek Klubja.

Heti öt napos nyitvatartással működik a Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat Pósa Utcai Idősek és Demens Idősek Klubja, a Belvárosi Gondozó Szolgálat Erzsébet Utcai Idősek Klubja, a Csapókerti Gondozó Szolgálat Süveg Utcai Idősek Klubja, a Homokkerti és Józsaí Gondozó Szolgálat Szabó Kálmán Utcai Idősek Klubja és a Deák Ferenc Utcai Idősek Klubja.

A nyitvatartási időt az adott telephely ellátottjainak igényeit figyelembe véve a házirend és az SZMSZ tartalmazza. Ezen belül az ellátottak, az általuk jelzett rendszerességgel vehetik igénybe a szolgáltatást.

- Demens személyek nappali ellátása:

Debrecen közigazgatási területére kiterjedően nyújt nappali ellátást azon demens, idős személyek számára, akik saját otthonukban élnek, és önmaguk ellátására részben képesek.

Felvehetőek elsősorban a 60 év feletti korosztály azon tagjai, akik ebben az ellátási formában biztonságosan elláthatóak, és fekvőbeteg gyógyintézeti kezelést nem igényelnek, továbbá a demencia kórképet pszichiáter, neurológus vagy geriáter szakorvos által kiállított szakvélemény igazolja.

A nappali ellátás a saját otthonukban, családban élők részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Azon ellátottak számára, akik igénylik az étkezést, ebédet biztosítunk.

A demens személyek nappali ellátását nyújtó intézmény az ellátást igénybe vevők részére szociális, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt. Egyéni és csoportos foglalkozásokat napi rendszerességgel szervez az egyéni gondozási tervek figyelembe vételével. Biztosítja az ellátottak részére a szabadidős programok szervezését (sajtótermékek, könyvek, kártya- és társasjátékok, tömegkommunikációs eszközök biztosítását, rendezvények szervezését), egészségügyi alapellátásokhoz,

szakellátáshoz való hozzájutást. Segítséget nyújt a hivatalos ügyek intézéséhez, a speciális önszerveződő csoportok működéséhez, szervezéséhez, az életvitelre és életvezetésre vonatkozó tanácsadás szervezéséhez. Az egészségügy körébe tartozó felvilágosító előadásokat szervez, segíti az ellátottak mentális egészségének megtartását.

Kiemelt feladata az időskori demencia kórképekkel rendelkező személyek részére a folyamatos gondozói felügyeletet, az állapot felmérésre épülő fejlesztést, szinten tartást biztosítani, a romlást lassítani.

A tevékenység dokumentálását a hatályos jogszabályokban előírtak szerint kell vezetni.

A demens személyek nappali ellátásának keretén belül az alábbi szolgáltatási elemeket nyújtjuk:

- Tanácsadás: keretében az ellátott problémáinak megbeszélése történik, a lehetőségek feltárása, illetve az ellátottak igényeinek megfelelő információkhoz juthatnak. Ezúton van lehetősége a családi, életvezetési, egészségügyi, szociális, kommunikációs egyéb problémái megbeszélésére. A nappali ellátás munkatársai segítséget nyújtanak az ellátottaknak szociális, egészségügyi, mentális problémájuk megoldásában. Tájékoztatjuk az ellátottat az őt érintő pénzübeli és természetbeni ellátások formáiról és információkat nyújtunk a szociális ellátórendszer lehetőségeiről.
- Esetkezelés: az ellátott problémájának megoldására irányuló segítő tevékenység, mely együttműködésen alapul, mozgósítja az igénybe vevő saját támogató környezetének erőforrásait. Hivatalos ügyek intézésében való közreműködés, információnyújtás a pénzübeli és természetbeni ellátások formáiról és igénybe vétel módjáról. A segítő kapcsolatba bevonásra kerülnek a hozzátartozók és a szakemberek.
- Étkeztetés: keretében az ellátottak számára, igény szerint napi egyszeri étkezést biztosít. A szolgáltatást igénylő ellátottak részére segítségnyújtás az étkezésben pl.: az étel darabolása, pépesítése.
- Gondozás: a tevékenység részét képezi az otthonról behozott gyógyszerek bevételének figyelemmel kísérése, a személyi higiénében, étkezésben történő segítségnyújtás, mentális gondozás. A nyitvatartási napokon igény szerint az ellátottak részére vitális paraméterek figyelését (vérnyomásmerést, testsúlymérést) végzik a gondozók. Heti rendszerességgel vehetnek részt torna foglalkozáson ellátottjaink a gondozók segítségével. Mentális gondozás keretében segítséget nyújtunk a veszteségek feldolgozásában, izoláció megelőzésében, feloldásában, társas kapcsolatok segítésében.
- Felügyelet: minden ellátott részére a házirendben meghatározott nyitvatartási időn belül, illetve az intézmény által szervezett rendezvényeken. Gondozó jelenlétével szóbeli támogatásával felügyeli az ellátott önálló tevékenységét és lelki biztonságérzetét. A fizikai biztonságot a munkatársakon kívül technikai eszközökkel is kontrolláljuk (pl.: csengő).
- Háztartási vagy háztartás pótló segítségnyújtás: az ellátott segítése mindennapi életvitelében. A személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló eszközöket biztosítunk, amennyiben ezt saját háztartásában nem tudja megoldani. Szükség szerint a gondozók segítségével lehetőség van a személyes ruházat tisztítására, vasalására az intézményben.
- Készségfejlesztés: az egyéni készségek szinten tartása a szociális készségek megtartása mellett a társas kapcsolatokban szükséges kommunikáció megfelelő minőségének segítése történik. A szociális készségek szinten tartását segítik a különböző társas játékok a kézműves foglalkozások, műveltségi vetélkedők, csoportos beszélgetések. A fizikai készségek megtartása fejlesztése érdekében a

nagymozgásoktól a finom motorika felé haladva különböző tevékenységek zajlanak. A foglalkozások kialakításában fontos szerepet kap az egyénre szabottság elve. Célja a meglévő fizika, mentális, kognitív képességek lehetőség szerinti szinten tartása, az állapotromlás késleltetése.

- **Közösségi fejlesztés:** a klubok intézményekkel, óvodákkal, iskolákkal, művelődési házakkal, egyéb szervezetekkel szoros kapcsolatot ápolnak. Rendszeresen szerveződnek programok, amelyekben különböző generációk együttesen vesznek részt. Partner intézményi rendezvényeken való részvétel (pl: Juniális, Tűztánc Fesztivál,) illetve az intézmény által megvalósított programokon vesznek részt ellátottjaink (pl.: Balladák délutánja, Nóták délutánja, Mozgás a szabadban, Kerti parti, Alzheimer Világnap).

A tevékenységeket éves munkaterv alapján szervezik a dolgozók a klubtagok aktív közreműködésével. A havi foglalkoztatási tervet közösen beszéljük meg, konkretizálják, pontosítják. A napirendhez igazodó heti foglalkoztatási terv minden klubban kifüggesztésre kerül. A foglalkozások napi mennyisége és tartalma az adott közösség tagjainak igényéhez, szellemi, fizikai és mentális állapotához igazodik.

A demens személy egyéni gondozási tervét a szakvéleménye és a szociális, mentálhigiénés munkatárs állapotfelmérése alapján készítjük el.

Szabadidős program keretében: az alapszolgáltatásai körében biztosítja a klubtagok részére a sajtótermékeket: napi, heti lapok, televízió nézés, rádióhallgatás lehetőségét, a hasznos elfoglaltságot nyújtó időtöltéshez a szükséges eszközöket. Részt vehetnek az idősök klubja belső életével kapcsolatos tevékenységben (pl.: sajtótermékek rendezése, környezetének rendezése, programszervezés stb.). Hitéletüket szabadon gyakorolhatják, igény szerint lehetőséget biztosít istentiszteletek, misék megtartására. Támogatja és segíti az önszerveződő tevékenységét.

Az alapszolgáltatás körébe biztosított kulturális, szórakoztató rendezvényen minden klubtag térítésmentesen részt vehet. Az egyéb szervezett programokért, szolgáltatásokért /kirándulás, mozi, színház stb./ részvételi díjat kell fizetni.

A rendezvényekre, programokra meghívhatja hozzátartozóját, ismerőseit.

Az ellátottak állapot-felmérési módszerének bemutatása

Az ellátottak mentális állapotának mérésére az MMSE (*Mini Mental State Examination*) Tesztet alkalmazzuk. A mérést 6 havonta ismételjük, illetve tapasztalható lényeges állapotromlás esetén, soron kívül. Ezzel követjük nyomon az ellátottak mentális állapotának változását.

A teszt részfeladatai az orientációt, a figyelmet, a központi végrehajtó, a gyorsasszociáció kiépítésének képességét, a megnevezési, valamint az analízáló-szintetizáló képességeket vizsgálják.

A szociális készségszint felméréssel, azokat az ellátottakat is lehet mérni, akiknél a kommunikációs képesség olyan szinten sérült, hogy már nem tudja magát kifejezni pl. affázia, vagy akiknek a mentális képessége már nincs azon a szinten, hogy a feladatokat megértsék. Nekik az MMSE (mivel az a kognitív képességeket méri) rendszeresen 0 pontos.

Nagyon fontos, hogy a demens személyeknél ne csak a mentális képességek, hanem a szociális állapotuknak a változását is figyelemmel kísérjük.

Az ellátottak meglévő képességeinek megőrzésére és fejlesztésére irányuló program

Az állapotromlás megelőzése, csökkentése, szellemi képességek reaktivizálása különböző

területeken végzett gyakorlatok során történik. A gyakorlatok egy része napi rendszeres, előre megtervezett csoportos és egyéni foglalkozások keretében valósul meg, más része a napi gondozási tevékenységek közben.

A foglalkoztatás célja a tevékeny élet biztosítása, valamint kapcsolódás a hétköznaphoz.

További céljai a mindennapi élet tartalommal való megtöltése, a testi, szellemi frissesség megtartása, a hasznosság tudatosítása. Az aktivitás megőrzése, a napirend szerinti élet segít megőrizni azokat az emlékeket, amelyek az idős emberekben raktározódnak korábbi életükről, a napi munkáról, a ház körüli teendőkről.

A napirend alakítása, időben történő étkezés, foglalkozás, torna, minden egyes tevékenység segíti az idős embert a realitás talaján való megmaradásában. A foglalkoztatás céljai közé tartozik a közösségbe való integrálás és a kapcsolatok ápolása.

Az alkalmazott gyakorlatok főbb csoportjai:

- Önállóságot fenntartó, önellátási gyakorlatok.
- Agyi mentális működés gyakorlása.
- Koordinációs gyakorlatok.
- Élménygyakorlatok.
- Pszichoszociális gyakorlatok.

Az önállóságot fenntartó, a kognitív célú, a játékterápiás jellegű, a kreatív terápiás jellegű, a mozgásterápiás jellegű, a zeneterápiás jellegű, a pszichoszociális és a mentálhigiénés tevékenység mértékét és arányát személyre szabottan állítjuk össze az ellátottak állapot-felmérési eredményeinek ismeretében.

A heti terv összeállításakor naponta 5 foglalkozás megvalósítását tervezzük be. A délelőtti folyamán elsősorban kognitív terápiás jellegű foglalkozásokat tervezünk, délután a játékot, és a kreatív terápiát helyezzük előtérbe.

A foglalkozások tervezett időtartama 45 perc, de az ellátottak aktuális állapotának, aktivitásának figyelembevételével csökkenthető.

A foglalkozások között az egyéni és csoportos forma egyaránt megtalálható. A foglalkozásokon való részvétel önkéntes, de befolyásolja az ellátott aktuális pszichés, egészségi állapota.

Mindezeket az ellátottak mindenkori egészségi és mentális állapotának megfelelően végezzük.

A biztonságos tárgyi környezet bemutatása

A Kandia Utcai Demens Idősek Klubja és Pósa Utcai Idősek és Demens Idősek Klubja is tömegközlekedési eszközökkel jól megközelíthető. Az épületekbe való bejutás során biztosítva van az akadálymentesség (rámpa, mobil rámpa).

A Kandia Utcai Demens Idősek Klubja Debrecen belvárosában, egy csendes kis utcában található, kis udvarral. A Pósa Utcai Idősek és Demens Idősek Klubja pedig egy családi ház as övezetben helyezkedik el, nagy udvarral rendelkezik. A friss levegőn való tartózkodásra az udvarokon és az előkertben van lehetőség.

Az épületek helyiségei tágasak, világosak (mesterséges és természetes fény egyaránt biztosított).

A bútorzat a foglalkoztatókban, az étkezőkben és a pihenőkben is kényelmes és biztonságos.

A mosdók akadálymentesek. A zuhanyzó helyiségek tágasak, a zuhanytálca mellett kapaszkodó található.

A Kandia Utcai Demens Idősek Klubjában egy WC áll rendelkezésre mozgáskorlátozottak számára, mely tágas, kapaszkodókkal ellátott. Az épületen belüli tájékozódást

infokommunikációs jelek segítik (WC-k, kézmosóknál hideg-meleg, foglalkoztató).

A területileg illetékes szakorvosi (pszichiátriai, neurológiai, geriátriai) ellátással való együttműködés módja

Kapcsolatunk van a Debreceni Egyetem - Klinikai Központ Pszichiátriai, neurológiai tanszékével, valamint a Felnőtt pszichiátriai ambulancia és gondozó szakembereivel.

Szükség esetén segítséget kérünk tőlük, konzultálunk velük (a demenciával összefüggő tünetek, reakciók, zavarok észlelése, megfelelő kezelésével kapcsolatban).

Nagyobb rendezvényeinkre meghívjuk őket.

A hozzátartozóknak szükség szerint tájékoztató, ismeretbővítő előadásokat szervezünk, melyeken a feltett kérdésekre is választ adnak a szakemberek (pszichiáter, pszichológus, farmakológus-belgyógyász stb.).

A feladatellátás rendszeressége

A Kandia Utcai Demens Idősek Klubja heti hat napos nyitvatartással hétköznap 7 órától 17 óráig, szombaton 8 órától 14 óráig nyújt ellátást.

A Pósa Utcai Idősek és Demens Idősek Klubja heti öt napos nyitvatartással hétköznap 7 órától 17 óráig működik.

A nyitvatartás igazodik az ellátottak és hozzátartozóik igényeihez. Az ellátottak, az általuk jelzett rendszerességgel vehetik igénybe a szolgáltatást.

- Kiskorú fogyatékos személyek nappali ellátása:

Debrecen Megyei Jogú Város és Hajdú-Bihar megye közigazgatási területére kiterjedően nyújt nappali ellátást a saját otthonukban élő 3. életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére. Ellátható az a személy, aki veszélyeztető magatartást nem tanúsít, orvosi ellátást és állandó ápolást nem igényel.

A fogyatékos személyek nappali intézményében hat-nyolcfős gondozási csoportok kerültek kialakításra. A gondozási csoportok kialakítása során figyelembe vesszük az ellátást igénybe vevők életkorát és fejlettségi szintjét.

A szolgáltatás lehetőséget biztosít napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. A Gyermekvédelemről és a Gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szerinti gyermekétkeztetés keretében biztosítja az ellátottak napközbeni étkeztetését.

A kiskorú fogyatékos személyeket ellátó nappali intézmény helyszíne a kiskorú ellátottak fejlesztésére irányuló pedagógiai tevékenységnek. Szakszemélyzet elősegíti a kiskorú ellátottak korai fejlesztését és gondozását, ötéves korától a fejlesztő nevelést, hatéves kortól a fejlesztő nevelést-oktatást, valamint az iskolai tanulmányok folytatását.

A fogyatékos személyek nappali intézménye az ellátást igénybe vevők számára egyéni fejlesztő programokra épülő gyógypedagógiai foglalkozást szervez. A pedagógiai és gyógypedagógiai segítségnyújtáson kívül tanácsadást, esetkezelést, gondozást, napi háromszori étkeztetést, felügyeletet, készségfejlesztést, közösségi fejlesztést nyújt.

A kiskorú fogyatékos személyek nappali ellátásának keretén belül az alábbi szolgáltatási elemeket nyújtjuk:

- Tanácsadás: az igénybe vevő életkorából adódóan a hozzátartozó, illetve törvényes képviselő bevonásával egyéni segítő beszélgetés, kiscsoportos beszélgetés során az

igénybe vevő jogait, lehetőségeit figyelembe véve tájékoztatunk, javaslatot teszünk az élethelyzet érintő témákban. A speciális felkészültséget igénylő esetekben szaksegítség keresése, az igénybevétel támogatása. Egészségügyi szűrések, tájékoztató előadások szervezése. Hozzá tartozói csoportot működtetünk, részükre edukációs programokat szervezünk, ahol új ismeretek szerzésére van lehetőségük.

- Esetkezelés: az igénybe vevő támogatása, segítése az általa megfogalmazott célok elérésében, szükségleteinek kielégítése, illetve problémája megoldása érdekében pl. hivatalos ügyek intézésében, konfliktus helyzetek megoldásában stb. A támogató kapcsolatok, az igénybe vevő saját támogató rendszerének feltérképezése, mozgósítása. Velük a kialakult probléma megoldásáig a kapcsolat tartása (hozzátartozók, törvényes képviselők, gondnokok, házi orvosok, kezelő orvosok stb.).
- Étkeztetés: kiskorú ellátottak esetében napi háromszori normál és diétás étkezés igénybe vételére van lehetőség. Szükség esetén az ételek fogyaszthatóvá tételével (darabolás, törés, pépesítés) illetve ha szükséges, akkor tevőleges segítségnyújtással támogatjuk az ételek elfogyasztását.
- Gondozás: tervezett, célzott tevékenység, melynek célja a körülményekhez képest legjobb életminőség megélése. Az önálló képesség megtartása, lehetőség szerinti fejlesztése az igénybe vevő bevonásával. A hiányzó képességek kiegészítése, támogatás nyújtása. Életkorától függetlenül nem helyette, hanem vele végezzük a tevékenységeket az egyéni képességeknek, szükségleteknek megfelelően, így a kiszolgáltatottság érzése is csökkenthető. A vitális paraméterek időszakos, szükség esetén rendszeres mérésével a gyógyszerek adagolásának segítségével az egészségi állapot lehetőség szerinti megtartását támogatjuk.
- Pedagógiai segítségnyújtás: olyan tervszerű folyamat, tevékenységek összessége, mely az ellátást igénybe vevő meglévő képességeire alapozva lehetőséget biztosít a szinten tartásra és a fejlődésre. Fontos eleme a mintaadás, az értékközvetítés. Mindez tevékenységekbe ágyazva, cselekedtetés, közös élmények szerzése útján valósul meg. Fontos szempont az önkéntes részvétel mellett a motiváció.
- Gyógypedagógiai segítségnyújtás: olyan tevékenységek biztosítása, melyek a fogyatékosságból, a funkciózavarokból adódó akadályozottság /hendikep korrekciójára irányulnak a rehabilitáció érdekében. Fejlesztést célzó tevékenységek biztosítása egyéni vagy kiscsoportos formában, melyek célja a meglévő képességek lehetőség szerinti megtartása, fejlesztése. A gyógypedagógus által elindított fejlesztési folyamat segítése, gyakoroltatás a kompetencia határok betartásával.
- Felügyelet: olyan kontroll biztosítása, amely segíti az ellátást igénybe vevő fizikai és lelki biztonságérzetét. Elsősorban személyes, de szükség esetén technikai eszközzel.
- Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás: az önálló vagy részben önálló mindennapi életvitelhez szükséges ismeretek átadása, gyakoroltatása (az intézmény keretein belül, illetve valós helyzetekben).
- Készségfejlesztés: napi tevékenységek végzése során olyan magatartásformák, egyéni és társas készségek alakítása, melyek elősegítik a társadalmi beilleszkedést, a szocializációt. Egyéni és kiscsoportos szocioterápiás foglalkozások nyújtása pl. kézműves foglalkozások, zene foglalkozás, fejlesztő játékok stb.
- Közösségi fejlesztés: általunk szervezett, illetve meghívásos városi és országos, valamint partner intézményi programokon való részvétel keretében valósítjuk meg. Intézményünk által szervezett programok pl.: Farsang, Debreceni Regionális Sport Nap, Segítséggel Élők Nemzetközi Világnapja, Szavak nélkül eséllyel a tánc nyelvén karácsonyi gála, Szeretet Bál, Flashmob, Gyermeknap stb. Városi rendezvények pl.: Település részi családi és gyermeknap.

A tevékenység dokumentálását a hatályos jogszabályokban előírtak szerint kell vezetni.

Az érintett életkor igen érzékeny. Magába foglalja a lehetőségét annak, hogy az intézményben zajló események éles irányváltást idézzenek elő az ellátottak, és családjaik életében. A szülőkkel a kapcsolat ápolása az ellátott fejlődése érdekében nagyon fontos, ezért rendszeresen közös programok szervezésére kerül sor.

A személyiségfejlődés folyamatának tudatos befolyásolása napi tevékenységet jelent, pl. a felvétel időszakában, vagy a szobatisztaságra-, önellátásra nevelés. Az optimális környezet, az odaforduló magatartás, hozzájárul az életkori szakaszokban az ellátott értelmi, érzelmi, mozgásszervi, érzékszervi fejlődéséhez. A programok megvalósítása egyéni és csoportos foglalkozások keretében valósul meg.

A biztonságos tárgyi környezet bemutatása

A Böszörményi úti nappali intézmény tömegközlekedési eszközzel jól megközelíthető helyen fekszik. Épületéhez árnyékos udvar, gondozott park tartozik.

A nappali intézmény részben akadálymentes, rendelkezik fürdőszobával, mellékhelyiséggel, csoportszobával, mely fejlesztési helyül és étkezési helyként is funkcionál. A fejlesztéshez több közös használatú helyiség biztosított. A Böszörményi úton tálaló konyha és iroda is rendelkezésre áll.

A csoportszoba bútorzatánál figyelembe vesszük az ellátott személyek kényelmét, a környezet otthonosabbá tételét és a fogyatékos személyek életkorának megfelelő praktikusságot. Az ellátottak saját ruházatot használnak. A ruházat javításáról és tisztításáról a szülők gondoskodnak.

A kiskorú fogyatékos személyek nappali ellátása feladatai

- Feltétel nélküli elfogadás, a szeretetvágy kielégítése, kedves szóval, mosollyal simogatással.
- A segítség célja az önállóbb életre való törekvésben realizálódjon.
- Tiszteletre nevelés, társaikkal, a segítőkkal és ismerőseikkel és az ismeretlenekkel szemben.
- Egyéni bánásmód alkalmazása.
- Biztonság, szervezettség, odafigyelés, következetesség biztosítása.
- Illemszabályok betartása, a hiányos ismeretek folyamatos pótlása, rossz beidegződések megváltoztatása, helyes viselkedésmód automatizálása.
- Az önellátás minőségének javítása.
- A tanult készségek megerősítése, folyamatos fejlesztése.
- Meglevő deficitiek csökkentése, folyamatos fejlesztés.
- A szabadidőben sikerélményt nyújtó elfoglaltságok biztosítása.
- Közös programok, tevékenységek szervezése.

Az ellátás során alkalmazott módszerek

- Minden olyan pedagógiai, gyógypedagógiai eljárás, amely a felsorolt célok, és feladatok megvalósulását szolgálja.
- Kiemelten fontos a személyes példamutatás, a követendő minta, a kongruens viselkedés, az ellátottal szemben toleráns, elfogadó magatartás.
- Az interperszonális kapcsolatok ápolása, a kialakult kapcsolatok fenntartása.
- Igényességre törekvés a szűkebb és tágabb környezetben egyaránt.

Az ellátás során alkalmazott módszerek célja

- A családi légkör biztosítása.

- Pozitív tulajdonságok erősítése, negatív tulajdonságok visszaszorítása.
- Szeretetteljes légkörben való gondozás-nevelés.
- A fejlődés és szinten tartás segítése szabadidős programok, tevékenységek biztosításával.
- Ösztönzés az egyéni szinthez viszonyított jobb teljesítmény, fejlődés elérésére.
- Családdal való kapcsolattartás.
- A normalizációs elvek megvalósulásának segítése.
- Hétköznapi és ünnepek szokásainak, hagyományainak ápolása.

A feladatellátás rendszeressége

A kiskorú fogyatékos személyeket ellátó nappali intézmény heti 5 napos nyitvatartással működik. A nyitvatartást az adott telephely ellátottjainak, illetve hozzátartozóik igényeit figyelembe véve a házirend tartalmazza. Ezen belül az ellátottak, az általuk jelzett rendszerességgel vehetik igénybe a szolgáltatást.

- Nagykorú fogyatékos személyek nappali ellátása:

A nagykorú fogyatékos személyeket ellátó nappali intézmények a családban élő, debreceni lakó-, illetve tartózkodási hellyel rendelkező, 18. életévét betöltött, veszélyeztető magatartást nem tanúsító, orvosi ellátást és állandó ápolást nem igénylő, önkiszolgálásra és önellátásra részben képes értelmi fogyatékosok nappali gondozását, a napközbeni tartózkodását, az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítését biztosítja.

A fogyatékos személyek nappali intézménye az ellátást igénybe vevők számára egyéni fejlesztő programokra épülő gyógypedagógiai foglalkozást szervez. Hat-nyolcfős gondozási csoportok kerültek kialakításra. A gondozási csoportok kialakítása során figyelembe vesszük az ellátást igénybe vevők életkorát és fejlettségi szintjét.

A nappali ellátást nyújtó intézmény az ellátást igénybe vevők részére szociális, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt.

A nagykorú fogyatékos személyek nappali ellátásának keretén belül az alábbi szolgáltatási elemeket nyújtjuk:

- Tanácsadás: az igénybe vevő bevonásával egyéni segítő beszélgetés, kiscsoportos beszélgetés során jogait, lehetőségeit figyelembe véve tájékoztatunk, javaslatot teszünk az élethelyzet érintő témákban. A speciális felkészültséget igénylő esetekben szaksegítség keresése, az igénybevétel támogatása. Hozzátartozókkal való kapcsolattartás-tanácsadás. Egészségügyi szűrések, tájékoztató előadások szervezése. Hozzátartozói csoportot működtetünk, részükre edukációs programokat szervezünk, ahol új ismeretek szerzésére van lehetőségük.
- Esetkezelés: az igénybe vevő támogatása, segítése az általa megfogalmazott célok elérésében, szükségleteinek kielégítése, illetve problémája megoldása érdekében pl. hivatalos ügyek intézésében, konfliktus helyzetek megoldásában stb. A támogató kapcsolatok, az igénybe vevő saját támogató rendszerének feltérképezése, mozgósítása. Velük a kialakult probléma megoldásáig a kapcsolattartása (hozzátartozók, törvényes képviselők, gondnokok, háziorvosok, kezelő orvosok stb.).
- Étkeztetés: felnőtt korúak esetében egyszeri vagy kétszeri normál és diétás étkezés igénybe vételére van lehetőség. Szükség esetén az ételek fogyaszthatóvá tételével (darabolás, törés, pépesítés), illetve ha szükséges, akkor tevőleges segítségnyújtással támogatjuk az ételek elfogyasztását.

- Gondozás: tervezett, célzott tevékenység, melynek célja a körülményekhez képest legjobb életminőség megélése. Az önellátó képesség megtartása, lehetőség szerinti fejlesztése az igénybe vevő bevonásával. A hiányzó képességek kiegészítése, támogatás nyújtása. Nem helyette, hanem vele végezzük a tevékenységeket így a kiszolgáltatottság érzése is csökkenthető. A vitális paraméterek időszakos, szükség esetén rendszeres mérésével a gyógyszerek adagolásának segítségével az egészségi állapot lehetőség szerinti megtartását támogatjuk.
- Pedagógiai segítségnyújtás: olyan tervszerű folyamat, tevékenységek összessége, mely az ellátást igénybe vevő meglévő képességeire alapozva lehetőséget biztosít a szinten tartásra és a fejlődésre. Fontos eleme a mintaadás, az értékközlés. Mindez tevékenységekbe ágyazva, cselekedtetés, közös élmények szerzése útján valósul meg. Fontos szempont az önkéntes részvétel mellett a motiváció.
- Gyógypedagógiai segítségnyújtás: olyan tevékenységek biztosítása, melyek a fogyatékosságból, a funkciózavarokból adódó akadályozottság /hendikep korrekciójára irányulnak a rehabilitáció érdekében. Fejlesztést célzó tevékenységek biztosítása egyéni vagy kiscsoportos formában, melyek célja a meglévő képességek lehetőség szerinti megtartása, fejlesztése.
- Felügyelet: olyan kontroll biztosítása, amely segíti az ellátást igénybe vevő fizikai és lelki biztonságérzetét. Elsősorban személyes, de szükség esetén technikai eszközzel.
- Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás: az önálló vagy részben önálló mindennapi életvitelhez szükséges ismeretek átadása, gyakoroltatása (az intézmény keretein belül, illetve valós helyzetekben), szituációs tevékenységek során. pl. ügyintézés, háztartási feladatok stb.
- Készségfejlesztés: napi tevékenységek végzése során olyan magatartásformák, egyéni és társas készségek alakítása melyek elősegítik a társadalmi beilleszkedést, a szocializációt. Egyéni és kiscsoportos szocioterápiás foglalkozások nyújtása pl. kézműves foglalkozások, zene foglalkozás, tánc csoport, dráma csoport, mese csoport fejlesztő foglalkoztatás stb.
- Közösségi fejlesztés: általunk szervezett, illetve meghívásos városi és országos, valamint partner intézményi programokon való részvétel keretében valósítjuk meg. Intézményünk által szervezett programok pl.: Farsang, Debreceni Regionális Sport Nap, Teke nap, Anyák Napja, Segítséggel Élők Nemzetközi Világnapja, Szavak nélkül eséllyel a tánc nyelvén Karácsonyi Gála, Szeretet Bál, Flashmob stb. Városi rendezvények pl.: Település részi családi és gyermeknap, Országos rendezvények pl.: Művészeti fesztivál, MSOSZ Eunice Kennedy Shriver Nap.

Az intézmény feladata a képességek megtartásának, fejlesztésének segítése, a mindennapi élethez szükséges szokások kialakítására, a közösségi életre való képessé tevés, az egészségi állapotuknak megfelelően szocioterápiás foglalkoztatások szervezése, a közösségi szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése.

Az ellátást az igénybevevő személyek számára 6-8 fős gondozási csoportbontással szervezzük meg.

A nappali intézmény igény szerint biztosítja az ellátottak részére az étkeztetést, a szabadidős programok szervezését (sajtótermékek, kártya- és társasjátékok, televíziózás, rádióhallgatás, rendezvények szervezése). Segítséget nyújt a hivatalos ügyek intézéséhez, a speciális önszerveződő csoportok működéséhez, szervezéséhez, a munkavégzés lehetőségének, az életvitelre és életvezetésre vonatkozó tanácsadás szervezéséhez. Az egészségügy körébe tartozó felvilágosító előadásokat szervez.

Készségfejlesztő foglalkozások keretében: pénzhasználat, írás – olvasás, számolás, elemi szintű gyakorlása. Kézműves foglalkozások keretében: finommotorika fejlesztés, gipszöntés, agyagozás, varrás, szövés, üvegfestés, batikolás, selyemfestés valósul meg.

Nagymozgás fejlesztés keretében gimnasztikai edzést, úszás terápiát választhatnak az ellátottak. Táncterápia a mozgáskoordináció fejlesztésére szolgál.

Ezekkel a tevékenységekkel az ellátottak esetében fejlődik a figyelem, a türelem, a kitartás, a koncentráció képesség, a kez ügyesség, a kreativitás. Az ellátottak meg tudják mutatni, hogy milyen tevékenységet végeznek, milyen tárgyakat készítenek a két kezükkel. Ez rádöbbeníti őket arra, hogy ők is tudnak alkotni, szép dolgokat létrehozni, értékteremtő munkát végezni, és nekik is vannak ugyanolyan képességeik, mint az ép embereknek. Ez a munka jó hatással van a személyiség sokoldalú fejlődésére, elsősorban a türelem, kitartás, a csoportmunka, az összetartás, egymás segítése, egymáshoz való viszony, alkalmazkodás terén. Megváltozik az önértékelés, az önbecsülés azáltal, hogy önmaga és mások számára is tetszetős, használható, eladható terméket tud készíteni. A fiataloknak szüksége van ezekre az élményekre ahhoz, hogy teljes értékű emberként tudják becsülni önmagukat és ahhoz, hogy elfogadjassák magukat másokkal is, hogy ne másságukat, hanem valamiben való azonosságukat, ügyességüket vegyék észre.

Az ellátottak meglévő képességei, életkora, fizikai és mentális állapota figyelembevételével lehetőség biztosítunk a fejlesztő foglalkoztatásba való részvételre.

A nappali intézmény napi kétszeri étkezési lehetőséget biztosít ellátottjainak. Az igényelhető étkezés típusa: reggeli, ebéd.

A nappali intézmény segítséget nyújt az egészségügyi alap- és szakellátásokhoz való hozzájutáshoz. Biztosítja az egészségügyi felvilágosító, megelőző programokhoz, kiadványokhoz való hozzájutás lehetőségét, illetve szervezi és terjeszti is ezeket. Igény szerint a klubtagok részére vérnyomásmérést, testsúlymérést, tanácsadást végeznek a gondozók.

A nappali intézmény alapszolgáltatásai körében biztosítja az ellátottak részére a sajtótermékeket: napi, heti lapok, televízió nézés, rádióhallgatás lehetőségét, a hasznos elfoglaltságot nyújtó időtöltéshez a szükséges eszközöket, társasjátékot, sporteszközöket. Az ellátottak részt vehetnek a nappali intézmény belső életével kapcsolatos tevékenységben (pl.: programszervezés, stb.). Az intézmény támogatja, segíti az ellátottak, illetve a hozzátartozók önszerveződő tevékenységét.

Az alapszolgáltatás körébe biztosított kulturális, szórakoztató rendezvényen minden ellátott térítésmentesen részt vehet. Az egyéb szervezett programokért, szolgáltatásokért /kirándulás, üdülés, mozi, színház, úszás, lovaglás, gyógytorna, stb./ részvételi díjat vagy önköltséget meg nem haladó díjat kell fizetni. A rendezvényekre, programra minden ellátott meghívhatja hozzátartozóját, ismerőseit.

A nappali intézmény munkatársai segítséget nyújtanak ellátottjaik szociális, egészségügyi, mentális problémáinak megoldásához, hivatalos ügyeik intézésében.

Szocioterápiás foglalkoztatás

A szocioterápiás foglalkoztatás elsődleges célja a munkaképesség fejlesztése annak érdekében, hogy az ellátott aktív életet éljen.

A nappali intézményben az értelmileg akadályozott személyek fejlesztő-szinten tartó foglalkozásokon vesznek részt.

Az aktivitást segítő tevékenységeket – az ellátott közreműködésével – előre megtervezzük, annak folyamatosságát, rendszerességét biztosítjuk.

Az ellátottak részére szervezett szocioterápiás foglalkozások az életkor és egészségi állapot figyelembevételével történik.

Az ellátottak foglalkozásából származó, a ráfordítás összegével csökkentett bevétel legalább 50 %-át a foglalkozásban résztvevőnek kell kifizetni. A ki nem fizetett bevételt az intézmény felszerelési tárgyainak, programjainak jobbítására kell fordítani.

Az ellátottak részt vesznek csoportfoglalkozásokon, terápiás programokon és egyéni foglalkozásokon.

A nappali intézményben lehetőség van a személyi tisztálkodásra, a ruházat tisztítására, vasalásra, ha szükséges, gondozó segítségével, felügyelete mellett. A fürdőszobát a nyitvatartási napokon használhatják az ellátottak a saját tisztálkodó eszközeikkel.

A biztonságos tárgyi környezet bemutatása

Az Ifjúság utcai és Mester utcai nappali intézmények tömegközlekedési eszközzel jól megközelíthető helyen fekszenek, Debrecen város központjában.

Mind a két telephely rendelkezik közösségi helyiségekkel, közös ebédlővel, az Ifjúság utcán az akadálymentesség részlegesen, míg a Mester utcai telephelyen ez teljes körűen biztosított.

Az épületek helyiségei tágasak, világosak, (mesterséges és természetes fény egyaránt biztosított). A folyosók szélesek. Az Ifjúság utcai intézményben torna és táncterem szolgálja az ellátottak mozgásigényének kielégítését.

A bútorzat a foglalkoztatókban, az étkezőkben és a pihenőkben is kényelmes és biztonságos.

Viszonylag nagy, árnyékos udvar tartozik épületeinkhez, melyet kihasználunk a mozgásfejlesztés során.

A feladatellátás rendszeressége

A nagykorú fogyatékos személyeket ellátó nappali intézmények heti 5 napos nyitvatartással működnek. A nyitvatartást az adott telephely ellátottjainak, illetve hozzátartozóik igényeit figyelembe véve a házirend és az SZMSZ tartalmazza. Ezen belül az ellátottak, az általuk jelzett rendszerességgel vehetik igénybe a szolgáltatást.

A szolgáltató és az igénybevevő/törvényes képviselő közötti kapcsolattartás módja

Szülői megbeszélés: évente legalább két alkalommal, ha szükséges többször.

Hozzátartozói csoportfoglalkozást havonta egy alkalommal szervezünk, ahol a gondozó környezet tagjainak lehetőségük van a probléma megfogalmazására, megoldásához segítséget, javaslatot kaphatnak egymástól. Megélhetik a „nem vagyok egyedül” érzését.

Rendezvények: farsang, sportrendezvények, szüreti bál, tekebajnokság, Segítséggel Élők Világnapja, Debreceni Regionális Sport Nap, Szavak nélkül eséllyel a tánc nyelven Karácsonyi Gála, Flashmob.

Ünnepségek: Karácsony, Anyák napja.

Családi nap: évente egy alkalommal (közös főzés a szülőkkal, hozzátartozókkal).

Az intézményi ellátásban részesülők életminősége javul, a családok terhei csökkennek azáltal, hogy a sérült gyermekük, hozzátartozójuk a nappali ellátását veszik igénybe.

A fejlesztő pedagógiai foglalkozások eredményeképpen az ellátást igénybevevő kommunikációja, önkiszolgálása, szocializációja elérhet olyan szintet, ami alapján gyakorló, fejlesztő foglalkoztatásban történő, valamint rehabilitációs foglalkoztatásban történő és integrált munkavégzésre alkalmassá válik.

- Foglalkoztatás

Fejlesztő foglalkoztatás

Az **Mt. szerinti** határozott idejű munkaviszonyban történő foglalkoztatás célja az önálló munkavégzést segítő képességek, készségek fenntartása, fejlesztése, új munkafolyamatok megismerése, új szakma elsajátítása, az ellátott felkészítése a nyílt munkaerőpiacon történő munkavégzésre.

Az Mt. szerinti munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállaló - a fiatal munkavállaló kivételével - havi munkaidőkeretben, egyenlőtlen napi munkaidő beosztással is foglalkoztatható.

A munkaviszony keretében történő fejlesztő foglalkoztatás során a 16. életévét betöltötte, más kereső tevékenységet nem végez, és intézményi jogviszonya alapján nappali ellátást vesz igénybe.

Az Mt. 192. § (2) bekezdésétől eltérően a munkaviszony a fejlesztő foglalkoztatás időtartamára meghosszabbítható. A munkavállaló rendkívüli és többműszakos munkavégzésre, ügyeletre, készenlétre nem vehető igénybe, a napi munkaidő a 8 órát, illetve a heti 40 órát nem haladhatja meg, ha a munkavállaló napi munkaideje a négy és fél órát meghaladja, részére legalább 30 perc munkaközi szünetet kell biztosítani.

Az Szt. szerinti fejlesztési jogviszonyban történő foglalkoztatás célja az ellátott testi és értelmi képességeinek, valamint a munkavégzéssel összefüggő készségeinek helyreállítása, megőrzése és fejlesztése, továbbá az ellátott felkészítése az önálló munkavégzésre.

A **fejlesztési jogviszony** rehabilitációs alkalmassági vizsgálat eredményeképpen kiadott, hatályos, munka-rehabilitációt javasoló szakvélemény, vagy a foglalkozás-egészségügyi orvos, a munka-szakpszichológus vagy munka- és szervezet szakpszichológus, valamint a szociális szolgáltatást biztosító intézmény vezetője együttes javaslata alapján, az egyéni foglalkoztatási tervben foglaltak szerint akkor hozható létre, ha az ellátott kompetenciái nem érik el az önálló munkavégzéshez szükséges szintet.

A fejlesztési jogviszony fejlesztési szerződéssel jön létre, amelyet az ellátott, illetve törvényes képviselője írásban, a fejlesztő foglalkoztatást nyújtó szolgáltató, intézmény vezetőjével köt.

A fejlesztési szerződés tartalmazza:

- a fejlesztő foglalkoztatás keretében végzett tevékenység részletes leírását,
- a fejlesztő foglalkoztatás időbeosztását és helyét azzal, hogy a foglalkoztatás időtartama nem haladhatja meg a napi 6 órát és a heti 30 órát, de az ellátott - az egyéni szükségleteire tekintettel - egyenlőtlen napi munkaidő-beosztással is foglalkoztatható,
- a fejlesztési foglalkoztatási óradíj összegét, amely nem lehet kevesebb a jogszabályban meghatározott összegnél,
- az ellátott szándéknyilatkozatát arra nézve, hogy testi és szellemi képességeihez mértén elvárható módon közreműködik a fejlesztő foglalkoztatásban, és
- a fejlesztő foglalkoztató munkavégzéssel összefüggő kötelezettségeit.

A fejlesztő foglalkoztatás keretében csak olyan feladatot végezhet az ellátott, amelyet egészségi állapota és értelmi képességei alapján tartósan és folyamatosan képes ellátni.

A fejlesztő foglalkoztató köteles folyamatos felügyelet mellett biztosítani - az ellátott speciális szükségleteinek megfelelően - az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi, szakmai és műszaki feltételeit.

Az intézményi jogviszony megszűnése esetén a munkaviszony, illetve a fejlesztési jogviszony is megszűnik.

A fejlesztő foglalkoztatásra irányuló munkaviszony vagy fejlesztési jogviszony az Szt. 99/B. § (2) bekezdése szerinti intézményi jogviszony alapján szociális szolgáltatást, ellátást nyújtó intézménnyel, szolgáltatóval, vagy más, a szolgáltatói nyilvántartásba fejlesztő foglalkoztatást nyújtóként bejegyzett szervezettel állhat fenn.

A feladatellátás szakmai tartalmát, módját foglalkoztatási szakmai program tartalmazza.

Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása

A **rehabilitációs foglalkoztatás** célja: A munkavállaló képzettségének, képességeinek és egészségi állapotának leginkább megfelelő munka biztosítása. A munkavállaló egészségi állapotának, munkavégző képességének és hatékonyságának javítása, készségeinek fejlesztése. A munkavállaló hátrányos helyzetének felszámolása és felkészítése arra, hogy szükség esetén a nyílt munkaerőpiacon is el tudjon helyezkedni. A társadalomba való integráció elősegítése és arra rászorulóknak részére az önálló életvitel kialakításához szükséges segítség nyújtása.

A rehabilitációs foglalkoztatás az ellátott és a KÉZMŰ Fővárosi Kézműipari Közhasznú Nonprofit Kft. szervezet között munkaszerződés alapján a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szerinti határozott idejű munkaviszony, az intézménnyel (Városi Szociális Szolgálat) kötött ellátotti jogviszonyra vonatkozó Megállapodás, valamint a DMJV Városi Szociális Szolgálat és a KÉZMŰ Fővárosi Kézműipari Közhasznú Nonprofit Kft. közötti Együttműködési Megállapodás alapján történik. Az intézményi jogviszony megszűnése vagy az Együttműködési Megállapodás hiánya esetén a rehabilitációs foglalkoztatásra irányuló jogviszony is megszűnik.

- Házi segítségnyújtás:

Az intézmény ezen ellátás keretén belül gondoskodik azokról az időskorú, beteg személyekről, akik otthonukban, lakókörnyezetükben önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, az önálló életvitel fenntartásához segítségre szorulanak.

A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

Az ellátás magába foglalja a saját lakáson történő segítségnyújtás azon módjait, amelyet a rászoruló kora, egészségi állapota miatt elvégezni már nem, vagy csak részben képes.

Házi segítségnyújtás keretén belül az alábbi szolgáltatási elemeket nyújtjuk:

- gondozás
- háztartási vagy háztatást pótló segítségnyújtás.

Személyi gondozás

az igénybevevő bevonásával történő tervezésen alapuló célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszaillesztését.

Személyi gondozás keretében ellátható:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében: információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás, családdal, ismerősökkel való

kapcsolattartás segítése, az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés, ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében.

Gondozási és ápolási feladatok körében: mosdatás, fürdetés, öltöztetés, ágyazás, ágyneműcsere, inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése, haj, arcszőrzet ápolás, száj, fog és protézis ápolás, körömápolás, bőrápolás, folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül), mozgatás ágyban, decubitus megelőzés, felületi sebkezelés, sztómazsák cseréje, gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása, vérnyomás és vércukor mérése. Hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül, kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés, kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás. A házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig).

Szociális segítség (háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás):

az igénybevevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani.

Szociális segítség keretében ellátható:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében: takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálósobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben), mosás, vasalás.

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében: bevásárlás (személyes szükséglet mértékében), gyógyszer kiváltása, segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében, mosogatás, ruhajavítás, közkútról, fürtekútról vízhozam, tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel), télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt, kísérés.

Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.

Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Házi segítségnyújtást megelőzően vizsgálni kell az egyéni gondozási szükségletet, melyet az intézményvezető megbízottja útján lát el. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt.

Ha a gondozási szükséglet - az annak vizsgálatáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott értékelő adatlap (a továbbiakban: értékelő adatlap) szerint - III. fokozatú, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető megbízottja útján tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételeinek lehetőségéről, ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig házi segítségnyújtásra jogosult.

A tevékenység dokumentálását a hatályos jogszabályokban előírtak szerint kell vezetni.

Amennyiben a házi segítségnyújtás során szociális segítség biztosítása esetén személyi gondozási feladatok ellátása válik szükségessé, a gondozási szükséglet vizsgálatát ismételt el kell végezni.

Amennyiben szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

A gondozó munkája során együttműködik az egészségügyi és szociális alap- és szakellátást nyújtó intézményekkel.

A házi segítségnyújtás módját, formáját és gyakoriságát a vezető gondozó határozza meg a gondozási szükséglet vizsgálat figyelembevételével.

Rendszeres házi segítségnyújtás csak fertőzésmentes lakókörnyezetben rendelhető el. Ha fertőző beteg gondozása szükséges, a vezető gondozó kijelöl egy gondozót, aki a fertőző állapot időtartama alatt kizárólag a fertőző beteget gondozza, a szükséges tárgyi feltételek, és felkészítés biztosítása mellett.

A feladatellátás rendszeressége

A házi gondozók gondozási feladatokat a hét öt napján végeznek a gondozói körzetekben. Azon ellátottaink részére, akik minden munkanapon igénybe veszik a szolgáltatást, egyedül élnek, vagy családtagjuk is házi segítségnyújtásban részesül, és az értékelő adatlap alapján gondozási szükségletük legalább II. fokozatú, valamint a hadigondozottak számára munkaszüneti napokon is biztosítjuk az ellátást.

A fentiekén túl, a kapacitás kihasználtságának függvényében az intézményvezető dönthet a munkaszüneti napokon és pihenő illetve ünnepnapon történő szolgáltatás biztosításáról egyedi elbírálás alapján.

A szolgáltatások kiegészítéseként az aktív, egészséges és önálló otthoni életvitel biztosítása érdekében az időskorúak számára az önkéntesek bevonásával igény és lehetőség szerint kiegészítő szolgáltatásokat nyújtunk pl.: közös séta, orvoshoz kísérés, beszélgetés, rendezvényre kísérés, favágás stb.

- Étkeztetés:

Azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg ebédjéről gondoskodik, akik azt önmaguknak, illetve eltartottjaik részére tartósan, vagy átmenetileg nem képesek biztosítani (elsősorban azon személyeknek, akik korukra, egészségi állapotukra, fogyatékoságukra, betegségeikre, hajléktalanságukra tekintettel szorulnak ellátásra).

Az étkeztetés a szociális konyha keretében helyben fogyasztással, elvitellel vagy lakásra szállítással biztosított.

Ha az étkezésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, szakorvosi javaslat alapján, a népkonyha kivételével diétás étkeztetést kell biztosítani.

Abban az esetben, amikor az ellátott az idősök nappali ellátása szolgáltatás mellett az étkeztetést is igénybe veszi, lehetősége van az étel helyben történő elfogyasztására.

Az étkeztetést elvitellel különösen a nagykorú fogyatékos, az egészségi állapotából adódóan házi segítségnyújtásban részesülő, megváltozott munkaképességű személyek részére biztosított.

Az étkeztetést lakásra szállítással annak a személynek lehet biztosítani, aki egyedül él és 80. életévét betöltötte, vagy 85. életévét betöltötte, vagy mozgáskorlátozott, vagy egészségi állapotából adódóan rászorult, vagy házi segítségnyújtás keretében személyi gondozásban részesül.

Az intézmény kijelölt telephelyén népkonyhát is működtet, ahol helyet biztosít a népkonyhai szolgáltatásban részesülőknek az ebéd helyben történő elfogyasztására.

A népkonyha alkalmi jelleggel napi egyszeri legalább egy tál meleg ételt biztosít azoknak a személyeknek, akik a szolgáltatás jogosultsági feltételeinek megfelelnek és más étkeztetési formát nem vesznek igénybe.

A Városi Szociális Szolgálat a kiszolgált ételt vásárolt élelmezés formájában biztosítja. A elkészített ételnek a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről szóló 62/2011. (VI.30.) VM rendeletben foglaltaknak meg kell felelni.

A népkonyhán kiszolgált egy adag ételnek a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet 3. mellékletében a 19-69 éves korcsoport esetén napi egyszeri étkezésre előírt energiaszükséglet legalább 120%-át kell biztosítania.

A szolgáltatás biztosításánál alkalmazni kell a helyi rendeletben meghatározott igénybevételi jogosultsági feltételeket.

A tevékenység dokumentálását a hatályos jogszabályokban előírtak szerint kell vezetni.

A feladatellátás rendszeressége

Az elvitellel történő étkeztetés a hét hat napján biztosított.

A nappali ellátást igénybevevő ellátottak az étkeztetést helyben fogyasztással az adott házi rendben foglaltaknak megfelelően 12⁰⁰-13⁰⁰óráig vehetik igénybe.

A **népkonyhai** szolgáltatás biztosítására kijelölt telephelyen az ellátásra jogosultaknak **hétfőtől-péntekig** van lehetősége az ebéd helyben történő elfogyasztására.

2.1.2. Szociális szakosított ellátások

A bentlakásos intézmény az ellátást igénybe vevő részére teljes körű ellátást biztosít.

A bentlakásos intézményben folyó gondozási tevékenység alatt az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személy részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglevő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására és szinten tartására kerül sor.

Szakosított ellátás keretében időskorúak tartós bentlakásos ellátását (a székhelyen és a telephelyen), valamint időskorúak átmeneti ellátását (a székhelyen) biztosítjuk.

- Ápolást, gondozást nyújtó ellátás

Az ápolást, gondozást nyújtó ellátás keretében a 18. életévét betöltött, betegsége vagy fogyatékossága miatt önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább ötszöri étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (teljes körű ellátás) gondoskodunk, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg.

Ápolást, gondozást nyújtó intézményünk idősek otthona, ahol az értékelő adatlap alapján III. fokozatú vagy a jogszabályban meghatározott egyéb körülményeken alapuló gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg – gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személyek láthatók el, ha ellátásuk más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható.

Időotthoni ellátást nyújt az intézmény székhelyén található Ápolást-gondozást nyújtó részleg, melyen belül két osztály (I. Ápolási-gondozási osztály, II. Ápolási-gondozási osztály) került kialakításra.

- Demens ellátást nyújtó részleg

A demens idős személyek szakszerű és biztonságos ellátása önálló részlegben biztosított. A hatályos jogi szabályozás értelmében azon időskorú személyek vehetők fel, akik rendelkeznek szakorvos által kiadott legalább középsúlyos fokozatot megállapító demencia kórképről szakvéleménnyel.

- Átmeneti elhelyezést nyújtó ellátás

A Szt. 82. §-a értelmében az Átmeneti ellátást nyújtó részlegre azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

Az Átmeneti ellátást nyújtó részlegen ideiglenes jelleggel legfeljebb egyévi időtartamra teljes körű ellátást biztosítunk a Debrecen város közigazgatási területén élő rászoruló időskorúak részére.

Az egy év letelte előtt egy hónappal az intézmény orvosa, a vezető ápoló és az intézményvezető közösen megvizsgálja, hogy az ellátást igénybe vevő visszahelyezhető-e korábbi családi környezetébe, vagy továbbra is a személyes gondoskodás útján biztosítható az ellátása.

Amennyiben ez utóbbi a szükséges, egy évvel, egy alkalommal meghosszabbítható az elhelyezés.

Amennyiben tartós elhelyezést biztosító intézménybe való elhelyezés iránti kérelem befogadásra került, a szolgáltatást igénybe vevő ellátását változatlan feltételekkel biztosítjuk az elhelyezésig.

Az egyéves időtartam számításakor az intézményben töltött időszakok – ha az ellátás megszakítása kevesebb, mint 30 napra történt – összeadódnak.

Szakosított ellátás

A feladatellátás módja rendszeressége

A feladatellátás a szakmai szabályok betartása mellett az ellátottak igényeinek figyelembe vételével az emberi méltóság tiszteletben tartása mellett valósul meg.

Intézményünk teljes körű ellátást biztosít 24 órás ápoló-gondozói szolgálattal, mentálhigiénés-rehabilitációs tevékenységgel, korszerű ellátásban, gondozásban, valamint foglalkoztatásban részesítve ellátottjait. Egyéni és csoportos foglalkozásokat napi rendszerességgel szervez az egyéni gondozási tervek figyelembe vételével. Az ellátottak részére a szabadidős programok igénybe vétele biztosított.

A rendszeres orvosi ellenőrzéssel, gyógyszerrel történő ellátással, illetve teljes hotel szolgáltatással biztosítjuk a jogszabályban előírt feltételeket.

Az időskorúak bentlakásos ellátását igénybe vevők részére szociális, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt.

Az intézmény kiemelt feladata az időskori demencia kórképekkel rendelkező személyek részére a folyamatos gondozói felügyeletet, az állapot felmérésre épülő fejlesztést, szinten tartást biztosítani, a romlást lassítani.

Tárgyi környezet bemutatása

A székhelyen nyújtott bentlakásos szervezeti egységek biztonságos tárgyi környezetének bemutatása

Az intézmény székhelye zöldövezeti környezetben helyezkedik el, a Nagyerdő területe által határolva, az idősek kellemes pihenését gondozott park szolgálja. Tömegközlekedési eszközökkel könnyen megközelíthető.

A székhely épület 4 szintes, emeletenként 2 lakószárny található. A lakószobák az 1-3. emeleten kerültek kialakításra, de a földszint egy részén is vannak lakószobák. Az ellátotti férőhely száma részlegenként és osztályonként változó. A lakószobák 3-4 férőhelyesek, saját WC-vel rendelkeznek. Szintenként két-két fürdőszobával felszerelt az épület, melyek

fürdőkádakkal, zuhanyzókkal ellátottak, illetve vannak 1 ágyas szobák, ezek 1-1 szobánként közös előtérrel rendelkeznek, valamint korlátozott számban rendelkezésre állnak házaspári szobák.

A teljesen mozgáskorlátozott, illetve nagyfokú mozgáskorlátozottságban szenvedő ellátottak az intézmény első emeletén, a további szinteken az önmagukat segítséggel ellátó, illetve önmagukat ellátni képes személyek kerülnek elhelyezésre.

Az Ápolást-gondozást nyújtó részleg I. Ápolási-gondozási osztályához a második emeleten található 2 lakószárny tartozik, a II. Ápolási-gondozási osztályához az első emelet bal oldali és a harmadik emelet bal oldali lakószárnya, valamint a földszinten kialakított lakószobák kapcsolódnak.

A speciális igényeknek megfelelően az első emelet jobb szárnyában 50 férőhelyes demens részleg került kialakításra.

A demens ellátást biztosító részlegen az ellátás jellegének megfelelő személyi, tárgyi és szakmai feltételek biztosítottak. A jó tájékozódási útmutatók, a más-más színű padlóburkolatok, az eligazodást segítő jelzések, rajzok, piktogramok a demens ellátottak életminőségét javítják.

Az új, modern ágyak nem csak a praktikum szempontjából fontosak, de az ellátottak számára a kényelmes, biztonságos, otthonos lakókörnyezet kialakítását is célozzák.

Az ápolási szükségletet is figyelembe vevő bútorzat kiválasztásánál szempont volt a könnyen kezelhető fekvő felület, mely a mobilizálást is könnyíti.

A fizikai biztonság érdekében igyekszünk olyan környezetet kialakítani, hogy a lakó könnyen tudjon tájékozódni, mozogni mind a lakószobájában, mind pedig az intézmény bármely részén.

A harmadik emelet jobb szárnyában található az átmeneti ellátást nyújtó részleg, mely 50 férőhelyes. Ez az ellátási forma 1 évig vehető igénybe.

A földszinten található a nagy étkező, amely az étkeztetésen kívül alkalmas rendezvények lebonyolítására is. Szintén a földszinten helyezkedik el az orvosi szoba.

Az ellátottak kényelme érdekében az intézmény arra törekszik, hogy a lakószobák az ellátást megfelelően szolgálják, a helyiségekben minden berendezési és felszerelési tárgy az ellátottak biztonságát is szolgálja. Az önmagukat ellátni képes lakók esetében a lakószobák berendezése az ellátottak igényeihez igazodik.

Az ápolási szükségletet is figyelembe vevő bútorzat kiválasztásánál szempont volt a könnyen kezelhető fekvő felület, mely a mobilizálást is könnyíti.

A fizikai biztonság érdekében igyekszünk olyan környezetet kialakítani, hogy a lakó könnyen tudjon tájékozódni, mozogni mind a lakószobájában, mind pedig az intézmény bármely részén.

Az intézményben a technikai megoldások is az ellátottak biztonságos közlekedését szolgálják, így például a küszöböktől mentes, kapaszkodókkal felszerelt folyosók. A szintek könnyebb megközelíthetőségét szolgálja az épületben levő két lift.

Az épület minden szárnyában teakonyha áll rendelkezésre, olyan háztartási eszközökkel, amelyek használata veszélytelen. A szintenként megtalálható társalgóban TV-sarkot, valamint a látogatók fogadására alkalmas helyeket alakítottunk ki. Az intézményben található továbbá könyvtár, foglalkoztató szoba, amely mentális gondozásra is alkalmas. Jó idő esetén nagy kertünkben történik a foglalkozás, illetve lengő tekepályával is rendelkezünk.

Mindkét ellátási forma esetében biztosítjuk ellátottjaink részére a teljes körű ellátást, ennek keretében a lakhatást, a napi legalább ötszöri étkezést, szükség szerint ruházatot, textíliával való ellátást, mentális gondozást és a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátást.

A VSzSz Szávay Gyula Utcai Telephelye biztonságos tárgyi környezetének bemutatása

Az intézmény épülete szép, egészséges, csendes külvárosi környezetben helyezkedik el, az idősok kellemes pihenését szolgáló gondozott kerttel. Tömegközlekedési eszközökkel könnyen megközelíthető.

Az intézmény 2004. novemberében kezdte meg működését Debrecen kertvárosi övezetében, a kereketelepi fürdő közelében. Az ellátást biztosító földszintes, „U” alakú épület 14 bútorozott lakószobával áll az ellátottak rendelkezésére. A szobák 2-3 ágyasak, mindegyikhez tartozik külön mini konyha és fürdőszoba. Valamennyi szobában található televízió és telefon, mely nővérhívóként is funkcionál. Kandallóval ellátott aula, társalgó, melegítő konyha, teakonyha és ebédlő, mosókonyha szolgálja az itt élők kényelmét, de fizioterápiás szoba, foglalkoztató is kialakításra került, és terasz is tartozik az épülethez. Az intézmény akadálymentes. Az itt élők biztonságát szolgálja a füstjelző, valamint a kártyás biztonsági rendszer, amely a szobák elhagyásakor áramtalanítja az elektromos készülékeket. Az épületet kert veszi körül, mely részben parkosított. Egy nagyobb területet kertészkedésre, konyhakerti növények termesztésére különítettek el.

Az ellátottak kényelme érdekében az intézmény arra törekszik, hogy a lakószobák az ellátást megfelelően szolgálják, a helyiségekben minden berendezés és felszerelés az ellátottak biztonságát is szolgálja. Az önmagukat ellátni képes lakók környezetének a berendezése az ellátottak igényeikhez igazodjon.

A fizikai biztonság érdekében igyekszünk olyan környezetet kialakítani, hogy a lakó könnyen tudjon tájékozódni, mozogni mind a lakószobájában, mind pedig az otthon bármely részén.

Az intézményben a technikai megoldások is ezt a célt szolgálják. Az ellátottak biztonságos közlekedését szolgálják a küszöböktől mentes, kapaszkodókkal felszerelt folyosók.

Jó idő esetén, a teraszon, vagy a kertben történik a foglalkozás, illetve lengő tekepályával rendelkezünk.

Az ellátottak élelmezése

Intézményünk az étkeztetést külső szolgáltató bevonásával biztosítja. A szolgáltató az intézmény székhelyén lévő főzőkonyhában készíti el az ételt, a Szávay Gyula utcai telephelyre ő végzi a kiszállítást. Az étkezést a bentlakók életkori sajátosságainak, valamint az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelően nyújtja, az étkeztetésre vonatkozó szabályok figyelembevételével.

Intézményünk legalább **ötszöri étkezést** biztosít, melyből legalább egy alkalommal meleg ételt. Az intézmény gondoskodik az ápolásban részesülőkről, külön ügyelve és figyelve a fekvőbetegek esetében a rendszeres folyadék bevitelre. Diéta esetén ötszöri étkezést biztosít az intézmény.

A feladatellátás formái:

- normál étrend,
- szükség szerint minden típusú speciális diétás étrend biztosítása (a szolgáltató által foglalkoztatott diétás nővér bevonásával).

A feladatellátás módja:

- az étkezés az intézmény ellátotti, illetve személyzeti étkezőjében történik,
- a fekvő, mozgásképtelen ellátottak részére a lakószobákban, helyben kell az ételt felszolgálni, és az étel elfogyasztásához szükséges segítséget megadni.

Az étkezések időpontja az Idősok Otthonában:

- reggeli: 07³⁰ - 08³⁰ óráig
- tízórai: 09³⁰ - 10⁰⁰ óráig
- ebéd: 11³⁰ - 13⁰⁰ óráig
- uzsonna: 14³⁰ - 15⁰⁰ óráig

- vacsora: 16³⁰ - 17³⁰ óráig

Az étkezések időpontja a Szávay Gyula utcai telephelyen:

- reggeli: 8⁰⁰ - 8³⁰ óráig
- tízórai: 10⁰⁰ - 10³⁰ óráig
- ebéd: 12⁰⁰ - 12³⁰ óráig
- uzsonna: 14³⁰ - 15⁰⁰ óráig
- vacsora: 16³⁰ - 17⁰⁰ óráig

Ha az étkeztetésben részesülő egészségi állapota indokolja, részére az szakorvos javaslatára az intézmény diétás, vagy gyakoribb számú étkezést biztosít.

Diéta esetén ötszöri étkezést.

Diéták típusai:

Normál, cukros, inzulinos cukros, májkímélő diéta, cukros májkímélő, inzulinos cukros májkímélő, májkímélő pépes, sima pépes, cukros pépes, osteoporosis, cukros osteoporosis, folyékony, tejmentes normál, tejmentes pépes, tejmentes májkímélő diéta, tejmentes májkímélő cukros, inzulinos tejmentes májkímélő cukros, inzulinos pépes cukros, gluténmentes.

A négyheti étlap összeállításában a szolgáltató konyha egységének vezetője, a diétás nővér, az ellátottakat képviselő Étlaptanács tagjai és a delegált dolgozó vesz részt. Az intézményi Étlaptanács három havonta tartja megbeszéléseit. Az Étlaptanács döntéseit az intézmény vezetője figyelembe veszi.

Ruházat, textilá biztosítása

Az intézmény szükség szerint biztosítja a jogszabály által előírt textíliával való ellátást, az előírás szerinti alsó-felső ruházatot, valamint ezek tisztán tartását, továbbá a tisztálkodáshoz szükséges anyagokat, eszközöket.

Az intézményben élők többsége saját ruházattal rendelkezik, és azt használja. Amennyiben az ellátott saját ruházata nem megfelelő mennyiségű és minőségű, a teljes körű ellátás részeként az intézmény kiegészíti azt. Az intézmény által nyújtott ruházat: legalább 3 váltás fehérnemű, három váltás ágyneműt és hálóruga, az évszaknak megfelelő, legalább 2 váltás felső ruházat és utcai cipő, szükség szerint egyéb lábbeli. Az indokoltságról az intézményvezető dönt. A személyes használatra kiadott ruházat az intézmény tulajdonát képezi, amelyet egyéni nyilvántartó lapon adunk ki az ellátottak részére.

A saját és az intézmény által kiadott ruhát és fehérneműt a mosás, illetve az esetleges javítás után mindig ugyanaz a személy kapja vissza használatra. Az intézmény részére a mosatási feladatokat külső szolgáltató mosodája látja el, de lehetőség van a saját ruházat mosására a székhelyen bentlakásos ellátást nyújtó szervezeti egységek lakószárnyaiban, illetve telephelyen levő automata mosógépekben.

Egészségügyi ellátás

Az egészségügyi ellátás keretében az intézményen belül biztosított az orvosi alapellátás, heti 1 alkalommal pszichiátria szakellátás, havi 1-szer bőrgyógyászati, valamint belgyógyászati rendelés, illetve szakorvosi rendelőintézetben és a DEKK Klinikáin a járó beteg és fekvőbeteg gyógyintézeti ellátáshoz való hozzáférés. A Szávay Gyula Utcai Telephelyen heti 1 alkalommal orvosi rendelés biztosított 4 órában. Más alkalmakkor a székhelyen biztosított

egészségügyi ellátást vehetik igénybe a lakók. Az intézmény biztosítja a rendszeres szűrővizsgálatokra való eljutást, melyekről időben tájékoztatjuk az ellátottjainkat.

Amennyiben az intézményi orvos az ellátottat szakrendelésre vagy kórházba irányítja, lehetőség van az intézmény gépkocsijának igénybevételére. Ilyen esetekben a gépkocsi használata ellátottjaink számára térítésmentes. Fekvőbetegek szállításáról a Betegszállító Szolgálat igénybevételével gondoskodunk.

A gyógyszer adagolása csak az orvos utasításának megfelelően történhet. A napi gyógyszerelésről az ápolók gondoskodnak, mely során kötelesek meggyőződni arról, hogy az ellátott bevette-e a gyógyszert. Az ellátottak önmagukat nem gyógyszerelhetik, nem tarthatnak maguknál gyógyszert. Ez azért fontos, mert csak így tudjuk figyelemmel kísérni az ellátottak egészségi állapotváltozásait.

A lakók egészségügyi alapellátásáról, gyógyszerrel, gyógyászati segédeszközökkel történő ellátásáról az intézmény gondoskodik az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 50-53. § alapján.

Az ellátottak számára szükségessé váló test távoli gyógyászati segédeszközöket az intézmény megvásárolja, és azt az arra rászorulóknak rendelkezésére bocsátja.

A testközei segédeszközök (szemüveg, műfogsor, hallókészülék, inkontinencia betétek, nadrágpelenkák stb.) költsége az ellátottat terheli és a segédeszköz az ő tulajdonát képezi.

Az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 52. §-ban meghatározott alapgyógyszerek költsége az intézményt terhelik. Az alapgyógyszer listán nem szereplő gyógyszer-, gyógyászati segédeszköz költségének megtérítése az ellátottat terheli. Az egyéni gyógyszereszkükséglet költségeire az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 52. § (5), (6), (8), (9) bekezdései az irányadók. A rendszeresen szedett gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök listáját beköltözéskor az ellátottak megkapják, melyet az „Egyéni gyógyszernyilvántartó lapon” tüntetünk fel. Itt az alaplistás és költségértékes gyógyszerek árral vannak megjelölve. Ebből tájékozódhat az ellátott, hogy milyen költségei lesznek havonta.

A gyógyszer alaplista az intézményben kifüggesztve megtalálható, melyet az intézmény orvosa és az intézményvezetője havonta felülvizsgál.

Ellátottjaink eltávoztása, szabadsága esetén gyógyszert maximum hét napra adunk ki, ennél esetlegesen hosszabb távollét esetén az orvostól receptet kapnak. Az ellátott betegségről, hirtelen állapotváltozásáról, kórházba kerüléséről az intézmény a lehető leghamarabbi időpontban, de legkésőbb 6-12 órán belül értesíti telefonon a hozzátartozót, törvényes képviselőt.

A lakók írásbeli kérésére betegbiztosítási kártyájukat (TAJ- kártya) az intézmény megőrzi, melyet szükség esetén a lakók rendelkezésére bocsát.

Az intézményben élő ellátottakra vonatkozóan egyéni gondozási és ápolási terv készül, mely napra készen dokumentált, az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 9-12. §-ai alapján.

Az egészségügyi ellátás keretén belül az otthonba beköltözött az intézmény orvosa megvizsgálja, fizikai, egészségügyi és mentális állapotát felméri, azaz ápolási anamnézist készít. Ennek alapján a vezető ápolóval közösen készítik el az egyéni ápolási tervet.

Az ellátott mellett szolgálatot teljesítő szakdolgozó jelent az intézmény orvosának és vezető ápolójának minden olyan típusú betegséget, amely azonnali ellátást igényel, és ennek megfelelően kezelik, illetve betegségének megfelelő szakintézménybe irányítják az ellátottat. Továbbá a krónikus betegségben szenvedők állapotát, mivel állandó orvosi felügyeletet

igényelnek, a betegségtől függően az orvos folyamatosan ellenőrzi, rendszeres viziteken az elváltozást a vizit-füzetben, illetve a kórlapban rögzítik, hogy folyamatosan nyomon követhető legyen az ellátott egészségi állapota. Intézményünkben nagy hangsúlyt fektetünk a mobilizálásra és a rehabilitációra, mivel a rehabilitáció minőségétől függ az ellátott egészségi állapota is. A kezelőorvos javaslatára az intézmény mozgásterapeutája gyógytornával segíti a mobilizálást, valamint naponta frissítő tornát tart az ellátottaknak. Az egészségügyi ellátás keretében felvilágosítást nyújtunk az orvos és szakorvos javaslata alapján a krónikus betegségben szenvedő ellátottaknak, illetve felhívjuk a figyelmet a szűrővizsgálatok jelentőségére.

Ápolás-gondozás

Ápolásra a beteg, időskorú ellátott, és a fogyatékossgal élő ember szorul. Az ápolás a gyógyító-megelőző munka alapvető része, melyet az orvos utasítása alapján, illetve egyes tevékenységek tekintetében azzal összhangban – önállóan, vagy orvosi felügyelet mellett – az egészségügyi szakdolgozók és az ápolásban közreműködő egyéb egészségügyi dolgozók végeznek.

Az ápolást az intézményi gondozás részének tekintjük, és e tevékenység alatt a gondozási feladatok ellátása során közvetlenül felmerülő és a szociális intézmény keretei között biztosítható egészségi állapot helyreállítását célzó tevékenységet kell érteni.

A DMJV Városi Szociális Szolgálat engedéllyel rendelkezik szakápolási tevékenységek elvégzésre.

Ezen belül többek között:

- sebellátás,
- injekció beadás,
- szondatáplálás,
- tracheostomás beteg ápolása,
- vérvétel,
- PEG beültetésen átesett ellátott ápolása.

Gondozási tevékenység: az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személy részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítség, amelynek során az igénybe vevő időskorú ellátottak testi- és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítés keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására kerül sor.

Ápolási, gondozási feladatok:

- gyógyszer átadás, beadás,
- orvos utasítására injekció beadás,
- sebellátás, felfekvések kezelése,
- fürdetés, mosdatás,
- inkontinens termék cseréje,
- öltöztetés,
- az ellátottak mozgatása, emelése, mobilizálása
- decubitus megelőzés,
- az ellátottak tornáztatása, mobilizálása - különösen a fekvő betegeknél,
- kéz- és lábápolás,
- tiszta ruha kiadása, a szennyes ruha és ágynemű gyűjtése.

Szociális és mentálhigiénés ellátás

Az intézmény gondoskodik az ellátást igénybe vevő személyek mentálhigiénés ellátásáról, melynek keretében biztosítjuk részére a személyre szabott bánásmódot, a konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése érdekében az egyéni és csoportos megbeszélést, a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit. Az intézmény a kötelező alapellátáson túl térítésmentesen biztosítja az ellátottak részére más intézmények rendezvényein való részvételt.

Az idősek mentális gondozását, mindennapi életük minél színesebbé tételével kívánjuk megvalósítani, ennek érdekében munkatársaink rendszeres programokat szerveznek lakóink számára. Mindezt előre tervezzük éves, havi, és heti lebontásban. Rendszeres programjaink közé tartoznak: kézműves foglalkozások, irodalmi kör, nótakör, torna, filmvetítés, zenehallgatás, agytorna, napi rendszerességgel a frissítő torna, tekézés, séta, rendezvények látogatása, közös bevásárlás. A lakóink születésnapját havi egy alkalommal közös foglalkozás keretein belül együtt megünnepeljük. A nagyobb ünnepeket, mint pl.: Advent, Mikulás, Karácsony, Farsang, Húsvét, stb. illetve nemzeti ünnepeinket vendégek és hozzátartozók részvételével tartjuk meg.

Fontosnak tartjuk a hitélet szabad gyakorlását. Biztosítjuk ellátottjainknak a szabad vallásgyakorlást az intézményen belül, és kívül egyaránt. Az intézmény rendszeres kapcsolatot tart fent az egyházakkal, amelyek jelen vannak az ellátottak életében. Az alapvető lelki igényeket igyekszünk kielégíteni az egyházak által megjelölt időpontokban.

Az istentiszteletek és misék megtartásához az intézmény helyet biztosít. A fekvőbetegek vallásgyakorlásának biztosítása érdekében az intézmény hozzájárul a betegágyaknál történő hitélet gyakorlásához.

Szükséges, hogy az otthonban élők jól képzett, elkötelezett munkatársak segítségével megőrizze:

- önállóságukat, önálló képességüket,
- autonómiájukat,
- emberi méltóságukat,
- társadalmi-, közösségi integrációjukat,
- családi kapcsolataikat,
- aktivitásukat.

Mindezek érdekében az intézmény biztosítja:

- személyre szabott bánásmódot,
- konfliktushelyzetek megelőzése érdekében az egyéni és csoportos megbeszélést, konfliktus kezelést,
- kreatív foglalkozásokat (kézműves tevékenység),
- a hobbik művelésének lehetőségét,
- kulturális programok szervezését (hangverseny, színház, kiállítás, múzeum),
- sajtótermékeket, könyveket,
- szabadidős programokat (kirándulások, séták, közös bevásárlások),
- neves ünnepek (születésnap, házassági évforduló) megtartását,
- szociális és jogi problémák orvoslásában való segítségnyújtást,
- családi és baráti kapcsolatok ápolását,
- a szabad vallásgyakorlás lehetőségét,
- az intézmény működési körén belül szervezett munkavégzés célú foglalkoztatást,
- főzőklub (ellátottak közös főzése, előre megbeszélt időpontokban).

A hozzátartozókkal való kapcsolattartás két részre bontható. Az intézmény szociális és mentálhigiénés feladatokat ellátó csoportjának munkatársai már az előgondozási folyamat

során kapcsolatba kerülnek a kérelmezők hozzátartozóival. Fontos információkat kapnak a kérelmezőről – jellemző szokásairól, életritmusáról, kapcsolatteremtő képességéről, egészségi és mentális állapotáról- és mi is információkat adhatunk az intézményről. A kellő mennyiségű információ birtokában megelőzhetőek a későbbi problémák, félreértések. A már intézményünkben élő ellátottak hozzátartozóival a folyamatos kapcsolattartás rendkívül fontos. A hozzátartozók és a munkatársak harmonikus együttműködésével az ellátottak életét is probléma mentesebbé, színesebbé tehetjük. A hozzátartozók olyan külső kontrollként is szolgálhatnak, mely az intézmény szakmai munkáját közvetlenül értékeli, másrészt az elégedett hozzátartozó az intézmény jó hírét is tovább viheti, ezzel emelve annak presztízsét. A megszokott környezetéből kiszakadt idős személy intézményi beilleszkedését nagyban segíti, ha rendszeresen látogatják hozzátartozói. Biztonságot nyújt számukra, ha a hozzátartozó megerősíti őket abban, hogy ebben az intézményben a megfelelő ellátást, a megfelelő minőségben vehetik igénybe. A látogatás történhet a lakószobában, vagy ha a szobatársat ez zavarná, az intézmény társalgójában, kertjében. Amennyiben a személyes kapcsolattartás nem lehetséges, számos más lehetőség is rendelkezésére áll.

Ellátottjaink levelezését, postai küldeményeit nyomon követjük és segítjük. Igény esetén az elektronikus levelezésben is segítséget nyújtunk. Az ellátottak a kapcsolatot úgy is tarthatják, hogy hétvégére, ünnepek alkalmával hosszabb időre meglátogatják rokonaikat. Ez idő alatt a közös családi események hatására feltöltődnek és lelkiekben megerősödve térhetnek vissza lakótársaik körébe. Megfigyelhető, hogy az olyan ellátottak, akiknek nincsenek rokonaik, nem látogatja senki őket, kapcsolatokat alakítanak ki szobatársaik hozzátartozóival. Így részben tudják pótolni külső kapcsolataik hiányát.

Az intézmény különös figyelmet fordít a magányos ellátottakra. A programok során meghívunk más intézményekből gyerekeket, felnőtteket, lehetőséget teremtve a generációk találkozására.

Az intézményi életformához való alkalmazkodás elősegítése, az igénybe vevők mentálhigiénés ellátásának biztosítása a szociális intézmény valamennyi dolgozójának a feladata.

Az intézmény vezetője, ha az ellátást igénybe vevő gondnokság alá helyezése szükséges, intézkedést kezdeményez a gyámhivatalnál.

Az ellátottak foglalkoztatása

Az intézmény gondoskodik az ellátottak célszerű és hasznos foglalkoztatásáról, életkoruknak és egészségi állapotuknak megfelelően (fizikai foglalkoztatás, szellemi, kulturális, szórakoztató foglalkoztatás). Lehetőség van kertészkedésre, amelyet az intézményvezető engedélyez.

A székhelyen, szocioterápiás foglalkozás keretében, az ellátottak bekapcsolódhatnak az intézmény működését elősegítő munkák végzésébe, mint például a liftkezelés. A rendszeresen munkát végző ellátott munkaterápiás jutalomban részesíthető.

A munkaterápiás jutalom gyakoriságáról, a jutalomban részesülő személyekről, valamint annak összegéről az intézmény vezetője határoz, az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 56. § (5)-(6) bekezdése alapján.

A telephelyen jelenleg nincs lehetőség, az ellátottak munkaterápiás foglalkoztatására.

A demens ellátottak állapot-felmérési módszerének bemutatása

Kiemelt feladatként törekszünk az ellátottak folyamatos gondozói felügyeleten túl az állapot felmérésen alapuló foglalkoztatásra és szinten tartásra.

Az ellátottak mentális állapotának mérésére az MMSE (*Mini Mental State Examination*) Tesztet alkalmazzuk. A mérést 6 havonta ismételjük, illetve tapasztalható lényeges

állapotromlás esetén, soron kívül. Ezzel követjük nyomon az ellátottak mentális állapotának változását.

A teszt részfeladatai az orientációt, a figyelmet, a központi végrehajtót, a gyorsasszociáció kiépítésének képességét, a megnevezési, valamint az analízáló-szintetizáló képességeket vizsgálják.

A szociális készségszint felméréssel, azokat az ellátottakat is lehet mérni, akiknél a kommunikációs képesség olyan szinten sérült, hogy már nem tudja magát kifejezni pl. afázia, vagy akiknek a mentális képessége már nincs azon a szinten, hogy a feladatokat megértsék. Nekik az MMSE (mivel az a kognitív képességeket méri) rendszeresen 0 pontos.

Nagyon fontos, hogy a demens személyeknél ne csak a mentális képességek, hanem a szociális állapotuknak a változását is figyelemmel kísérjük.

Az ellátottak meglévő képességeinek megőrzésére irányuló program

Az állapotromlás megelőzése, csökkentése, szellemi képességek reaktivizálása különböző területeken végzett gyakorlatok során történik. A gyakorlatok egy része napi rendszeres, előre megtervezett csoportos és egyéni foglalkozások keretében valósul meg, más része a napi gondozási tevékenységek közben.

A foglalkoztatás célja a tevékeny élet biztosítása, valamint kapcsolódás a hétköznaphoz.

További céljai a mindennapi élet tartalommal való megtöltése, a testi, szellemi frissesség megtartása, a hasznosság érzésének megtartása. Az aktivitás megőrzése, a napirend szerinti élet segít megőrizni azokat az emlékeket, amelyek az idős emberekben raktározódnak korábbi életükről, a napi munkáról, a ház körüli teendőkről.

A napirend alakítása, időben történő étkezés, foglalkozás, torna, minden egyes tevékenység segíti az idős embert a realitás talaján való megmaradásában. A foglalkoztatás céljai közé tartozik a közösségbe való integrálás és a kapcsolatok ápolása.

Az alkalmazható gyakorlatok főbb csoportjai:

- Önállóságot fenntartó, önellátási gyakorlatok.
- Agyi mentális működés gyakorlása.
- Koordinációs gyakorlatok.
- Élménygyakorlatok.
- Pszichoszociális gyakorlatok.

Az önállóságot fenntartó, a kognitív célú, a játékterápiás jellegű, a kreatív terápiás jellegű, a mozgásterápiás jellegű, a zeneterápiás jellegű, a pszichoszociális és a mentálhigiénés tevékenység mértékét és arányát személyre szabottan állítjuk össze az ellátottak állapot-felmérési eredményeinek ismeretében.

A heti terv összeállításakor naponta 2 foglalkozás megvalósítását tervezzük. A délelőtti folyamán elsősorban kognitív terápiás jellegű foglalkozásokat tervezünk, délután a játékot, és a kreatív terápiát helyezzük előtérbe.

A foglalkozások tervezett időtartama 45 perc, de az ellátottak aktuális állapotának, aktivitásának figyelembevételével csökkenthető.

A foglalkozások között az egyéni és csoportos forma egyaránt megtalálhatóak. A foglalkozásokon való részvétel önkéntes, de befolyásolja az ellátott aktuális pszichés, egészségi állapota.

Mindezeket az ellátottak mindenkori egészségi és mentális állapotának megfelelően végezzük.

Érték- és vagyonmegőrzés

Az ellátottak a rendszeresen nem használt vagyon- és értéktárgyaikat letétbe helyezhetik a székhelyen biztosított letéti pénztárba. Az intézmény segítséget nyújt a lakóknak a letéti ügyek intézésében.

A letétbe helyezésre kerülő tárgyakat két tanú jelenlétében a részlegvezetőnek, és/vagy az osztályvezető ápolónak kell átadni, aki tételesen felvezeti a tárgyleletét füzetbe (3 pld. -os), és az átvételi elismervény 1. pld-át átadja az ellátottnak, vagy törvényes képviselőjének. Az elhelyezni kívánt tárgyakat, valamint a tárgyleletét dokumentáció 2. pld-t a letéti pénztárban helyezi el. A letétbe helyezhető tárgyak mérete nem haladhatja meg a 70 cm x 30 cm x 48 cm-t.

Az ékszerek és ékszerszerű tárgyak esetében (amennyiben becsüs vélemény nem áll rendelkezésre) részletes, a tárgyat pontosan jellemző leírást kell mellékelni, melynek alapján a tárgy bármikor azonosítható. Az ellátott készpénzének kezelését írásbeli nyilatkozat alapján személyes nyilvántartású letét formájában is az intézményre bízhatja.

A személyes letétben elhelyezett készpénz összeg nem haladhatja meg a **200.000,- Ft**-ot. Amennyiben az ellátott, illetve törvényes képviselője írásban kérelmezi, nagyobb összeg is elhelyezhető a letéti pénztárban. **Az intézmény csak a letétbe helyezett vagyontárgyakért, pénzüsszegekért vállal felelősséget!**

Az ellátott a letétbe helyezett tárgyat (tárgyakat) **munkaidőben** bármikor felveheti két tanú jelenlétében, és átvételi elismervény ellenében. Ezt az átvételkor készült iratban át kell vezetni.

Mind a befizetést, mind a kifizetést a lakónak alá kell írnia. Ha a lakó nem tudja a nevét aláírni, akkor névírással a be- illetve a kifizetést két intézményi dolgozó jelenlétében és közreműködésével végezzük, akik aláírásukkal hitelesítik azt. Az ellátott hozzátartozója csak meghatalmazással veheti fel annak pénzét oly módon, hogy köteles a jogszabályban meghatározott mértékű költőpénzt hagyni az ellátott részére.

A készpénz kezeléséről és a kezelésre jogosult személyekről, valamint a pénz felhasználásának és elszámolásának módjáról a „Pénzkezelési szabályzat” rendelkezik.

Az intézményben elhunytak eltemettetésének megszervezése

Az intézményben elhunytakkal kapcsolatos teendők ellátását az intézmény vezetője szervezi, a munkaköri leírásban foglaltak szerint. Ennek keretében kell gondoskodni az elhunyt elkülönítéséről, végtisztességre való felkészítéséről, a törvényes képviselő, valamint az Szt. 20. §-a szerinti nyilvántartásban szereplő hozzátartozó értesítéséről, ingóságainak számbavételéről, megőrzéséről, letétbe helyezéséről, valamint a hagyatéki végzést követően az örökösöknek történő átadásáról.

Az intézményi jogviszony létesítésekor külön nyilatkozatban kerül rögzítésre az eltemettetés módja, az eltemettetéssel megbízott személy megjelölésével.

Intézmény által végzett temettetés módjai:

Közköltségen történő temetés, vagy az elhunyt saját költségén, végrendelet alapján történő temetés.

Az intézmény vezetője – amennyiben nincs, vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy nem gondoskodik a temetésről – az elhunyt személy köztemetésének elrendelése iránt intézkedik a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzatnál.

Ha az örökös az elhunyt intézményben maradt ingóságaiért a hagyatéki végzés jogerőre emelkedését követően nem jelentkezik, az intézményvezető határidő megjelölésével felszólítja annak átvételére. Ha az örökös a kitűzött határidő elteltéig az ingóságot nem viszi el, az intézmény azt értékesítheti, felhasználhatja, vagy megsemmisítheti. Az intézmény munkatársai segítenek a gyász fájdalmanak enyhítésében, az elhunytakról való méltó megemlékezésben.

2.1.3. Otthoni Szakápolás

A Városi Szociális Szolgálat a fenntartó által hatáskörébe utalt szociális feladatok mellett Otthoni Szakápolási Szolgálatot is működtet.

Az Otthoni Szakápolási Szolgálat a beteg otthonában vagy tartózkodási helyén nyújt kórházi ápolást kiváltó vagy lerövidítő tevékenységet, melyet a beteg háziorvosa rendelhet el.

Az Otthoni Szakápolási Szolgálat Debrecen város közigazgatási területén látja el feladatát, önálló szakmai egységként. Tevékenysége során szorosan együttműködik a Városi Szociális Szolgálat Gondozó Szolgálateival, az egészségügyi alap és szakellátással.

Az ellátási felelőssége szakápolást jelent és azokra a hálózatba kerülő, segítséget igénylő személyekre terjed ki, akik egészségi állapotuk miatt szakápolásra szorulnak és ápolásuk lakásukon végezhető. Ezen túl az illetékes gondozó szolgálat munkatársa felé jelzéssel él a szakápolást végző személy, ha szociális ellátásra is szüksége van a betegnek.

Az ellátásba bekerülők részére az egyéni sajátosságokhoz, szükségletekhez igazodó szakszerű ápolást biztosítja.

Az otthoni szakápolás keretében végezhető szakmai tevékenységek:

Szondán át történő tápláláshoz és folyadékfelvételhez kapcsolódó szakápolási tevékenységek végzése és megtanítása.

A tracheális kanül tisztítása, betét cseréje, a tevékenység tanítása.

Állandó katéter cseréje vagy rendszeres katéterezéshez, hólyagöblítéshez kapcsolódó szakápolási feladatok.

Az intravénás folyadék- elektrolit pótláshoz kapcsolódó szakápolási feladatok.

Balesetek és egyéb műtét utáni szakápolási feladatok, és az önellátás korlátozása esetén a testi higiéné biztosítása, valamint a mozgás segítése.

Műtégi területek (nyitott és zárt sebek) ellátása, sztomaterápia és különböző célt szolgáló drének kezelésének szakápolási feladatai, szakmaspecifikus szájápolási tevékenységek műtét után.

Decubitálódott területek, fekélyek szakápolási feladatai

Gyógyászati segédeszközök, protézisek szakszerű használatának megtanításához kapcsolódó szakápolási feladatok.

Szükség esetén speciális tevékenységek, például szívó alkalmazása.

Tartós fájdalomcsillapítás szakápolási feladatai.

A beteg állapotától függően gyógytorna, fizikoterápia, beszédterápia, diétás tanácsadás biztosítása.

Az otthoni szakápolás során végzendő feladatok:

A beteg pszichés vezetése, étkezési tanácsadás, és mindazon tevékenység megtanítása, melyet maga a beteg és/vagy családja megtehet az egészsége megtartásáért, helyreállításáért vagy állapota romlásának megakadályozásáért.

Az ápolási anamnézis felvétele, az ápolási folyamat dokumentálása és jelentési kötelezettség teljesítése.

Rendszeres kommunikáció a házi-, illetve kezelőorvossal és más, a beteg ellátásában résztvevőkkel.

A feladatellátás rendszeressége

Az ellátott háziorvosának elrendelésében meghatározott gyakorisággal kell a viziteket teljesíteni. A szakápolók a hét 7 napján nyújtanak szolgáltatást. Az NEAK által meghatározott vizitszám erejéig.

A fenti tevékenységeket az előírt szakmai képesítéssel rendelkező ápoló, szakápoló, diplomás ápoló és gyógytornász végzi a szakmai kompetencia határok betartásával.

2.2. A Városi Szociális Szolgálat szakmai szolgáltatást nyújtó székhelye és telephelyei, területi szerveződése, szolgáltatási formái, létrejövő kapacitásai

Szakosított ellátási központ

- **Ápolást - gondozást nyújtó részleg** (Debrecen, Pallagi út 9. sz.)

Ellátási területe: Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe.

A székhelyen, az ápolást-gondozást nyújtó részlegen belül kialakított két Ápolási-gondozási osztály **225 tartós bentlakásos férőhellyel** rendelkezik.

- **Demens ellátást nyújtó részleg** (Debrecen, Pallagi út 9. sz.)

Ellátási területe: Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe.

A székhelyen **50 tartós bentlakásos férőhely** működik.

- **Átmeneti ellátást nyújtó részleg** (Debrecen, Pallagi út 9. sz.)

Ellátási területe: Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe.

A székhelyen **50 bentlakásos férőhely** működik.

- **Ápolási-gondozási osztály** (Debrecen, Szávay Gyula utca 55/F.)

Ellátási területe: Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe.

A telephelyen **32 tartós bentlakásos férőhely** működik.

A szociális és mentálhigiénés feladatokat ellátó csoport az intézmény Debrecen, Pallagi út 9. sz. alatti székhelyén működik.

Alapszolgáltatási központ

- **Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat**

Pósa Utcai Idősek és Demens Idősek Klubja (Debrecen, Pósa u. 41.)

Ellátási területe:

demens idősök nappali ellátása esetében Debrecen város közigazgatási területe,

házi segítségnyújtás, étkeztetés és idősök nappali ellátása vonatkozásában:

- a Balmazújvárosi u., Füredi u., Bem József tér, Péterfia u., Hunyadi u, Mester u., Bartók Béla u., Kunhalon u., Vasútoldal, Bibor u., Tócsópart u. és a 4. sz. főút kivezető szakasza által körülhatárolt terület,

- a határoló utcák közül a Balmazújvárosi u., Péterfia u., Kunhalon u., Vasútoldal, Bibor u.

- Kismacs, Nagymacs és Ondód.

A telephelyen **30 férőhelyes nappali ellátást** biztosítunk **heti 5 napos nyitva tartással, melyből 20 fő idős és 10 fő demens idős** férőhely. Munkanapokon ez szolgál étkeztetésben az ellátottak számára nyitva álló helyiségként is. A házi segítségnyújtást igénybevevő ellátottak számára az ügyintézés a Tócoskerti Gondozó Szolgálat Derék Utcai Idősek Klubjában, Debrecen, Derék u. 22. sz. alatt biztosított.

Házi segítségnyújtás keretében maximálisan ellátható személyek száma 35 fő.

Az étkeztetés igénybevétele helyben fogyasztással, elvitellel, vagy lakásra szállítással biztosított. A szolgáltatás a hét hat napján vehető igénybe.

- **Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat**
Kandia Utcai Demens Idősek Klubja (Debrecen, Kandia 4/B.)

Ellátási területe: Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe.

A telephelyen **15 fő demens idős személy nappali ellátása biztosítható**, az intézmény **heti 6 napos nyitva tartással működik**.

- **Nagyerdei Gondozó Szolgálat**
Thomas Mann Utcai Idősek Klubja (Debrecen, Thomas Mann u. 45.)

Ellátási területe:

- a Vezér u., Károli Gáspár u., Szabó Lőrinc u., Akadémia u., Böszörményi u., Békéssy Béla u., a Dóczy József u., Nagy Lajos király tér, Egyetem sugárút, Füredi u., Balmazújvárosi u., által határolt terület,
- a határoló utcák közül a Károli Gáspár u., Szabó Lőrinc u., Böszörményi út 39-99; 68-142, Füredi u., Balmazújvárosi u.,
- Domokos Márton kert.

A telephelyen **30 férőhelyes nappali ellátást** biztosítunk **heti 6 napos nyitva tartással**. Munkanapokon ez szolgál házi segítségnyújtásban és étkeztetésben az ellátottak számára nyitva álló helyiségként is.

Házi segítségnyújtás keretében maximálisan ellátható személyek száma 80 fő.

Az étkeztetés igénybevétele helyben fogyasztással, elvitellel, vagy lakásra szállítással biztosított. A szolgáltatás a hét hat napján vehető igénybe.

- **Belvárosi Gondozó Szolgálat**
Erzsébet Utcai Idősek Klubja (Debrecen, Erzsébet u. 5.)

Ellátási területe:

- az Erzsébet u., Külső vásártér, Nyugati u., Hatvan u., Piac u., Csapó u., Burgundia u., Klaipeda u., Sumen u., Wesselényi u. által határolt terület,
- a határoló utcák közül az Erzsébet u., Piac u., Burgundia u., Klaipeda u., Sumen u., Wesselényi u.,
- Bánk.

A telephelyen **25 férőhelyes nappali ellátást** biztosítunk **heti 5 napos nyitva tartással**. Munkanapokon ez szolgál étkeztetésben az ellátottak számára nyitva álló helyiségként is. A házi segítségnyújtást igénybevevő ellátottak számára az ügyintézés a Tócskerti Gondozó Szolgálat Derék Utcai Idősek Klubjában, Debrecen, Derék u. 22. sz. alatt biztosított.

Házi segítségnyújtás keretében maximálisan ellátható személyek száma 30 fő.

Az étkeztetés igénybevétele helyben fogyasztással, elvitellel, vagy lakásra szállítással biztosított. A szolgáltatás a hét hat napján vehető igénybe.

- **Fényesudvari Gondozó Szolgálat**

Víztorony Utcai Telephely (Debrecen, Víztorony u. 13.)

Ellátási területe:

- a vámospércsi kivezető vasútvonal, Kolónia u., Luther u., Keresszegi u., Ótemető u., Virág u., Sarló u., Árpád tér, Csapó u., Burgundia u., Klaipeda u., Sumen u., Wesselényi u., Vágóhid u., Diószegi út, Benczúr Gyula u., Hadházi u., Nyíl u., Piac u., Kálvin tér, Péterfia u., Bem József tér, Füredi út, Egyetem sugárút, Nagy Lajos király tér, Dóczy József u., Kartács u., által határolt terület,
- a határoló utcák közül Ótemető u., Csapó u., Árpád tér, Diószegi út, Benczúr Gyula u., Bem József tér, Egyetem sugárút, Nagy Lajos király tér, Dóczy József u.,
- Bayk András kert, Haláp, Pallag.

A telephelyen munkanapokon biztosítjuk a házi segítségnyújtásban és az étkeztetésben az ellátottak számára nyitva álló helyiséget.

Házi segítségnyújtás keretében maximálisan ellátható személyek száma 70 fő.

Az étkeztetés igénybevétele elvitellel, vagy lakásra szállítással biztosított. A szolgáltatás a hét hat napján vehető igénybe.

- **Fényesudvari Gondozó Szolgálat**

Csapó Utcai Idősek Klubja (Debrecen, Csapó u. 94.)

Ellátási területe:

- a vámospércsi kivezető vasútvonal, Kolónia u., Luther u., Keresszegi u., Ótemető u., Virág u., Sarló u., Árpád tér, Csapó u., Burgundia u., Klaipeda u., Sumen u., Wesselényi u., Vágóhid u., Diószegi út, Benczúr Gyula u., Hadházi u., Nyíl u., Piac u., Kálvin tér, Péterfia u., Bem József tér, Füredi út, Egyetem sugárút, Nagy Lajos király tér, Dóczy József u., Kartács u., által határolt terület,
- a határoló utcák közül Ótemető u., Árpád tér, Diószegi út, Benczúr Gyula u., Csapó u., Bem József tér, Egyetem sugárút, Nagy Lajos király tér, Dóczy József u.,
- Bayk András kert, Haláp, Pallag.

A telephelyen **20 férőhelyes nappali ellátást** biztosítunk, **heti 6 napos nyitva tartással**. Munkanapokon ez szolgál az idősek klubja ellátás mellett étkeztetést helyben fogyasztással igénybevevő ellátottak számára nyitva álló helyiségként is.

Tócóskerti Gondozó Szolgálat
Derék Utcai Idősek Klubja (Debrecen, Derék u. 22.)

Ellátási területe:

- Tóciópart u., Bíbor u., Vasútoldal, Kunhalom u., Bartók Béla u., Dorottya u., Széchenyi u., Nyugati u., Külső vásártér, Erzsébet u., Wesselényi u., Déli sor, Szoboszlói út, Károli Gáspár tér, Mester u., Hunyadi u., Péterfia u., Kálvin tér, Hatvan u., Segner tér, által határolt terület,
- a határoló utcák közül a Bartók Béla u., Dorottya u., Nyugati u., Külső vásártér, Déli sor, Szoboszlói út, Károli Gáspár tér, Mester u., Hunyadi u., Kálvin tér, Hatvan u., Segner tér, Nyugati u., Széchenyi u. 57-től és 60-tól,
- Szepes,
- Nagy Mihály kert.

A telephelyen **20 férőhelyes nappali ellátást** biztosítunk **heti 6 napos nyitva tartással**. Munkanapokon ez szolgál házi segítségnyújtásban és étkeztetésben az ellátottak számára nyitva álló helyiségként is. A Belvárosi és a Nagysándor Telepi Gondozó Szolgálat házi segítségnyújtását igénybevevők számára az ügyintézés itt történik.

Házi segítségnyújtás keretében maximálisan ellátható személyek száma 30 fő.

Az étkeztetés igénybevétele helyben fogyasztással, elvitellel, vagy lakásra szállítással biztosított. A szolgáltatás a hét hat napján vehető igénybe.

• **Csapókerti Gondozó Szolgálat**
Süveg Utcai Idősek Klubja (Debrecen, Süveg u. 3.)

Ellátási területe:

- a vámospércsi kivezető vasútvonal, Kolónia u., Luther u., Ótemető u., Virág u., Sarló u., Nyíl u., Hadházi u., 4. sz. főút kivezető szakasza által határolt terület,
- a határoló utcák közül Kolónia u., Luther u., Virág u., Sarló u., Nyíl u., Hadházi u., 4. sz. főút kivezető szakasza.

A telephelyen **20 férőhelyes nappali ellátást** biztosítunk **heti 5 napos nyitva tartással**. Munkanapokon ez szolgál házi segítségnyújtásban és étkeztetésben az ellátottak számára nyitva álló helyiségként is.

Házi segítségnyújtás keretében maximálisan ellátható személyek száma 70 fő.

Az étkeztetés igénybevétele helyben fogyasztással, elvitellel, vagy lakásra szállítással biztosított. A szolgáltatás a hét hat napján vehető igénybe.

• **Csapókerti Gondozó Szolgálat**
Ruyter Utcai Telephely (Debrecen, Ruyter u. 21/A.)

A telephelyen **lehetősége van a népkonyhai szolgáltatásban részesülőknek a hét 5 napján az ebéd helyben történő elfogyasztására. Népkonyhán étkezők maximális létszáma 150 fő.**

• **Homokkerti és Józsi Gondozó Szolgálat**
Szabó Kálmán Utcai Idősek Klubja (Debrecen, Szabó Kálmán u.33.)

Ellátási területe:

- a 4. sz. főút kivezető szakasza, Déli sor, Wesselényi u., Vágóhíd u., Diószegi út által határolt terület,
- a határoló utcák közül Vágóhíd utca,
- Pac.

A telephelyen **15 férőhelyes nappali ellátást** biztosítunk **heti 5 napos nyitva tartással**. Munkanapokon ez szolgál házi segítségnyújtásban és étkeztetésben az ellátottak számára nyitva álló helyiségként is.

Házi segítségnyújtás keretében maximálisan ellátható személyek száma 30 fő.

Az étkeztetés igénybevétele helyben fogyasztással, elvitellel, vagy lakásra szállítással biztosított. A szolgáltatás a hét hat napján vehető igénybe.

- **Homokkerti és Józsa Gondozó Szolgálat**

Deák Ferenc Utcai Idősek Klubja (Debrecen, Józsa, Deák F. u. 7.)

Ellátási területe:

- Kartács u., Békessy Béla u., Böszörményi út, Akadémia u., Szabó Lőrinc u., Károli Gáspár u., Vezér u., Karinthy Frigyes u. által határolt terület,
- a határoló utcák közül a Kartács u., Békessy Béla u., Akadémia u., Karinthy Frigyes u., Vezér u.,
- Józsa, Harstein kert.

A telephelyen **15 férőhelyes nappali ellátást** biztosítunk **heti 5 napos nyitva tartással**. Munkanapokon ez szolgál házi segítségnyújtásban és étkeztetésben az ellátottak számára nyitva álló helyiségként is.

Házi segítségnyújtás keretében ellátható személyek száma 40 fő.

Az étkeztetés igénybevétele helyben fogyasztással, elvitellel, vagy lakásra szállítással biztosított. A szolgáltatás a hét hat napján vehető igénybe.

- **Újkerti Gondozó Szolgálat**

Fogyatékos Személyek Ifjúság Utcai Nappali Intézménye (Debrecen, Ifjúság u. 2.)

Ellátási területe: Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe.

A telephelyen **60 fő nagykorú értelmi fogyatékos személy nappali ellátása** működik **heti 5 napos nyitva tartással**.

A **fejlesztő foglalkoztatás** engedélyezett létszáma 35 fő.

Újkerti Gondozó Szolgálat

Fogyatékos Személyek Mester Utcai Nappali Intézménye (Debrecen, Mester u. 22.)

Ellátási területe: Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe.

A telephelyen **30 fő nagykorú értelmi fogyatékos személy nappali ellátása** működik **heti 5 napos nyitva tartással**.

A **fejlesztő foglalkoztatás** engedélyezett létszáma 5 fő.

- **Újkerti Gondozó Szolgálat**
Fogyatékos Személyek Bösztörményi Úti Nappali Intézménye (Debrecen, Bösztörményi u. 148. sz.)

Ellátási területe: Hajdú - Bihar Megye közigazgatási területe.

A telephelyen **20 fő 3-18 éves kiskorú fogyatékos személy nappali ellátása** működik **heti 5 napos nyitva tartással**.

- **Kialakítás alatti telephely**
4034 Debrecen, Ruyter u. 7.

III. Az ellátandó célcsoport jellemzői a 2018. december 31-ei adatok alapján

Debrecen lakónépességének becsült száma a KSH 2018. évi adatai alapján 203 493 fő. A városban is érvényes demográfiai változás a népesség előregedése. A lakónépesség korcsoportok szerinti megoszlása is tükrözi, hogy városunk időskorú lakosságának száma növekszik, az öregedési index 10 év alatt 81,0%-ról 113,5%-ra emelkedett. Városrészenként eltérő a lakosság korösszetétele. A belvároshoz, a villanegyedhez, az iparterülethez és a kertvároshoz tartozó területeken a 20% -ot meghaladja a 60 év feletti korcsoport aránya. A 65 év feletti aránya lassan növekszik, 2010-ben még 14,6% volt, 2014-ben már 16,6%, 2017-ben 18%. Az idősebb korosztályok közül a 65-74 évesek vannak legtöbben, lakónépességen belüli arányuk 2014. évben 9,6%, mely növekvő tendenciát mutat (2017-ben 10,5%), csakúgy, mint a 75-84 és 85-X évesek számának alakulása.

A nemek arányát tekintve látható, hogy a fiatalabb korosztályoknál a férfiak aránya némileg magasabb minden korcsoport esetében, ez azonban 25 év felett kiegyenlítődik és később megfordul, általában nőtöbbség mutatkozik valamennyi korcsoportban.

A demográfiai változások vonatkozásában az országos és európai tendencia Debrecen lakónépességére is érvényes. A változások iránya nem tér el.

Az intézmény ellátottjai Debrecen Megye Jogú Város közigazgatási területén élő időskorú, nagykorú fogyatékos, hajléktalan személyek, valamint Debrecen és Hajdú-Bihar megye közigazgatási területén élő kiskorú fogyatékos személyek köréből kerülnek ki, akik szociálisan, mentálisan, vagy egészségi állapotuk, hajléktalanságuk miatt ellátásra szorulnak. Az idősek otthonában a 18. életévét betöltött, betegsége vagy fogyatékosága miatt önmagáról gondoskodni nem képes, a Szt. 68/A. §. (3) bekezdése szerinti gondozási szükséglettel rendelkező személy is ellátható, ha ellátása más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható.

Az idősek gondozóházába azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek is felvehetők, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

1. Az ellátottak bemutatása az ellátási szükségletek alakulásának szempontjából

A Városi Szociális Szolgálat szociális alapszolgáltatásokat igénybevevő ellátottjainak korszerinti megoszlása a fogyatékos személyek kivételével 2018. december 31-ei állapotnak megfelelően

1. számú táblázat

életkor	ellátottak száma	ellátottak %-os aránya
18-39 éves	12	1,65%
40-59 éves	46	6,33%
60-64 éves	77	10,59%
65-69 éves	75	10,32%
70-74 éves	99	13,62%
75-79 éves	121	16,64%
80-89 éves	240	33,01%
90-X éves	57	7,84%
összesen:	727	100.00%

A kor szerinti megoszlásra jellemző, hogy a 727 fő szolgáltatásokat igénybevevő 71,1%-ának életkora meghaladja a 70 évet. Az előző időszakhoz viszonyítva a 70 év feletti ellátottak aránya 3,21% növekedést mutat. A 60 év alattiak jelentős része elsősorban az étkeztetésben részesülők között található.

A Városi Szociális Szolgálat szociális alapszolgáltatást igénybevevő ellátottjainak nemek szerinti megoszlása a fogyatékos személyek kivételével 2018. december 31-ei állapotnak megfelelően

A 727 fő ellátott közül 501 fő a nő és 226 fő a férfi. A szolgáltatást igénybevevők között a nők aránya 68,91%, a férfiak aránya 31,09%. Az előző időszakhoz viszonyítva a kor szerinti megoszlás nem változott.

Az ellátottak természetes támogatórendszere

A nagykorú fogyatékkal élő ellátottak 2 fő kivételével családban élnek. A családban való megtartásához, a családra nehezedő terhek csökkentéséhez szükséges a folyamatos intézményi ellátás igénybevétele. A két fő szoros családi támogatással él önállóan. A családra nehezedő terhek enyhítése céljából hoztunk létre egy hozzátartozói csoportot.

A fogyatékkal élők kivételével az igénybevevők 39,42%-a egyszemélyes háztartásban, egyedül él. A közvetlen környezetükben napi segítségre nem számíthatnak. Az alapvető szükségleteik kielégítéséhez folyamatos intézményi segítséget igényelnek. A gyakorlati

tapasztalatok azt mutatják, hogy a nem egyedül élők egy része sem számíthat a közvetlen környezete segítségére.

A 727 fő ellátást igénybevevő 13,20%-a, 96 fő egyedülálló. Ellátási formánként is van különbség. Étkeztetésben 18,27%, házi segítségnyújtásban 12,96%, nappali ellátásban 16,56% az egyedül élők aránya. A demens nappali ellátásban 15 főt tartunk egyedülállónaként nyilván, de ők nem egyszemélyes háztartásban élnek.

A szolgáltatásokat igénybevevők több mint fele él lakótelepi környezetben. A természetes támogatórendszer működése különbözőséget mutat a családi övezetes és a lakótelepi övezetben. Az igényelt szolgáltatások milyenségére és mértékére hatást gyakorol a természetes támogató rendszer is.

Az ellátottak jövedelmi helyzete a fogyatékos személyek kivételével 2018. december 31-ei állapotnak megfelelően

A 2. számú táblázat ellátási formánként összesíti az ellátottakat. A szolgáltatásokat 727 személy veszi igénybe. Közülük 93 fő (35 fő házi segítségnyújtásban és étkeztetésben, 58 fő idős nappali ellátásban és étkeztetésben) párhuzamosan két szolgáltatásban is részesül.

Az ellátottak 7,9%-ának jövedelme nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegét és 51,67% azoknak az aránya, akiknek a jövedelme meghaladja a nyugdíjminimum négyszeresét.

2. számú táblázat

Jövedelem határ	Étkeztetés	Házi segítségnyújtás	Idős nappali ellátás**	Demens nappali ellátás	Összesen
28 500-ig	38*	7			45
34 200-ig	12	2			14
37 050-ig	1	2			3
42 750-ig	4	4			8
57 000-ig	12	2		1	15
71 250-ig	7	9			16
85 500-ig	23	17		2	42
99 750-ig	27	36		5	68
114 000-ig	21	40		3	64
114 001-től	51	228		15	294
összesen:	196	347	157	26	569+157=726

* Közülük 3 fő nem rendelkezik jövedelemmel, ők ingyenes ellátásban részesülnek.

** 2018. 05. 01-től a szolgáltatás intézményi térítési díja 0 Ft, így idős nappali ellátásban jövedelmet nem vizsgálunk.

Az alapszolgáltatásokat igénybevevő ellátottak 51,67%-a rendelkezik a nyugdíjminimum négyszeresét meghaladó jövedelemmel. Ezen ellátottak jelentős része az étkeztetés mellett a nappali ellátást vagy a házi segítségnyújtást is igénybe veszi.

Ellátási formánként a jövedelmi szint nagyon eltérő képet mutat. Az étkeztetésben részesülők 19,38%-a él a nyugdíjminimum alatti jövedelemből. A nyugdíjminimum négyszeresét meghaladó jövedelemmel az ellátottak 26,02%-a rendelkezik. Összesen 196 fő részesül étkeztetésben, közülük 3 fő nem rendelkezik jövedelemmel, ők ingyenes ellátásban részesülnek.

A házi segítségnyújtást igénybevevők közül 2,01% él a nyugdíjminimum alatt. A nyugdíjminimum négyszeresét az ellátottak 65,7%-ának a jövedelme haladja meg.

Az ellátást igénybe vevők jövedelmének terhelhetősége miatt szociális kedvezményben részesült 9 fő, ebből 5 fő házi segítségnyújtásban részesül. A kedvezményben részesülők közül 4 fő két ellátási formát vesz igénybe, házi segítségnyújtást és étkeztetést.

Az idős nappali ellátást az igénybevevők 2018. 05. 01-től térítésmentesen vehetik igénybe. A demens ellátást igénybe vevők 57,7%-ának jövedelme a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének négyszeresét meghaladja.

Az ellátást igénybe vevők jövedelmének terhelhetősége miatt szociális kedvezményben részesült 9 fő, ebből 4 fő házi segítségnyújtást vett igénybe. A kedvezményben részesülők közül 4 fő két ellátási formát vett igénybe és 1 fő étkeztést.

A Városi Szociális Szolgálat fogyatékos személyek nappali ellátását igénybevevő ellátottjainak kor és nem szerinti megoszlása 2018. december 31-ei állapotnak megfelelően

Az intézmény fogyatékos ellátottjainak kor és nem szerinti megoszlása

3. számú táblázat

Böszörményi út

0-5 éves		6-13 éves		14-17 éves		összesen:
fiú	lány	fiú	lány	ffi	nő	
-	-	4	2	5	2	13

4. számú táblázat

Mester utca

14-17 éves		18-39 éves		40-59 éves		összesen:
ffi	nő	ffi	nő	ffi	nő	
-	-	13	7	6	3	29

5. számú táblázat

Ifjúság utca

14-17 éves		18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		összesen:
ffi	ffi	ffi	nő	ffi	nő	ffi	nő	
-	-	22	20	6	9	-	1	58

A fogyatékos személyek nappali ellátását 100 fő vette igénybe, ebből 13 fő kiskorú és 87 fő nagykorú. Az ellátottak közül 44 fő nő és 56 fő férfi. A nők aránya 44%, míg a férfiak aránya a szolgáltatást igénybevevők 56%-a.

**A nagykorú fogyatékos személyek nappali ellátásában részesülők jövedelmi helyzete
2018. december 31-ei állapotnak megfelelően**

6. számú táblázat

Jövedelem határ	Ifjúság u.	Mester u.	Összesen:
28 500-ig	-	1	1
34 200-ig	1	-	1
37 050-ig	-	-	-
42 750-ig	1	-	1
57 000-ig	4	1	5
71 250-ig	11	13	24
85 500-ig	9	3	12
99 750-ig	6	2	8
114 000-ig	4	2	6
114 001-től	22	7	29
összesen:	58	29	87

A nagykorú fogyatékos ellátottak 8,04%-ának jövedelme nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét, és 40,22% azoknak az aránya, akiknek a jövedelme meghaladja a nyugdíjminimum négyszeresét.

A kiskorú fogyatékos személyek ellátásában a Böszörményi úti telephelyen a Gyvt. szerinti gyermekvédelmi kedvezményben 4 fő részesül és ők mentesültek a gyermekétkeztetési díj fizetése alól. Ezenkívül 9 fő fogyatékosága miatt normatív 50%-os kedvezményben részesül.

A nagykorú fogyatékkal élő ellátottak 2 fő kivételével családban élnek. A családban való megtartásához, a családra nehezedő terhek csökkentéséhez szükséges a folyamatos intézményi ellátás igénybevétele. A két fő szoros családi támogatással él önállóan. A családra nehezedő terhek enyhítése céljából hoztunk létre egy hozzátartozói csoportot.

A fogyatékkal élők kivételével az igénybevevők 39,42%-a egyszemélyes háztartásban, egyedül él. A közvetlen környezetükben napi segítségre nem számíthatnak. Az alapvető szükségleteik kielégítéséhez folyamatos intézményi segítséget igényelnek. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a nem egyedül élők egy része sem számíthat a közvetlen környezete segítségére.

**2. Az ellátottak bemutatása a szolgáltatások igénybevétele szempontjából
2018. december 31-ei állapotnak megfelelően**

A házi segítségnyújtásban ellátottak száma 347 fő.

Az ellátottak megállapított gondozási szükségletének fokozata és a szolgáltatásba részesülők száma.

7. számú táblázat

Életkor	Gondozási szükséglet mértéke				HSNY- ben részesülők száma összesen	Ebből	
						szociális segítésben	személyi gondozásban
	0 fokozat	I. fokozat	II. fokozat	III. fokozat		részesül	
18-39 év	0	2	0	0	2	0	2
40-59 év	0	8	3	1	12	0	12
60-64 év	0	10	1	3	14	0	14
65-69 év	1	15	2	1	19	1	18
70-74 év	2	27	1	0	30	2	28
75-79 év	1	57	3	6	67	1	66
80-89 év	3	123	20	10	156	3	153
90-X év	0	32	7	8	47	0	47
Összesen	7	274	37	29	347	7	340

Az ellátottak 78,96%-ának I. fokozat, 10,66%-ának II. fokozat, 8,35%-ának III. fokozat a gondozási szükséglet mértéke. Az ellátottak 2,01%-a esetében 0 fokozat, szociális segítségre jogosult.

A ténylegesen igénybe vett gondozási időt az ellátott kérését, egészségi állapotát és támogatottságát figyelembe véve napi több látogatás alkalmával, szükség szerint egyszerre két gondozónővel biztosítjuk.

Az, hogy a rendelkezésre álló kapacitást nem teljes mértékben használják ki az ellátottak, alapvetően két okra vezethető vissza. Az egyik, hogy van segítségük a szűkebb vagy tágabb családban, a másik pedig az, hogy a jövedelmi helyzet miatt csak a legszükségesebb, legfontosabb mértékű segítséget kérik.

A gondozási feladatok igénylése alapján az ellátottak leggyakrabban az alábbi tevékenység elvégzésében kérnek segítséget:

- szociális segítség keretében: takarítás lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben, bevásárlás, segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében, mosogatás, gyógyszerkiváltás,

- személyi gondozás keretében: mosdatus, fürdetés, öltöztetés, ágyazás, inkontinens beteg ellátása, bőrápolás, folyadék pótlás, étkeztetés, mozgatás ágyban, decubitus megelőzés, gyógyszer adagolása, vérnyomásmérés, hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül. A felügyelet, orvoshoz-, hivatalos helyre való eljutás segítése vagy a mentális gondozás a fontosság szempontjából háttérbe szorul az ellátottak több mint háromnegyedénél.

Étkeztetésben ellátottak száma 197 fő. 2016. 07. 01-től az intézmény lehetőséget biztosít az étel lakásra történő szállításának igénybevételére, melyet 50 fő vett igénybe, az étkezők 25,38%-a. Elvitellel az étkezők 47,20%-a, helyben fogyasztással 27,41%-a veszi igénybe szolgáltatást. Az étkezők 4,57%-a 9 fő igényel diétás étkeztetést.

A 2017. évhez viszonyítva enyhe emelkedés tapasztalható, 2018-ban 5%-al nőtt az étkezés igénybevétele, a népkonyha pedig 8% -kal. A növekedést az étel minőségének javulását a nappali ellátás igénybevételének növekedése is segíthette.

Idős személyek nappali ellátását 183 fő veszi igénybe, közülük 26 személy részesül a demens személyek számára biztosított speciális szolgáltatásban. A felvett ellátottak, valamint

a szolgáltatást igénybevevők száma klubonként változó arányt mutat. Az étkezést is igénybevevők aránya az idősök klubjaiban 26,23%, ami 48 főt jelent.

Fogyatékos személyek nappali ellátása

Fogyatékos személyek megoszlása a sérültség foka szerint **2018. december 31-ei állapotnak megfelelően**

8. számú táblázat

	enyhe	középsúlyos	súlyos	ebből halmozott
Böszörményi úti nappali ellátás	0	0	13	13
Ifjúság utcai nappali ellátás	5	10	43	19
Mester utcai nappali ellátás	2	7	20	15

A kiskorú fogyatékos személyek nappali ellátásában az ellátottak 100%-a halmozottan sérült, ami nagyban nehezíti a napi munkavégzést. A Böszörményi úti fogyatékos személyeket ellátó nappali intézmény ellátottjai közül 6 fő mozgássérült, 2 fő érzékszervi sérült, 5 fő autista. A nagykorú fogyatékos személyek nappali ellátásában az ellátottak 72,4%-a súlyosan fogyatékos.

A nagykorú fogyatékos személyeket ellátó nappali intézményben a foglalkoztatásban résztvevők aránya 55,17%, összesen 48 fő. Ebből az intézmény által szervezett fejlesztő foglalkozásban résztvevők aránya 56,25%, rehabilitációs foglalkoztatásban résztvevők aránya 43,75%, melyet együttműködési megállapodás alapján külső foglalkoztató végez.

A Városi Szociális Szolgálat szakosított ellátást igénybe vevő ellátottjainak jellemzői a 2018. december 31-ei állapotnak megfelelően

A szakosított ellátás ellátottjainak kor és nem szerinti megoszlása

9. számú táblázat

Ápolást, gondozást nyújtó részleg

	Nő	Férfi
0-13	-	-
14-17	-	-
18-39	-	-
40-59	4	8
60-64	6	12
65-69	13	19
70-74	23	21
75-79	21	8
80-89	48	12
90-	19	3
Összesen	134	83

A kor szerinti megoszlásra jellemző, hogy a 217 fő szolgáltatásokat igénybevevő 71,4%-ának életkora meghaladja a 70 évet. Az előző időszakhoz viszonyítva a 70 év feletti ellátottak aránya 4,3% növekedést mutat.

A 217 fő ellátott közül 134 fő a nő és 83 fő a férfi. A szolgáltatást igénybevevők között a nők aránya 61,75%, a férfiak aránya 38,25%.

10. számú táblázat

Demens ellátást nyújtó részleg

	Nő	Férfi
0-13	-	-
14-17	-	-
18-39	-	1
40-59	-	1
60-64	3	4
65-69	2	3
70-74	1	1
75-79	6	3
80-89	16	5
90-	2	1
Összesen	30	19

A kor szerinti megoszlásra jellemző, hogy a 49 fő szolgáltatásokat igénybevevő 71,4%-ának életkora meghaladja a 70 évet. Az előző időszakhoz viszonyítva a 70 év feletti ellátottak aránya 2,6% csökkenést mutat.

A 49 fő ellátott közül 30 fő a nő és 19 fő a férfi. A szolgáltatást igénybevevők között a nők aránya 61,22%, a férfiak aránya 38,78%.

11. számú táblázat

Átmeneti ellátást nyújtó részleg

	Nő	Férfi
0-13	-	-
14-17	-	-
18-39	-	-
40-59	-	5
60-64	2	5
65-69	3	2
70-74	1	2
75-79	6	4
80-89	14	2
90-	5	-
Összesen	31	20

A kor szerinti megoszlásra jellemző, hogy az 51 fő szolgáltatásokat igénybevevő ellátottak 66,7%-ának életkora meghaladja a 70 évet. Az előző időszakhoz viszonyítva a 70 év feletti ellátottak aránya 4,7% növekedést mutat.

A 51 fő ellátott közül 31 fő a nő és 20 fő a férfi. A szolgáltatást igénybevevők között a nők aránya 60,78%, a férfiak aránya 39,22%.

A VSzSz Szávay Gyula Utcai Telephelye

A telephelyen elsősorban felügyeleti igényük és egészségi állapotuk miatt szorulnak gondozásra az ellátottak, vannak olyanok, akik szociális körülményeik miatt. Az elmúlt időszakban benyújtott kérelmek alapján megállapítható, hogy az időotthoni ellátást egyre inkább azok veszik igénybe, akik állandó felügyeletet igényelnek, önellátási képességük jelentősen megromlott, folyamatos egészségügyi ellátást igényelnek. A megnövekedett gondozási szükségletet már sem a család, sem az alapszolgáltatás nem tudja biztosítani.

Az ellátottak jellemzői a 2018. december 31-ei állapotnak megfelelően

Az ellátottak kor és nem szerinti megoszlása:

12. számú táblázat

Szavay Gyula Utcai Telephely

	Nő	Férfi
0-13	-	-
14-17	-	-
18-39	-	-
40-59	-	-
60-64	-	1
65-69	-	-
70-74	1	1
75-79	5	-
80-89	11	4
90-	8	-
Összesen	25	6

A kor szerinti megoszlásra jellemző, hogy a 31 fő szolgáltatásokat igénybevevő 96,8%-ának életkora meghaladja a 70 évet. Az előző időszakhoz viszonyítva a 70 év feletti ellátottak aránya 3,2% növekedést mutat.

A 31 fő ellátott közül 25 fő a nő és 6 fő a férfi. A szolgáltatást igénybevevők között a nők aránya 80,65%, a férfiak aránya 19,35%.

IV. A Városi Szociális Szolgálat szolgáltatásainak igénybevétele

1. A szolgáltatások igénybevételének módja

Az ellátás igénybevételének módját az Szt., az igénybevétel eljárási rendjét a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet szabályozza.

A Városi Szociális Szolgálat szolgáltatásainak igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, és/vagy törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik.

A szolgáltatások igénybevételéről szóló jogviszony keletkezését a Városi Szociális Szolgálat intézményvezetőjének intézkedése alapozza meg.

Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt áll, a kérelmet – az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve – a törvényes képviselője terjeszti elő. A cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alatt álló személy a kérelmét a törvényes képviselőjének beleegyezésével vagy – ha e tekintetben a bíróság a cselekvőképességet nem korlátozta – önállóan terjesztheti elő.

Az intézmény által biztosított szociális ellátás iránti kérelemről az intézményvezető dönt. Az intézményvezető a döntésről értesíti az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőjét szakosított ellátások igénybevétele esetén írásban is. Elutasítás esetén az értesítés írásban történik.

Az ellátás igénybevétele megkezdése előtt az intézményvezető az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt. Nem kell megállapodást kötni népkonyhán történő étkeztetés esetén.

A megállapodás tartalmazza az ellátás kezdetének időpontját, az ellátás időtartamát (határozott, vagy határozatlan időtartam megjelölését), az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát, a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, az igénybevevő természetes személyazonosító adatait, valamint az igénybevevőt érintő egyéb elvárásokat, tudnivalókat és kötelezettségeket, az ellátás megszűnésének módját.

Ha a döntését az ellátást kérelmező vagy törvényes képviselője vitatja, az arról szóló dokumentum kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért. Ilyen esetben az Egészségügyi és Szociális Bizottság határozattal dönt, az ezen döntés elleni fellebbezés elbírálása a Közgyűlés hatáskörébe tartozik. A Közgyűlés döntése ellen közigazgatási per indítható.

1.1 Szociális alapszolgáltatások

Az ellátás iránti kérelem

A szolgáltatások iránti igény mind szóban, mind írásban kérelmezhető. Megkönnyítve az ellátást igénylő számára a szolgáltatás igénybevételehez szükséges kötelező adatszolgáltatást, az intézmény összeállított egy kérelem nyomtatványt, melyet az igénylőnek kitöltésre javasol. Az ellátás iránti igényt az ellátási forma vezetőjénél kell jelezni.

Szociális alapszolgáltatásnak az intézményi jogviszony megszüntetésétől számított három hónapon belüli ismételt kérelmezése esetén az igény elbírálható a korábbi kérelem és mellékletei alapján. Ebben az esetben írásban nyilatkozni kell arról, hogy a korábbi kérelemben foglaltak tekintetében időközben nem következett be változás.

Ha az étkezésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, szakorvosi javaslat alapján, a népkonyha kivételével diétás étkeztetést kell biztosítani.

Abban az esetben, amikor az ellátott az idősok nappali ellátása szolgáltatás mellett az étkeztetést is igénybe veszi lehetősége van az étel helyben történő elfogyasztására.

Az étkeztetést elvitellel különösen a nagykorú fogyatékos, az egészségi állapotából adódóan házi segítségnyújtásban részesülő, megváltozott munkaképességű személyek részére biztosított.

Az étkeztetést lakásra szállítással annak a személynek lehet biztosítani, aki egyedül él és 80. életévét betöltötte, vagy 85. életévét betöltötte, vagy mozgáskorlátozott, vagy egészségi állapotából adódóan rászorult, vagy házi segítségnyújtás keretében személyi gondozásban részesül.

Az étel lakásra szállítása esetén az étkezést igénybevevő személy köteles az életkort a személyazonosításra alkalmas okmánnal, az egyedül élés tényét a szolgáltatás igénybevételére irányuló kérelemben feltüntetett adatokkal, a mozgáskorlátozottság fennállását a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet szerinti, a mozgásszervi fogyatékossgot vagy súlyos mozgáskorlátozottságot megállapító dokumentum vagy a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet 1. számú mellékletének I. része szerinti „Egészségi állapotra vonatkozó igazolás” benyújtásával, egészségi állapotából adódó körülmény fennállását háziiorvosi, szakorvosi igazolással vagy zárójelentéssel, házi segítségnyújtásban személyi gondozásban részesülés tényét a szolgáltatóval kötött megállapodással igazolni.

Az étel lakásra szállítása esetén az igénybevételt megalapozó mozgáskorlátozottság, egészségi állapotból adódó rászorultság, házi segítségnyújtás keretében személyi gondozásban részesülés fennállását az intézmény szükség szerint, de legalább évente a személyi térítési díj felülvizsgálata alkalmával felülvizsgálja.

Házi segítségnyújtás, idős, fogyatékos és demens személyek nappali ellátására vonatkozó kérelem előterjesztésekor mellékelni kell az „Egészségi állapotra vonatkozó igazolást” vagy a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás ideje alatt, illetve annak megszűnését követő 30 napon belül történő igénylésnél a kórházi zárójelentést.

A kérelem előterjesztésekor be kell nyújtani a jövedelemnyilatkozatot. Amennyiben az ellátott vagy a térítési díjat megfizető más személy önként vállalja az intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését, akkor szükségtelen a jövedelmet igazoló dokumentumok benyújtása.

A jövedelem nyilatkozatban szereplő adatok valóságtartalmáért az igénylő felel.

A szolgáltatás igénylése során a szociális ellátások igényléshez szükséges szakvélemények és a jövedelemnyilatkozatok másolatként is benyújthatók, feltéve, hogy három hónapnál nem régebbiek. Nem szükséges ismételt benyújtani ezen dokumentumokat, amennyiben az igénylő más ellátást igényel az intézménynél, feltéve, hogy a dokumentumok három hónapnál nem régebbiek. Ebben az esetben írásban nyilatkozni kell arról, hogy a másolatként csatolt, illetve korábban csatolt dokumentumok tekintetében időközben nem következett be változás.

Az ellátást igénylő személy vagy törvényes képviselője az ellátás kérelmezésekor írásban hozzájárul az adatainak kezeléséhez.

Házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően az intézményvezetőnek vagy az által megbízott személynek vizsgálni kell a gondozási szükségletet.

A gondozási szükséglet vizsgálata és a vizsgálat eredményének igazolása a rendelet szerinti értékelő adatlapon történik. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében megállapításra kerül, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt, valamint a napi gondozási szükséglet mértéke.

A szociális segítség a 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet alapján egyéb körülmény figyelembe vételével akkor indokolt, ha az ellátást igénylő a hatvanötödik életévét betöltötte és egyedül él, vagy hetvenedik életévét betöltötte és lakóhelye közműves vízellátás vagy fűtés nélküli, vagy hetvenötödik életévét betöltötte. Az egyéb körülmények fennállását a kérelmezőnek igazolnia kell.

Az értékelő adatlap másolati példánya a vizsgálat elvégzését követően átadásra kerül az igénylőnek és törvényes képviselőjének.

Az értékelő adatlap kitöltésében a háziorvos a megjelölt orvosi szakkérdésekben közreműködik.

A nagykorú fogyatékos személyek nappali intézményébe felvételt nyerhet minden 18. életévet betöltött enyhe-középsúlyos, illetve középsúlyos-súlyos értelmi fogyatékos, önellátásra részben képes debreceni lakó-, illetve tartózkodási hellyel rendelkező személy.

Fogyatékos személyek nappali intézményébe az ellátottakat csak próbaidővel lehet felvenni. A próbaidő tartalma három hónapnál hosszabb nem lehet.

A fogyatékos személyek nappali ellátásának igénybevétele iránti kérelemhez mellékelni kell a fogyatékoság fennállását igazoló, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság szakértői véleményét vagy a fogyatékoság jellege szerinti szakorvosi leletet. A fogyatékoság fennállása továbbá igazolható még, a súlyos fogyatékoságot megállapító, illetve fogyatékosági ellátás folyósítását igazoló határozattal vagy más okirattal, vagy a fogyatékosági ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleménnyel.

A nappali intézményben ellátott fogyatékos gyermekek ellátása során nyújtott étkeztetésre a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított, a Gyvt. szerinti gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni. A gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8. melléklete szerinti nyomtatványon kell nyilatkozni. A kiskorú fogyatékos személyek nappali ellátásába 3 évesnél fiatalabb gyermek nem vehető fel.

A demens idősök klubja szolgáltatásának igénybevételéhez csatolni kell pszichiáter, neurológus vagy geriáter szakorvos által kiállított szakvéleményt, mely a demencia kórképet igazolja.

Azok az ellátottak, akiknek szülei, illetve közeli hozzátartozójuk gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesülnek csak korlátozott óraszámban vehetik igénybe a nappali ellátást, napi maximum 5 órában.

Azok az ellátottak, akikre vonatkozóan hozzátartozójuk ápolási díjban részesül, - a 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet értelmében - házi segítségnyújtást átmenetileg, de legfeljebb egybefüggően egy hónapos időtartamban vehetnek igénybe.

A szolgáltatásra vonatkozó igényt érkezésének napján az ellátási forma vezetője az intézményi nyilvántartásba felvezeti, melyet a szolgáltatás megkezdésekor a megállapodásban rögzített adatokkal kiegészít. A nyilvántartás vezetésének célja az Szt. által meghatározott jogok érvényesülésének elősegítése.

Az adatszolgáltatásra jogosult munkatárs, a jogszabályi előírásoknak megfelelő adatokat, legkésőbb az igénybevétel első napját követő munkanapon rögzíti a központi elektronikus nyilvántartórendszerbe, és naponta nyilatkozik arról, hogy a rögzített személy a szolgáltatást az adott napon igénybe vette-e.

Az ellátás (jogviszony) megszűnésének, felmondásának szabályait a megállapodás és nappali ellátásra vonatkozóan a házirend is tartalmazza.

A Városi Szociális Szolgálat intézményvezetője a megállapodás felmondásáról, valamint a felmondás ellen tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat. Ha a felmondással a jogosult nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért. Ilyen esetben az Egészségügyi és Szociális Bizottság határozattal dönt, az ezen döntés elleni fellebbezés elbírálása a Közgyűlés hatáskörébe tartozik. A Közgyűlés döntése ellen közigazgatási per indítható.

A Városi Szociális Szolgálathoz beérkezett és ki nem elégíthető jogos igényekről (várakozókról) ellátási formánként nyilvántartást kell vezetni az igények beérkezésének időpontja szerinti sorrendben. A várakozók ellátása kapacitás felszabadulás esetén a nyilvántartás sorrendjében történik. A várakozók listáját évente legalább egyszer felül kell vizsgálni.

Fejlesztő foglalkoztatás igénybevételének módja

A nagykorú fogyatékos személyek nappali intézményében jogviszonnyal rendelkező személyek fejlesztő foglalkoztatása az egyéni foglalkoztatási tervben foglaltak szerint, az ellátott meglévő képességeire építve, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelően Szt. szerinti fejlesztési jogviszony és az Mt. szerinti munkaviszony keretében biztosított. A fejlesztési jogviszony fejlesztési szerződéssel jön létre, amelyet az ellátott, illetve törvényes képviselője írásban, a fejlesztő foglalkoztatást nyújtó szolgáltató, intézmény vezetőjével köt. Az ellátott foglalkoztatása rehabilitációs alkalmassági vizsgálat eredményeképpen kiadott, hatályos, munka-rehabilitációt javasló szakvélemény, vagy a foglalkozás-egészségügyi orvos, a munka-szakpszichológus vagy munka- és szervezet szakpszichológus, valamint a szociális szolgáltatást biztosító intézmény vezetője együttes javaslata alapján, az egyéni foglalkoztatási tervben foglaltak szerint akkor hozható létre, ha az ellátott kompetenciái nem érik el az önálló munkavégzéshez szükséges szintet.

Az intézményvezető a döntésről írásban értesíti az ellátottat, illetve törvényes képviselőjét, valamint – amennyiben az ellátott munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll – az ellátottat foglalkoztató személyt. Az intézményi jogviszony megszűnése esetén a munkaviszony, illetve a fejlesztési jogviszony is megszűnik.

Ha az ellátott, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat, amely 15 napon belül dönt az ellátott foglalkoztatásáról.

Népkonyha igénybevételének módja

A népkonyha a helyi rendeletben szabályozott jogosultsági feltételek igazolása – érvényes hajléktalan igazolvány felmutatása – után, hétköznapi helyben fogyasztásos étkezés formájában vehető igénybe.

A népkonyhai szolgáltatást az étkező nem veheti igénybe párhuzamosan az alábbi szolgáltatásokkal:

- szociális étkeztetés (népkonyha vagy szociális konyha)
- gyermekjóléti alapellátás (kivétel: családok átmeneti otthona esetében lehetőség van párhuzamos igénybevételre)
- gyermekvédelmi szakellátás (kivétel: utógondozói ellátás esetében lehetőség van párhuzamos igénybevételre)

- szociális szakosított ellátás (kivétel: éjjeli menedékhely, hajléktalan személyek átmeneti szállása, támogatott lakhatás esetében lehetőség van párhuzamos igénybevételre)

Az étkezés igénybevételéről népkonyhán történő étkezésre vonatkozó napi igénybevételi naplót kell vezetni, melyet az étkező aláírásával igazol.

A népkonyha szolgáltatása kizárólag a Házirendben meghatározottak szerint, az ebéd elfogyasztásának időtartamára vehető igénybe.

A szolgáltatás a szakmai programban meghatározott népkonyhán étkezők maximális létszámaig vehető igénybe.

Ha a népkonyhán étkező az együttélés szabályait, a házirendet ismételten megsérti, a népkonyhai ellátása felfüggeszthető.

Ha a népkonyhai szolgáltatás felfüggesztésével a jogosult nem ért egyet nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért. Ilyen esetben az Egészségügyi és Szociális Bizottság határozattal dönt, az ezen döntés elleni fellebbezés elbírálása a Közgyűlés hatáskörébe tartozik. A Közgyűlés döntése ellen közigazgatási per indítható.

1.2. Szociális szakosított ellátások

Az ellátás iránti kérelem

Az intézmény által biztosított szakosított ellátások **igénybevétele önkéntes**, az ellátást igénylő, és/vagy törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik. Megkönnyítve az ellátást igénylő számára a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges kötelező adatszolgáltatást, az intézmény összeállított egy **kérelem nyomtatványt**, melyet az igénylőnek kitöltésre javasol. Az ellátásra vonatkozó kérelmet a DMJV Városi Szociális Szolgálat intézményvezetőjéhez kell benyújtani, 1 példányban.

Szakosított ellátási formák esetén szükséges benyújtani a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet 1. számú mellékletének I. része szerinti „Egészségi állapotra vonatkozó igazolás”-t - melyet a háziorvos, a kezelő orvos vagy kórházi osztályos orvos tölt ki egy példányban. A fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás ideje alatt, illetve annak megszűnését követő 30 napon belül történő igénylésnél a kórházi zárójelentést is mellékelni kell.

Továbbá be kell nyújtani a jogszabály által meghatározott 1. számú melléklet II. része szerinti „Jövedelemnyilatkozat” és a III. része szerinti „Vagyonynyilatkozat”-ot.

Az ellátást igénylő, az ellátott vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését. Ebben az esetben nem kell elvégezni a jövedelemvizsgálatot.

Demens személyek ellátása esetén az igénybevételre irányuló kérelemhez be kell nyújtani a pszichiáter, neurológus vagy geriáter szakorvos által kiállított, bentlakásos intézményi ellátás esetén a demencia kórkép legalább középsúlyos fokozatát megállapító szakvéleményt.

A kérelemhez még csatolni szükséges:

- 1 évnél nem régebbi mellkas RTG-t,
- 3 hónapnál nem régebbi mikrobiológiai leletet,
- jövedelem igazolásként a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság éves igazolását a nyugdíjról és az utolsó havi nyugdíjszelvényt vagy számlakivonatot.

Az intézményvezető külön eljárás nélkül az ellátást igénylő azonnali elhelyezéséről gondoskodik, ha az ellátást igénylő az életét testi épségét veszélyeztető helyzetben van és annak ellátása más módon nem lehetséges.

Az elhelyezést megelőzően a szociális intézmény munkatársa, a szociális- és mentálhigiénés feladatokat ellátó csoport tagja előgondozást végez, mely során tájékozódik az intézményi ellátást igénybe vevő életkörülményeiről, egészségi állapotáról és szociális helyzetéről. Az intézmény munkatársa az előgondozás során az előgondozási adatlapon rögzíti a tapasztalatait.

Az idősotthoni ellátás iránti kérelem alapján az intézményvezető, vagy az általa megbízott személy végzi el az ellátást igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát az előgondozás során. A gondozási szükséglet értékelő adatlap kitöltésében a háziorvos, a kezelőorvos, a fekvőbeteg intézmény orvosa a megjelölt orvosi szakkérdésekben közreműködik (36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 3. számú melléklet). Az intézményvezető megvizsgálja a gondozási szükségletet, továbbá a jogszabály szerinti egyéb körülmények fennállását. Idősotthoni ellátás az értékelő adatlap alapján III. fokozatú vagy a jogszabályban meghatározott egyéb körülményeken alapuló gondozási szükséglet megállapítása esetén nyújtható.

Idősek otthonában a 18. életévét betöltött, betegsége vagy fogyatékossága miatt önmagáról gondoskodni nem képes, meghatározott gondozási szükséglettel rendelkező személy is ellátható, ha ellátása más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható.

Egyéb körülmények a 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet alapján az alábbiak:

- a) a demencia kórkép legalább közép súlyos fokozata, amelyet a pszichiáter, neurológus vagy geriáter szakorvos szakvéleményével igazoltak;
- b) az ellátást igénylő egyedül él, és
- ba) nyolcvanadik életévét betöltötte, vagy
- bb) hetvenedik életévét betöltötte és lakóhelye közműves vízellátás vagy közműves villamosenergia-ellátás nélküli ingatlan, vagy
- bc) hallási fogyatékosként fogyatékosági támogatásban vagy vakok személyi járadékában részesül, amit az ellátást megállapító jogerős határozat vagy az ellátás folyósítását igazoló irat másolatával igazoltak, vagy
- bd) a bc) pont szerinti eseten kívüli okból fogyatékosági támogatásban részesül és az orvosszakértői szerv, illetve jogelődje szakértői bizottságának szakvéleménye, szakhatósági állásfoglalása az önkiszolgálási képességének hiányát állapította meg, amit az érvényes és hatályos szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás másolatával igazoltak,
- be) I. rokkantsági csoportba tartozó rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, illetve rokkantsági járadékban részesül, amit, a nyugdíját, járadékot megállapító jogerős határozat, vagy a kérelem benyújtását megelőző havi nyugdíj-folyósítási, járadékfolyósítási csekkszelvény vagy bankszámlakivonat másolatával igazoltak, vagy
- bf) munkaképességét 100%-ban elvesztette, illetve legalább 80%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett és az orvosszakértői szerv, illetve jogelődje szakértői bizottságának szakvéleménye, szakhatósági állásfoglalása az önkiszolgálási képességének hiányát állapította meg, amit az érvényes és hatályos szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás másolatával igazoltak.

Idősek otthonában - a férőhelyszám legfeljebb 15%-áig - a 68/A. § (3) bekezdése szerinti gondozási szükséglettel nem rendelkező személy is ellátható, ha az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy, írásban vállalja a szolgáltatási önköltséggel azonos mértékű személyi térítési díj megfizetését. A kérelmezővel az ellátás igénylésekor legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyatékos közeli hozzátartozója a 68/A. § (3) bekezdésében meghatározott gondozási szükséglet hiányában is felvehető.

Ha az ellátást igénylő személy a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt áll, a kérelmet vagy indítványt - az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve - a törvényes képviselője terjeszti elő. A cselekvőképességében a szociális ellátás igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott személy a kérelmét, indítványát a törvényes képviselőjének beleegyezésével terjesztheti elő. Ha közöttük a kérelem, az indítvány kérdésében vita van, arról a gyámhivatal dönt. Továbbá, ha a törvényes képviselő ideiglenes gondnok, a gondnokolt intézményi elhelyezésére vonatkozó kérelméhez, indítványához a gyámhivatal előzetes jóváhagyása szükséges.

Intézményünkben a Debrecen város közigazgatási területén lakó-, illetve tartózkodási hellyel rendelkező idős emberek kerülhetnek elhelyezésre. A 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet 3/A. § (2) bekezdése alapján bentlakást nyújtó intézményben – az intézmény férőhelyeinek 10 %-áig – az a személy is ellátható, aki az intézmény külön jogszabályban meghatározott ellátási területén nem rendelkezik bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel.

A benyújtott kérelemről a Városi Szociális Szolgálat intézményvezetője dönt, döntéséről írásban tájékoztatja a kérelmezőt, vagy törvényes képviselőjét. Az intézménybe történő elhelyezés feltétele, hogy az érintett személy nem szenved pszichiátriai vagy szenvedélybetegségben, amelynek ellátását az intézmény szakmai szempontok alapján vállalni nem tudja. Ennek eldöntésére az intézmény vezetője és orvosa együttesen jogosult. Az idősek otthonában külön kialakított gondozási egységben kell ellátni azokat, akiknek a jogszabály által előírt szakvélemény közép súlyos vagy súlyos demencia kórképet igazol.

Az intézményi férőhely kijelölése az intézményvezető feladata. Az intézményi ellátás igénybe vételének megkezdése előtt az intézményvezető és az ellátást igénybe vevő, illetve törvényes képviselője megállapodást köt. A megállapodás megkötéséhez az ellátást igénylő személy személyes jognyilatkozata szükséges, ha cselekvőképes vagy cselekvőképességében a szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott. A cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt álló személyt a megállapodás megkötését megelőzően meg kell hallgatni és véleményét a lehető legteljesebb mértékben figyelembe kell venni.

Az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével kötendő megállapodás tartalmazza az igénybevevő természetes személyazonosító adatait, az ellátás kezdetének időpontját, időtartamát (határozatlan, vagy határozott időtartamú), az ellátott számára nyújtott szolgáltatások tartalmát, módját, valamint a térítési díj megállapítására, személyi térítési díj összegének fizetésére vonatkozó szabályokat a térítési díj fizetés elmulasztására vonatkozó szabályokat eljárási módot, az intézményi jogviszonnyal kapcsolatos döntés vitatásának, jogorvoslati lehetőségét.

Ha tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén az ellátott jelentős pénz- vagy ingatlan vagyonnal nem rendelkezik és a térítési díj megfizetését az ellátást igénylő, az ellátott vagy a térítési díjat megfizető más személy sem vállalja, de az ellátottnak van nagykorú, vérszerinti vagy örökbe fogadott gyermeke (a továbbiakban: gyermek), a jövedelemhányad - továbbá a más által vállalt személyi térítési díj- és az intézményi térítési díj közötti különbözet (a továbbiakban: díjkülönbözet) megfizetésére az erre irányuló, megállapodás alapján a gyermek köteles.

A díjkülönbözet megfizetése tekintetében a megállapodást az intézményvezető kötheti meg a gyermekkel.

A megállapodás tartalmazza a megfizetendő díjkülönbözet összegét, a fizetésre vonatkozó szabályokat és a megállapodás megszegésének jogkövetkezményeit.

Ha a díjkülönbözet megfizetésre vonatkozó megállapodás nem jön létre, a fenntartó a bíróságtól kérheti, hogy a Ptk. rokontartásra irányadó szabályai alapján tartásra köteles és képes gyermeket tartási kötelezettsége és képessége mértékével arányban állóan a díjkülönbözet megfizetésére kötelezze.

Az ellátott gyermekével szemben indított per kimenetele nem érinti az ellátott intézményi jogviszonyát, a bíróság jogerős határozatáig az ellátott személyi térítési díját a 117. § (2) bekezdés b) pontja alapján kell megállapítani.

A díjkülönbözetet megfizető gyermekre a térítési díjat megfizető más személyre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Amennyiben az Szt. 117/D. § (2) bekezdése szerinti díjkülönbözet megfizetésére irányuló megállapodás nem jön létre, az Önkormányzat a bíróságtól kérheti a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény rokontartásra irányadó szabályai alapján a tartásra köteles és képes gyermeknek a tartási kötelezettsége és képessége mértékével arányban állóan a díjkülönbözet megfizetésére kötelezését. A kereset benyújtásáról az intézményvezető kezdeményezésére a polgármester dönt.

Amennyiben az elhelyezési igény férőhely hiányában nem teljesíthető, az intézményvezető a beutaltat várakozólistára veszi, és részére írásban tájékoztatást küld, hogy hányadik helyen áll a várakozólistán.

Ha az ellátást igénylő soron kívüli elhelyezését kezdeményezték, az intézményvezető dönt a soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény indokoltságáról, továbbá - több soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény esetén - az igények teljesítésének sorrendjéről.

Nem teljesíthető ilyen igény azon igénybevevő férőhelyére, aki a férőhely elfoglalásának időpontjáról már értesítést kapott.

Ha az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének az intézményi jogviszonnyal kapcsolatos döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a DMJV Önkormányzat Közgyűlése Egészségügyi és Szociális Bizottsághoz fordulhat. A beadványt a Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti Osztályához kell benyújtani. Ilyen esetben az Egészségügyi és Szociális Bizottság határozattal dönt, az ezen döntés elleni fellebbezés elbírálása a Közgyűlés hatáskörébe tartozik. A Közgyűlés döntésének felülvizsgálata bíróságtól kérhető.

Az átmeneti elhelyezés igénybevételének módja:

Az ellátásra vonatkozó kérelmet a **Városi Szociális Szolgálat intézményvezetőjéhez kell benyújtani, 1 példányban.**

Az ellátást a tartós bentlakásos intézményi elhelyezéssel azonos módon lehet kérelmezni, a felvételi eljárás megegyezik, azonban az eljárás során vagyonynyilatkozatot nem kell benyújtani, illetve nincs gondozási szükséglet vizsgálat.

A kérelemről a Városi Szociális Szolgálat intézményvezetője dönt, döntéséről írásban tájékoztatja a kérelmezőt, illetve törvényes képviselőjét.

Az ellátás igénybevételének megkezdése előtt az ellátást igénylővel a **Városi Szociális Szolgálat** intézményvezetője megállapodást köt. A megállapodás megkötéséhez az ellátást igénylő személy személyes jognyilatkozata szükséges, ha cselekvőképes vagy cselekvőképességében a szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott. A cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság

alatt álló személyt a megállapodás megkötését megelőzően meg kell hallgatni és véleményét a lehető legteljesebb mértékben figyelembe kell venni.

Az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével kötendő megállapodás tartalmazza az igénybevevő természetes személyazonosító adatait, az ellátás kezdetének időpontját, időtartamát (határozatlan, vagy határozott időtartamú), az ellátott számára nyújtott szolgáltatások tartalmát, módját, valamint a térítési díj megállapítására, személyi térítési díj összegének fizetésére vonatkozó szabályokat a térítési díj fizetés elmulasztására vonatkozó szabályokat eljárási módot, az intézményi jogviszonnyal kapcsolatos döntés vitatásának, jogorvoslati lehetőségét.

Az ellátott és hozzátartozója a férőhely elfoglalásakor tájékoztatást kap:

- a szolgáltatások tartalmáról, és feltételeiről,
- a vezetett nyilvántartásokról,
- a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, a mulasztás következményeiről,
- a Házirendről,
- korlátozó intézkedés eljárásrendjéről,
- az Érdekképviselői Fórum működéséről,
- a családdal és hozzátartozókkal való kapcsolattartásról, a távozás és visszatérés rendjéről
- a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

Az azonnal nem teljesíthető kérelmeket a Városi Szociális Szolgálat intézményvezetője sorrendiség alapján nyilvántartásba veszi (várakozólista). Az igénybevételt megelőzően az intézményvezető a kérelmezőt írásban tájékoztatja a férőhely elfoglalásának lehetőségéről.

Szakápolás igénybevételének módja

A szakápolás igénybevételét a háziorvos elrendelése alapozza meg. A szolgáltatás az NEAK által meghatározott rendelkezésre álló kapacitás erejéig vehető igénybe. A szakápoltnak a szolgáltatásért térítési díjat nem kell fizetni.

2. A szolgáltatások igénybevételéért fizetendő díjak

Az Szt. 114. §-a alapján a Városi Szociális Szolgálat által nyújtott ellátásokért, az idősek nappali ellátása és a népkonyha kivételével, térítési díjat kell fizetni.

Az Szt. 115.§ (1) bekezdése alapján megállapított intézményi térítési díj idős személyek – étkezés nélküli – nappali ellátása esetén: 0.- Ft/nap.

Az Szt. 115/A. §-a alapján a Városi Szociális Szolgálat a népkonyhán történő étkeztetést térítésmentesen biztosítja.

A térítési díj mértékének meghatározására vonatkozó szabályokat az Szt. és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet rögzíti.

A térítési díj megfizetésére az igénybevevő vagy törvényes képviselője, tartásra kötelezett hozzátartozója, a jogosult személy tartását szerződésben vállaló személy, illetve a bíróság által tartásra kötelezett személy köteles megfizetni.

Ha az ellátásra jogosult tartási vagy öröklési szerződést kötött, a térítési díj fizetésére a tartást és gondozást szerződésben vállaló a kötelezett. Ilyen esetben a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal azonos összegű.

Az intézményi térítési díjat a helyi rendelet határozza meg a hatályos jogszabályoknak megfelelően.

A fenntartó ingyenes ellátásban részesíti azt az ellátottat, aki jövedelemmel nem rendelkezik. Tartós bentlakásos intézményi ellátás esetében az ingyenes ellátás további feltétele, hogy az ellátottnak a 119. § (2) bekezdése szerinti jelzálog alapjául szolgáló vagyona és a 117/D. § (3) bekezdése szerinti eljárásban jogerősen térítési díj fizetésére kötelezett nagykorú, vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeke nincs.

A Szt. 115. § (7) bekezdése alapján, ha az ellátott térítésmentesen vette igénybe az ellátást, és részére visszamenőlegesen rendszeres pénzellátás került megállapításra, akkor a személyi térítési díj megfizetésének kezdő időpontja, a rendszeres pénzellátásra való jogosultság kezdő napja.

A személyi térítési díj összege a megállapítás időpontjától függetlenül évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, kivéve, ha az ellátott jövedelme olyan mértékben csökken, hogy a törvényben meghatározott térítési díj fizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni, vagy az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át meghaladó mértékben növekedett.

A felülvizsgálat során megállapított új személyi térítési díjat a megállapítását követő hónaptól kell megfizetni. Az új térítési díj megfizetésére a kötelezett nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra, kivéve, ha az ellátott a felülvizsgálatot megelőzően - jövedelem és vagyon hiányában - térítésmentesen vette igénybe az ellátást, és részére visszamenőlegesen rendszeres pénzellátás került megállapításra. Ez utóbbi esetben a személyi térítési díj megfizetésének kezdő időpontja a rendszeres pénzellátásra való jogosultság kezdő napja.

Az intézményi térítési díjról, a jövedelem függvényében alkalmazandó mérséklésről a kérelmező vagy törvényes képviselője a kérelem előterjesztésekor tájékoztatást kap.

Az intézmény vezetője a szolgáltatás nyújtásának megkezdését megelőzően megvizsgálja rendszeres havi jövedelmét, kiskorú igénybe vevő esetén a családban egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet, átmeneti elhelyezés igénybevétele esetén havi jövedelmét, ápolást, gondozást nyújtó intézményi elhelyezés esetén a havi jövedelmét, jelentős pénzvagyont, és jelentős ingatlan vagyonát.

A személyi térítési díjat étkeztetés esetén egy ellátási napra, házi segítségnyújtás esetén - szociális segítségre és/vagy személyi gondozásra vonatkozó - egy gondozási órára, nappali ellátás esetén egy ellátási napra eső összegét az intézményvezető állapítja meg, amely a szolgáltatás igénybevételeéről szóló megállapodásban kerül rögzítésre.

Étkeztetésben, amennyiben az étel lakásra történő kiszállítását közös háztartásban élő személyek veszik igénybe, a kiszállításért fizetendő személyi térítési díj megállapítása csak egy személy részére történik.

A házi segítségnyújtás térítési díja a szociális segítség és a személyi gondozás térítési díjából tevődik össze.

Amennyiben az étkező az ellátást betegség vagy más ok miatt a jogosult nem kívánja igénybe venni, a távolmaradást a Gondozó Szolgálat/Telephely asszisztensének legalább két munkanappal a távolmaradást megelőzően írásban be kell jelenteni. Ennek elmulasztása

esetén a kötelezett a térítési díj megfizetésének kötelezettsége alól a távolmaradás kezdetétől számított 3. munkanaptól mentesül.

A Gyvt. gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díjra vonatkozó szabályait kell alkalmazni a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó fogyatékosok nappali intézményében nyújtott étkeztetésre.

Szakosított ellátás esetében az ellátott havonta térítési díjat fizet. Az intézményi térítési díjat a DMJV Önkormányzata Közgyűlése évente rendeletben állapítja meg.

Az ellátott által fizetendő térítési díj összegét az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg.

Tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj meghatározása során meg kell állapítani az ellátást igénylőre vonatkozó jövedelemhányadot. A jövedelemhányad nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének 80%-át tartós elhelyezést nyújtó intézmények esetén.

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén a jövedelemhányad nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének 60%-át.

A két hónapot meg nem haladó távollét esetén a távollét minden napjára a napi személyi térítési díj 20%-át fizeti az ellátott. A távolléti napok naptári éves szinten összesíthetők.

A két hónapot meghaladó távollét idejére egészségügyi intézményben történő kezelés időtartamára a napi személyi térítési díj 40%-át, egyéb esetben a személyi térítési díj 60%-át fizeti.

Tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg, ha a jövedelemhányad eléri vagy meghaladja az intézményi térítési díj összegét.

Idősoththoni ellátás esetén, ha a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott jelentős pénzvagyonnal rendelkezik, a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg azzal, hogy a jövedelemhányad és az intézményi térítési díj közötti különbséget a jelentős pénzvagyomból kell fedezni.

Jelentős pénzvagyonnak az ellátott rendelkezésére álló fizetési számla pozitív egyenlege, betétszerződés vagy takarékbetét-szerződés alapján fennálló követelése és készpénze összegének azon részét kell tekinteni, amely az intézményi térítési díj egyévi összegét a jogosult elhelyezésekor vagy a térítési díj felülvizsgálatakor meghaladja.

Tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén, ha a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott nem rendelkezik jelentős pénzvagyonnal, a személyi térítési díj a jelentős ingatlanvagyon kilencvenhatod részének és a jövedelemhányadnak az összege, de legfeljebb az intézményi térítési díjjal megegyező összeg.

Jelentős ingatlanvagyonnak az ingatlanvagyon együttes értékének az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a negyvenszeresét meghaladó részét kell tekinteni. Ingatlanvagyonként kell figyelembe venni az ellátás igénylésének vagy a felülvizsgálat időpontjában az ellátást igénylő, ellátott tulajdonában álló ingatlant, valamint az őt illető hasznosítható, ingatlanon fennálló vagyoni értékű jogot, illetve az ellátás igénylését vagy a felülvizsgálatot megelőző 18 hónapban ingyenesen átruházott ingatlant, ha azok együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a negyvenszeresét meghaladja. Osztatlan közös tulajdon esetén a tulajdoni hányadot kell figyelembe venni.

A bentlakásos intézményekben a jövedelemmel nem rendelkező ellátottak részére személyes szükségleteik fedezésére az intézmény költőpénzt biztosít. Költőpénzt kell biztosítani annak az ellátottnak is, aki helyett a térítési díjat jövedelem hiányában kizárólag a tartásra köteles és képes személy fizeti, illetve a térítési díjat vagyona terhére állapították meg. Ha vagyonnal rendelkező ellátottnak költőpénzt állapítanak meg, a költőpénz terhelését a térítési díjra vonatkozó szabályok szerint kell elrendelni. A költőpénz havi összege nem lehet kevesebb a tárgyév január 1-jén érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének 20%-ánál, ha a térítési díjat úgy állapították meg, hogy az vagyont is terhel, 30%-ánál. Legalább a költőpénz összegére kell kiegészíteni az ellátottnak ezt az összeget el nem érő jövedelmét.

A bentlakásos intézményben az ellátott által fizetendő térítési díjat úgy kell megállapítani, hogy részére legalább a költőpénz visszamaradjon.

Az ellátást igénybe vevő részére az egészségi állapot javításához vagy szinten tartásához szükséges alapgyógyszereket a bentlakásos intézmény - a külön jogszabályban meghatározottak szerint - térítésmentesen biztosítja. Ezen túlmenően az egyéni gyógyszerigények költségét az ellátott személy viseli.

Az Szt. 117/D. §-ban foglaltak alapján a tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a díjkülönbözet megfizetésére az erre irányuló, megállapodás alapján a gyermek köteles.

A díjkülönbözet megfizetése tekintetében a megállapodást az intézményvezető kötheti meg a gyermekkel.

Az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy az intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését megállapodás alapján szociális alapszolgáltatás és átmeneti ellátás esetén egy év, ápolást-gondozást nyújtó intézményi ellátás esetén három év időtartamra vállalhatja, amely időtartam meghosszabbítható.

Az ellátást igénylő, az ellátott vagy a térítési díjat megfizető más személy, írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díj és a számára megállapítható személyi térítési díj különbözete egy részének megfizetését. Ebben az esetben a 116. § (3) bekezdésében, a 117. §-ban, valamint a 117/A. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat nem kell alkalmazni, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő érintett ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mint ha a vállalat tevő vagy a térítési díjat megfizető más személy nem tenné meg.

Amennyiben a térítési díj fizetésére kötelezett, vagy törvényes képviselője a személyi térítési díj összegét vitatja, a megállapodás kézhezvételétől számított nyolc napon belül az Egészségügyi és Szociális Bizottsághoz fordulhat, amely határozattal dönt a fizetendő személyi térítési díj mértékéről. Az ezen döntés elleni fellebbezés elbírálása a Közgyűlés hatáskörébe tartozik. A fenntartó döntésének felülvizsgálatát bíróságtól lehet kérni.

A személyi térítési díj meghatározása az igénybe vett szolgáltatás intézményi térítési díjának alapján, a terhelhetőség figyelembe vételével, a helyi rendeletben szabályozottak szerint történik a jövedelmi viszonyok jogszabályi felhatalmazása alapján történő vizsgálatával.

Azon térítési díj fizetésére kötelezett esetén, aki igazolt rendszeres havi kiadásai kifizetése után megmaradó jövedelméből a helyi rendelet alapján megállapított személyi térítési díjat nem képes megfizetni, mert annak megfizetése a kötelezett megélhetését súlyosan veszélyeztetné, az Egészségügyi és Szociális Bizottság a személyi térítési díj csökkentéséről vagy elengedéséről dönthet.

A személyi térítési díj csökkentése vagy elengedése iránti kérelmet az intézmény vezetőjéhez kell benyújtani, aki azt javaslatával kiegészítve továbbítja az Egészségügyi és Szociális Bizottsághoz, amely határozattal dönt a fizetendő személyi térítési díj mértékéről. Az ezen döntés elleni fellebbezés elbírálása a Közgyűlés hatáskörébe tartozik. A Közgyűlés döntése ellen közigazgatási per indítható. A Közgyűlés döntéséig, illetve a bíróság jogerős határozatáig a korábban megállapított személyi térítési díjat kell fizetni.

Ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy vagyoni, jövedelmi viszonyai olyan mértékben megváltoztak, hogy a személyi térítési díj megfizetésére vonatkozó kötelezettségnek nem tud eleget tenni, köteles az intézményvezetőnél rendkívüli jövedelemvizsgálat lefolytatását kezdeményezni. Az intézményvezető a jövedelemvizsgálatot a jogszabályi előírásoknak megfelelően lefolytatja, és a személyi térítési díjat a jövedelemvizsgálat eredményének megfelelően állapítja meg.

Ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy nem kéri a jövedelemvizsgálat lefolytatását, azt úgy kell tekinteni, hogy vagyoni, jövedelmi viszonyai lehetővé teszik a térítési díj megfizetését.

A térítési díj fizetésére kötelezett a személyi térítési díjat - házi segítségnyújtás kivételével -, előre, tárgyhó 10. napjáig, házi segítségnyújtás igénybevétele esetén utólag, a tárgyhót követő hónap 10. napjáig számla ellenében a szolgáltatást biztosító telephelyen köteles befizetni.

Az idősek otthonában megállapított személyi térítési díjat az adott hónapban esedékes havi jövedelem átvételekor, de legkésőbb havonként, a tárgyhó 25. napjáig kell megfizetni.

V. Más intézményekkel történő együttműködés módja

Az intézmény szolgáltatásainak összetettsége, sokrétősége miatt több más intézménnyel működik együtt az ellátottak szükségleteinek minél tökéletesebb kielégítése céljából. Saját kompetenciánkon túlmutató esetekben is mindig törekszünk arra, hogy a velünk kapcsolatba kerülő kliensek eljussanak a szükségleteiket kielégíteni hivatott és képes szervezetekhez, intézményekhez.

Az erőforrásaink maximális hasznosítása érdekében kölcsönös együttműködésre törekszünk más szakterületeken tevékenykedő intézményekkel is. Vannak szakmai feladatok melyek sikeres megvalósításához kiegészítésként, személyi és tárgyi feltételek biztosításával járunk hozzá. Más esetekben pedig mi kapunk segítséget programjaink színvonalas megszervezéséhez (pl.: kulturális programok vagy ellátotti egészségügyi problémák).

Az alábbi területen működő intézményekkel vagyunk kapcsolatban:

- Az egészségügyi intézményekkel az ellátottaink kapcsán szorosan együttműködünk az ellátás igénybevétele és a betegek otthonukba bocsátása terén is.
- Napi kapcsolatban vagyunk a város háziorvosaival az igénybevételi eljárás és az ellátás során is.
- Preventív programok, szűrések vonatkozásában is kapcsolatot ápolunk az egészségügyi ellátás különböző szintjeivel.
- Szakorvosi rendelőkkel, kórházakkal kompetenciánkat meghaladó esetek kezelésekor keressük a kapcsolatot.
- Otthonápolási szolgálatokkal a kapacitásunkat meghaladó igények kielégítése érdekében közvetítünk.

- Az köznevelési intézményekkel kulturális programok megvalósítása, közös programok szervezése és a generációk közötti kapcsolat erősítése érdekében működünk együtt.
- A középiskolák diákjai közösségi szolgálat és a karitatív szolgálat teljesítésével szoros kapcsolatot ápolnak a klubtagjainkkal és a házi segítségnyújtásban az ellátottakkal.
- Közművelődési, kulturális intézményekkel együttműködünk az általuk szervezett programok látogatásán keresztül, illetve az általunk szervezett programok széles közönség elé tárásával.
- Az egyházakkal, intézményünk a szervezett hitéleti tevékenységek kapcsán heti rendszerességgel működik együtt.
- Civil szervezetekkel, egyházak segítő szervezeteivel adománygyűjtés, adományosztás révén tartjuk a kapcsolatot.
- A szociális ellátórendszer más intézményeivel közös esetek megoldásában tevékenykedünk együtt. Kompetenciánkat meghaladó ellátási igény felmerülésekor az ellátás igénybevételét segítjük. Szükség esetén az esetátadást kezdeményezzük.
- Fontosnak tartunk minden olyan, akár eseti együttműködést is, ami a szolgáltatásaink színvonalának növekedéséhez, az ellátottaink elégedettségéhez hozzájárulnak Pl.: Egészségpénztárak.
- Hajléktalanokat ellátó szervezetekkel együttműködünk.
- Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat és Pedagógiai Szakmai Szolgáltató Intézettel – A Szakértői Központ végzi a tanköteles korú ellátottak felülvizsgálatát, javaslatot tesz az intézmény fejlesztési helyként történő kijelölésére, valamint az egyénre szabott fejlesztési területekre.
- A kiskorú fogyatékos személyeket ellátó nappali intézmény helyszíne a Bárczi Gusztáv Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény által végzett, kiskorú ellátottak fejlesztésére irányuló pedagógiai tevékenységnek.
- Érdekvédelmi szervezetekkel együttműködünk az idős és fogyatékos ellátottaink érdekében, szükség esetén az ellátottjogi képviselővel egyeztetünk.
- Az Önkormányzattal jó kapcsolatot alakítottunk ki, az önkormányzati képviselőket a programjainkra meghívjuk.
- A karitatív szervezetekkel (Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Vöröskereszt, Magyar Református Szeretetszolgálat), civil szervezetekkel folyamatosan tartjuk a kapcsolatot és segítjük egymást a munkában.
- A Kézmű Fővárosi Kézműipari Közhasznú Nonprofit Kft-vel együttműködve a fogyatékos személyek nappali ellátását igénybevevő ellátottak rehabilitációs foglalkoztatását segítjük.
- A Hungast Vital Kft-vel együttműködünk az étkeztetés biztosítása területén.
- Társintézményekkel különböző rendezvények megvalósításában együttműködünk, pl. a Bihari Egyesített Szociális Intézmény Mikepércsi Humán Szolgáltató Otthon főzőversenyén.
- A szakmai továbbképzések szervezésével is erősítjük a társintézményekkel történő kapcsolatrendszerünket, helyet adunk mások által minősített képzéseknek. Gyakorlati terephelyként is működik intézményünk.

VI. A szolgáltatásainkról szóló tájékoztatás módja

A Városi Szociális Szolgálat az általa nyújtott szolgáltatásokról intézményi szintű tájékoztatót készít, a gyors, hatékony és széleskörű tájékoztatás érdekében.

A szociális intézmény vezetője értesíti, illetve tájékoztatja a jogosultat és az általa megjelölt hozzátartozóját a jogosult állapotáról, annak lényeges változásáról, az egészségügyi intézménybe való beutalásáról, az ellátás biztosításában felmerült akadályoztatásról, az ellátás ideiglenes szüneteltetéséről, az áthelyezés kezdeményezéséről, illetőleg kérelmezéséről, valamint a díjfizetési hátralék következményeiről, a behajtás érdekében kezdeményezett intézkedéséről.

Az értesítést írásban haladéktalanul meg kell tenni, kivétel a díjfizetési hátralék következményeiről, és a behajtás érdekében kezdeményezett intézkedéséről szóló értesítés, melyet a hátralék megállapítását követő 8 napon belül, és az ingatlanvagyonra terhelhető díjhátralék esetén a jelzálogjog bejegyzés kezdeményezése előtt kell megtenni.

Ha a kötelezett a befizetést elmulasztotta, az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével a fizetésre kötelezett személy figyelmét írásban felhívja az elmaradt térítési díj befizetésére.

Ha a határidő eredménytelenül telt el, az intézmény vezetője a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi. A nyilvántartott díjhátralékról az intézmény vezetője negyedévenként tájékoztatja a fenntartót a térítési díjhátralék behajtása érdekében.

Az intézményvezető a szolgáltatásra vonatkozó megállapodást írásban felmondhatja, ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a térítési díj fizetési kötelezettségnek nem tesz eleget, azaz hat hónapon át folyamatosan térítési díj tartozása áll fenn, és az a hatodik hónap utolsó napján a kéthavi személyi térítési díj összegét meghaladja, valamint a vagyoni, jövedelmi viszonyai lehetővé teszik a térítési díj megfizetését.

Három hónapon át tartó térítési díj tartozás fennállása esetén, az ellátottat, a törvényes képviselőt vagy a térítési díjat megfizető személyt az intézményvezetőnek írásban tájékoztatni kell a felmondás lehetőségéről, annak kezdő időpontjáról, valamint arról, hogy ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy nem kéri a jövedelemvizsgálat lefolytatását, akkor úgy kell tekinteni, hogy vagyoni, jövedelmi viszonyai lehetővé teszik a térítési díj megfizetését.

A Városi Szociális Szolgálat által szervezett, a kötelező szolgáltatásokon kívüli programokért, szolgáltatásokért (fodrász, manikűr, színház, mozi, kirándulás stb.) külön, az önköltséget meg nem haladó díjat kell fizetni. A tartós bentlakásos ellátás esetén a fodrász (hajvágás, szárítás, borotválás) a szolgáltatás része!

Három telephelyen Infó Pontot működtetünk. A szolgáltatás az idősek és fogyatékkal élők, valamint hozzátartozóik számára jelent segítséget. Az Infó Pontok által nyújtott szolgáltatások elérhetőek személyes tanácsadás keretében, telefonon vagy e-mailen keresztül is.

A Pósa utcai telephelyünkön eMagyarország Pontot is működtetünk. Az eMagyarország Centrummal kötött Együttműködési megállapodás keretein belül, közösségi internet hozzáférési pontot biztosítunk a település lakossága részére.

A szervezeti egységekben elérhető szolgáltatásokról külön-külön készül tájékoztató, az adott egységben elérhető szolgáltatásokról konkrét és pontos adattartalommal. A potenciális felhasználók a rövid leírásból megismerhetik a szolgáltatások tartalmát, és a kapcsolatfelvétel lehetőségeit.

A bentlakásos ellátási formák esetében a lakók, leendő lakók és hozzátartozóik tájékoztatására is számos lehetőséget biztosítunk: így szórólap, tájékoztató kiadvány, elbeszélgetés, internetes elérhetőség, az intézmény megtekintése, rendezvények, ünnepek alkalmával a média megjelenés pl.: Magyar Református Szeretetszolgálat által szervezett önkéntes napok „Szeretethíd”.

Debrecen Megyei Jogú Város Városi Szociális Szolgálat és telephelyei nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy az ellátottak mindennapjait, a különböző programokat, összességében az intézmény életét minél többen ismerjék meg. Erre kiváló lehetőséget biztosít a média bevonása.

A szolgáltatásainkról plakátot készítünk, amin keresztül a legfontosabb információkat igyekszünk eljuttatni minél szélesebb körben a lakossághoz.

Az intézmény elérhetőségének jobbítása érdekében önálló honlapot is létrehoztunk (debrecenvarosiszocialisszolgalat.hu), ahol az érdeklődők a szolgáltatásainkról és a lakóközösséget megszólító programokról is tájékozódhatnak. Megtalálható továbbá a honlapon a bentlakásos intézményekbe történő bekerülés feltételeiről szóló tájékoztató, valamint letölthetőek a szükséges formanyomtatványok.

Debrecen város honlapjáról (www.debrecen.hu), is tájékozódhatnak az érdeklődők a Városi Szociális Szolgálat által nyújtott szolgáltatások elérésének lehetőségeiről, és a szolgáltatások tartalmáról.

Igyekszünk minden alkalmat és lehetőséget megragadni, ami a lakosság számára információt jelent intézményünk vonatkozásába. Így különösen a helyi médiában való megjelenésre és a helyi közösségek által szervezett fórumokon, rendezvényeken történő bemutatkozási lehetőségekre fordítunk nagy figyelmet.

VII. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

1. Az ellátottak jogai

Az intézmény biztosítja az ellátásban részesülő számára az igénybevett ellátáshoz kapcsolódóan az Szt.-ben meghatározott általános és speciális jogokat

Az ellátást igénybevevő ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel az intézmény által biztosított szolgáltatások igénybevételére, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.

A szolgáltatás biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét alkalmazzuk. Az ellátást igénybevevőt illeti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Az ellátást igénybevevőnek joga van családi kapcsolatainak fenntartására, rokonok, látogatók fogadására.

Az ellátást igénybe vevő jövedelmi helyzetét csak a törvényben, illetve törvény felhatalmazása alapján készült kormányrendeletben meghatározott esetekben és feltételek mellett lehet vizsgálni.

Az ellátást igénybevevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez. Ennek teljesítése érdekében az intézmény

vezetője évente tájékoztatót készít az intézmény gazdálkodásáról és azt a Gondozó Szolgálatok telephelyein jól látható helyen kifüggeszti, illetve szükség esetén szóban ad tájékoztatást az ellátást igénybevevő részére.

Az intézmény az általa nyújtott szolgáltatást a bentlakásos ellátások vonatkozásában is olyan módon biztosítja, hogy figyelemmel van az ellátást igénybevevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel az élethez, emberi méltósághoz, a testi épséghez, a testi-lelki egészséghez való jogra.

Az ellátottak személyes adataihoz csak az arra jogosult személyek férhetnek hozzá. Az intézmény dolgozói valamennyi ellátott tekintetében titoktartásra kötelezettek. Az ellátottak egészségi és pszichikai állapotáról a részlegvezető és az osztályvezető adhat felvilágosítást a hozzátartozóknak. A vezető ápoló – szakmai és etikai elvárásoknak megfelelően – adhat felvilágosítást, szolgáltatathat adatot, kritikus esetben azonban ő is csak az intézmény vezetőjével történő konzultáció alapján. Az intézmény vezetője (helyettese) indokolt esetben, illetve az illetékes hatóság részére – az ellátott személyiségi jogainak szem előtt tartásával – szolgáltatathat ki ellátottra vonatkozó adatokat, adhat betekintést orvosi dokumentációkba és adhat tájékoztatást az ellátott anyagi helyzetéről (pl.: térítési díj nem fizetése).

Az intézményben élők kötelesek egymással szemben udvarias, tisztelettudó magatartást tanúsítani. Kerülniük kell az egymás nyugalma zavaró hangoskodást, rendbontást. Egymás emberi méltóságát tiszteletben kell tartani, a rosszabb egészségi, érzelmi állapotban lévők részére segítséget kell nyújtani, az újonnan intézménybe kerülőket segíteni kell a beilleszkedésben.

Az ellátottak az intézmény dolgozóival szemben udvarias hangnemet és magatartást kötelesek tanúsítani.

Az intézmény biztosítja, hogy az elhelyezés során az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információkról más ellátást igénybe vevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezhesen tudomást, különös figyelemmel az ellátott szociális rászorultságának tényére.

Az intézmény lakójának joga van az intézményen belüli és az intézményen kívüli szabad mozgásra, figyelemmel a saját és társai nyugalma, biztonságára.

Az ellátást igénybe vevőnek az igénybevételei eljárás során joga van az intézményen belüli és az eltávozás esetére kialakított szabályok részletes és pontos megismerésére.

Az intézmény tulajdonát képező berendezési, felszerelési tárgyakat rendeltetésszerűen kell használni. A használat során kellő gondossággal kell eljárni, mind az előbbieket, mind a személyi használatra kiadott tárgyak, ruházat, textília esetében. Szándékos rongálás esetén az intézmény kártérítési igénnyel élhet. Az intézmény tulajdonát képező berendezési tárgyak szándékos rongálása a házirend súlyos megsértésének minősül.

Az ellátottak (hozzátartozók) az intézmény dolgozóinak pénzt nem adhatnak, a dolgozók pedig nem fogadhatnak el. Az ellátottak a dolgozóktól, a dolgozók az ellátottaktól semmit nem vásárolhatnak, kölcsönt nem adhatnak, és nem kérhetnek.

Az ellátottak jogainak védelmét a Szt. 94/E. § és a 94/F. § alapján az intézmény a Házirendben foglaltak szerint, és az Érdekképviselői Fórumon keresztül biztosítja.

Amennyiben az ellátott betegsége miatt ápolásra, gyógykezelésre szorul, megilletik mindazon jogok, melyeket az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv), a betegek jogai tekintetében rögzít.

Amennyiben az ellátást igénybe vevő lakó egészségi állapotánál vagy egyéb körülményeinél fogva közvetlenül nem képes az illetékes szervek megkeresésére, az intézmény vezetője segítséget nyújt ebben, illetőleg értesíti az ellátott törvényes képviselőjét, vagy az ellátott jogi képviselőt a lakó jogainak gyakorlásához szükséges segítségnyújtás céljából.

Az ellátottaknak, hozzátartozóiknak, törvényes képviselőjüknek joguk van az ellátottjogi képviselő által nyújtható segítségadás lehetőségeit megismerni, amiről az intézmény tájékoztatást ad. Az ellátottjogi képviselő elérhetőség minden telephelyen jól látható helyen ki van függesztve.

A gondnokság alatt álló jogosult érdekeinek védelmében az intézményvezető kezdeményezi új gondnok kirendelését, ha a gondnok a gondnoki teendőket nem megfelelően látja el, különösen, ha nem a gondnokolt érdekeinek figyelembevételével végzi feladatát.

Az intézmény nem korlátozza az ellátottat a személyes tulajdonát képező tárgyai, illetve mindennapi használati tárgyai használatában. A házirendben van meghatározva azon tárgyak köre, amelyek veszélyt jelenthetnek az ellátottak testi épségére, illetve amelyeket a tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén az ellátott az intézménybe bevihet.

Amennyiben az ellátást igénybevevő egészségi állapotánál vagy egyéb körülményeinél fogva közvetlenül nem képes a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervek megkeresésére, az intézményvezető segítséget nyújt ebben, illetve értesíti az ellátott törvényes képviselőjét, vagy az ellátottjogi képviselőt az ellátott jogainak gyakorlásához szükséges segítségnyújtás céljából.

A nappali ellátásban a demens ellátottak jogainak érvényesülése érdekében a képességek, készségek felmérésre kerülnek az egyéni állapotfenntartás vagy állapotjavítás érdekében.

Az önrendelkezés elvének, a demens személy életvitelével kapcsolatos döntéseinek tiszteletben tartása mellett valósul meg a gondozás.

A fogyatékos személyek jogainak érvényesülése érdekében az intézmény biztosítja a telephelyeinek akadálymentes megközelítését, az információkhoz, az ellátottat érintő legfontosabb adatokhoz való hozzáférést, a képességek, készségek fejlesztését, illetve az állapotfenntartás vagy – javítás lehetőségeinek megteremtését, az önrendelkezés elvét, a fogyatékos személy életvitelével kapcsolatos döntéseinek tiszteletben tartását, társadalmi integrációjukhoz való jogot, más személyekkel történő kapcsolat létesítését, kapcsolattartást, valamint intézmények, szolgáltatások igénybevételét, elérését.

Az ellátottak védelme érdekében a Városi Szociális Szolgálatnál foglalkoztatott személy, köteles nyilatkozni arról, hogy sem ő, sem közeli hozzátartozója az ellátásban részesülő személlyel tartási, életjáradéki és öröklési szerződést nem kötött. Tudomásul veszi, hogy az intézmény által ellátott személlyel az ellátás időtartama alatt, illetve annak megszűnésétől számított egy évig sem ő sem közeli hozzátartozója tartási, életjáradéki és öröklési szerződést nem köthet.

Az érdekképviseleti fórum a tartós bentlakásos intézménnyel intézményi jogviszonyban állók jogainak, érdekeinek érvényesülését elő segíteni hivatott szerv, mely a házirendben

meghatározott feltételek és eljárás szerint működik. Az érdekképviseleti fórum a tartós bentlakásos ellátást nyújtó székhelyen és a telephelyen is működik.

Az ellátottak panasztételi lehetőségei

Az ellátott és a hozzátartozója az intézményi ellátással kapcsolatos panasz esetén jogorvoslatért alapszolgáltatásban a gondozó szolgálatnál kijelölt személyhez, a vezető gondozóhoz és a nappali ellátás vezetőjéhez, továbbá valamennyi szolgáltatás esetében az intézmény vezetőjéhez és a fenntartóhoz, illetve az ellátottjogi képviselőhöz fordulhat. Szakosított ellátások esetében az érdekképviseleti fórumhoz. A fenntartó döntésének felülvizsgálata bíróságtól kérhető.

A Városi Szociális Szolgálat intézményvezetője köteles 15 napon belül írásban értesíteni a panasztevőt az elé terjesztett panasz kivizsgálásának eredményéről, illetve felhívja a figyelmet a sérelem orvoslásának esetleges más módjaira is.

Ha a panasz kivizsgálására jogosult intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy intézkedésével a panaszos nem ért egyet, az intézkedés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslattal.

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást igénybevevők részére nyújt segítséget jogaik gyakorlásában.

Az ellátott, vagy törvényes képviselője közvetlenül az ellátottjogi képviselőhöz is fordulhat panaszával különösen:

- a személyiségi jogainak, kapcsolattartásának sérelme esetén,
- ha az intézmény dolgozói szakmai, titoktartási vagy vagyonvédelmi kötelezettségeiket megszegték.

Az intézményi panaszok különösen:

- az intézményi jogviszony megsértése,
- az ellátottak személyiségi jogainak és kapcsolattartásának sérelme,
- az intézmény dolgozóinak szakmai titoktartási és vagyonvédelmi kötelezettségeinek megsértése,
- az ellátás körülményeit érintő kifogások.

2. A szociális szolgáltatást végzők jogai

A Városi Szociális Szolgálat minden eszközt megragad annak érdekében, hogy a munkavállalók a munkavégzésükhöz kapcsolódó megbecsülést megkapják. Kiemelt figyelmet fordítunk a munkatársak tiszteletének érvényesülésére, mind alá-fölé, mind mellé rendelt viszonyban egyaránt. Az emberi méltóság tiszteletének nemcsak az ellátottak vonatkozásban kell megvalósulnia, hanem a munkatársi viszonyban is. Intézményünk munkavállalói közül közfeladatot ellátó személynek minősül az alábbi munkaköröket betöltő személy: a házi segítségnyújtást végző gondozó, ápoló, az intézményi ellátásban foglalkoztatott ápoló, vezető ápoló, szakápoló, vezető szakápoló, gondozó, szociális munkatárs, terápiás munkatárs, segítő, fejlesztő pedagógus.

Az intézményben foglalkoztatottak védelme érdekében az ellátást igénybevevők részéről esetlegesen felmerülő vészhelyzetek kezelésére az erre vonatkozó belső utasítást szükséges alkalmazni.

A munkavállalók személyiségi jogai sem a munkaviszony létesítése, megszüntetése, sem a jogaik és kötelezettségeik gyakorlása közben nem sérülhetnek. A munkáltató megfelelő

munkavégzési körülményeket biztosít munkavállalói számára a védő és munkaruha és a védőital biztosításával, valamint a munkahelyi körülmények konkrét feladatok ellátásához igazításával.

A munkavállalók elismeréséhez a belső elismerési rendszert működtetünk. A Városi Szociális Szolgálat „Az év dolgozója” címét évente egy alkalommal maximum 4 fő, kiemelkedő munkát végző munkavállaló kaphatja meg. Jelöltekre az intézmény valamennyi dolgozója tehet javaslatot. A díjazottakról az intézmény vezetője dönt a középvezetők, a közalkalmazotti tanács és a szakszervezet elnökeinek véleményét figyelembe véve.

VIII. Záró rendelkezés

Ezen Szakmai Program hatályba lépésének napja 2019. március _____. Ezzel egyidejűleg az Egészségügyi és Szociális Bizottság 59/2018. (VII. 25.) Eü. és Szoc. Biz. határozatával jóváhagyott 1973-2/2018. számon iktatott Szakmai Program hatályát veszti és visszavonásra kerül.

Debrecen, 2019. március 14.

Nagy Lajosné
SzMSz szerinti
intézményvezető helyettes

ZÁRADÉK

A Szakmai Programot Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Egészségügyi és Szociális Bizottsága 2019. március hó ____ napján megtárgyalta és a ____/2019. (_____) Eü. és Szoc. Biz. határozatával jóváhagyta, az intézmény korábbi szakmai programját 2019. március .... napjával hatályon kívül helyezte.

Debrecen, 2019. március ....

Dr. Kiss Sándor
Egészségügyi és Szociális Bizottság elnöke